

CATENACCIO

TER VERDEDIGING VAN DE VOETBALSPORT

'BELGO'-ITALIË EUROPEES KAMPIOEN | DE VERGETEN PROFCLUBS VAN LISSABON
DE STILSTAANDE FASE: CHARLEROI | HET INTERNATIONALE ELFTAL VAN EUROPA
FIGHTING SPIRIT: GILL SWERTS | PERSIA JAKARTA

COLOFON

CATENACCIO 11 | SEPTEMBER 2021

Verantwoordelijke uitgever
vzw KSK Beveren
Van Gervenstraat 18, bus 103
9120 Beveren

Redactie
Robin Beck, Filip Janssens, Michiel Hoorens, Benny Antoniw,
Nick Claeskens, Lars Smit, Debanjan Banerjee,
Sander Bral, Dominique Piedfort,
Sven Hardies, PITCHD.TV

Eindredactie
SOUND & VISION

Lay-out
Koen De Vuyst

Contact
www.catenaccio-magazine.com
info@catenaccio-magazine.com

 [instagram.com/catenacciomagazine](https://www.instagram.com/catenacciomagazine)
 [facebook.com/Catenacciomagazine](https://www.facebook.com/Catenacciomagazine)
 twitter.com/Catenaccio_mag

CATENACCIO

INHOUD | SEPTEMBER 2021

04 | 'BELGO'-ITALIË KAMPIOEN

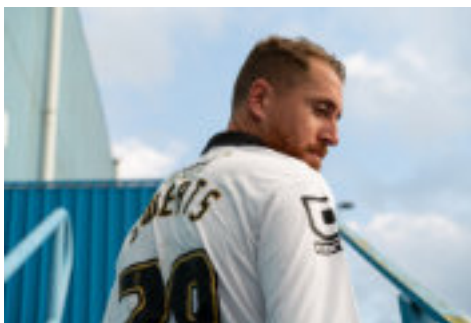
18 | DE VERGETEN CLUBS VAN LISSABON

34 | DE STILSTAANDE FASE

52 | HET ELFTAL VAN EUROPA

70 | FIGHTING SPIRIT: GILL SWERTS

86 | PERSIA JAKARTA

**BRAAF ZITTEN DAAR - DANKZIJ GENK
IS OOK BELGIE EEN BEETJE
EUROPEES KAMPIOEN!**

**ZITTI E BUONI,
SIAMO CAMPIONI**

 BENNY ANTONIW

 BENNY ANTONIW

BRAAF ZITTEN DAAR - DANKZIJ GENK IS OOK BELGIË EEN BEETJE EUROPEES KAMPIOEN!

ZITTI E BUONI, SIAMO CAMPIONI

Overall waar het balletje rolt, daar pogen we bij te zijn - en dit uitsluitend voor úw vermaak, dierbare lezer! Of nee; *scratch that*. In alle eerlijkheid: vooral voor ons eigen plezier, in feite. Maar goed. Ook als het balletje niet ter plaatse rolt, doch slechts op respectabele afstand, dan nog kan het in diverse Vlaamse velden en wegen bijzonder *plizant* wezen. Neem nu: dat voorbije EK. En stel: je woont in Limburg. Laat ons zeggen: in Genk; of in de buurt daarvan. En *Italia, la bella*, sluipt wedstrijd na wedstrijd dicht en dicht en dicht richting kampioensbeker... Wees nu eerlijk: zou u geen 'wandelingetje in de buurt gaan maken?! Onze fotograaf-gelegenheids-reporter Benny Antoniw deed het voor ons. "Van onze verslaggever per plaatse", zoals dat dan zo mooi heet!

Terwijl menig sportliefhebber aftelde naar de drukke sportzomer dit jaar, vond op 22 mei in Rotterdam het Eurovisiesongfestival plaats. Mijn kapper en zijn echtgenoot willen dit evenement, waar op het podium geregeld nogal bijzondere dingen te zien zijn, wel eens graag omschrijven als het officieuze WK voetbal voor Homo's. In de zaal wordt er hevig met vlaggen gezwaaid, en is het een gejuich van jewelste wanneer een gevleugelde deelnemer punten scoort. Omdat op de groene mat het belang van vleugelspelers al langer bekend is wil ik de stelling van Marco en Mich bij deze dan ook graag onderschrijven.

Zoals bekend schoot Italië er de hoofdvogel af met het nummer "Zitti e Buoni" (vrij vertaald: "Zwijg en gedraag je"), een liedje gebracht door de groep Maneskin. De voorbode van een mooie zomer voor het schiereiland en hun bewoners!

Nu ben ik principieel tegen gokken, maar als ik geld had ingezet zou het toch geweest zijn op een finale Italië vs. Engeland. Een mooie bijkomstigheid was ook dat ik woon

in een regio met een grote Italiaanse gemeenschap, met Italianen die Italiaanser zijn dan hoe Raymond van het Groenewoud de sympathieke zuiderlingen bezingt in het gelijknamige nummer. Dus was het ook gerechtvaardigd ervan uit te gaan dat het EK van Genk tot Maasmechelen langer zou duren dan in bijvoorbeeld Hoog Boeregem of Kuttehoven. Nu moet gezegd dat de Belgo-Italianen zélf er bij de start van het EK nog niet echt een goed oog in hadden. Dit viel af te leiden uit mijn eerste rondje vlaggenjacht op de cité. Er werd nog stevig op twee paarden gewed. De volbloed *Azzuri* en de, zo bleek achteraf, nogal manke Brabander met de naam Diabolo. Vele gevels waren dan ook versierd met de kleuren van allebei deze protagonisten.

PINANTIE

Die gevels waren makkelijk te vinden in de verschillende mijnwerkerswijken die Genk rijk is. Mijn zoektocht startte eigenlijk met een woning die mij tijdens het vorige EK al was opgevallen. De gevel was toen voorzien van een vlag op maat die de hele woning

bedekte. Omdat dat nu niet bepaald een stuk stof was dat je aan elkaar naait om dan maar één keer te gebruiken, ging ik ervan uit dat de bewoners ook dit keer weer een "Christo" zouden doen en hun *casa* verpakken als voorbode voor die heuglijke gebeurtenis die wel eens de Europese titel zou kunnen zijn... Nu viel dat tijdens dat vorige EK, in Frankrijk, wel vies tegen. Het liep daar in de kwartfinale tegen de Mannschaft behoorlijk mis tijdens de strafschoppen. Zaza maakte zich onsterfelijk door op een ronduit belachelijke manier de aanloop naar een misser te nemen. Zaza krabde zich achter de oren, Löw aan zijn kruis en Duitsland stond in de halve finale. Blijkbaar was dit een dermate grote schande voor het gezin 'Tifosi' in de Bosrandstraat geweest, dat ze hun burens niet meer onder ogen durfden te komen - dat leidde ik toch af uit de bescheiden rode vlag met halvemaaan die nu de gevel van de nieuwe bewoners sierde. *Afgang make*; daar lachen ze graag mee, in de cité. Zeker "bij die gebuur daar", met zijn Hollandse vlag en zijn oranje klompen tegen de voordeur. Luidruchtig supporterend voor nog zo een stelletje strafschopspecialisten, lekker vanuit de tuin met een HEMA-roseetje in een plastieken bekertje en een provocerende "Hup Holland!"-kabouter op de campingtafel. *Niente fare bella figura!*

Die grote Italiaanse gemeenschap in Genk heeft zijn oorsprong in de bilaterale akkoorden die dit jaar 75 jaar geleden werden afgesloten tussen België en Italië. Een akkoord dat een sleutelpunt bleek in de migratiebewegingen tussen beide nationaliteiten. Het steenkoolakkoord zorgde ervoor dat de Italiaanse overheid ons land, dat het moeilijk had de eigen bevolking als mijnwerker te werven, voorzag van de nodige arbeidskrachten - én van Rocco Granata. In ruil schonken wij Belgen de Italianen het zwarte goud - en de wereldhit "Marina"; Rocco's pensioenfonds dat uit zijn trekzak gesleurd was.

SCASSARE KIPPESHTIJL

Hoeveel Genkenaren er een Italiaanse achtergrond hebben is een beetje nattevingerwerk. Maar we kunnen zeggen: "weinig", waarmee ze tegenwoordig in postnummer 3600 "veel" bedoelen. Want dat woord is wel gerechtvaardigd als je merkt hoezeer deze etnische aanwezigheid

invloed heeft op de streektaal. Een taaltje, beter gekend als "Cité's", dat zowat als het nieuwe Genker dialect kan gezien worden. Een heerlijk besmettelijk praatje, dat snel wordt opgepikt. Eerst wat lacherig, maar voor je het weet is het van *Meh*, en *weet ge zo*. Bastaardtaal met een aanzienlijke lading schuttingwoorden, een zeer specifieke grammatica en gemengde woordenschat, op een Italiaanse melodie. Voor velen ongehoord, maar voor de sprekers is het absoluut geen *kippeshtijl*.

Kippeshtijl... in gewone spraak: stijlloos. Onrechtstreeks moet ik dan denken aan Versace of dat vermaledijde Catenaccio. Niet dit door u, beste meerwaardezoeker, zo geapprecieerde foebaltijdschrift; neen, eerder het wat laffe spel dat de Azzuri in het verleden op de mat pleegden te leggen. Beiden hadden wel hetzelfde doel: mannen proberen het scoren te beletten. Met een hele rist wereld- en Europese titels op voetbalgebied, alvast niet geheel zonder resultaat, maar bij de gemiddelde voetbal-liefhebber *scasseerde* het vooral de eieren.

Maar Italië is ook "fare bella figura"; schoonheid voor alles. En dat gaat momenteel ook duidelijk op voor hun elftal.

11 JUNI TURKIJE-ITALIË: 0-3

Het EK start voor de Azzuri met wat bij ons een derby kan genoemd worden. Pita 'kapsalon' vs. pizza calzone; zoiets ja. Hier in de buurt is het vooral een strijd op culinair niveau. Binnen de Turkse gemeenschap is er niet veel animo voor de wedstrijd. Op het veld laten de nakomelingen van Atatürk het ook wat hangen. Coach Roberto Mancini heeft zijn pionnen goed gezet, en na 90 minuten staat er een droge 0-3 op het scorebord. De Duivels, die binnen de gemeenschap ook op gezonde interesse mogen rekenen, leggen in de eerste wedstrijd de Russen over de knie. Voor beide partijen meteen de gelegenheid om al van *Forza* en *olé olé* te doen, en voorzichtig de traditionele claxonrondes in te oefenen. Je kan het toch niet maken dat je ergens onderweg richting finale, half hangend uit je auto, moet vaststellen dat de toeter van je Fiat Tipo al een tijdje terug zijn laatste adem heeft uitgeblazen. "Dan zet ge u toch echt wel een bot in de nek". Maar voorlopig niks aan het winnende handje.

ITALOBELGIO XI

Siciliaans temperament
6x landskampioen
Won de Coppa met Lazio

Il Capitano
Dubbel met Genk
Penaltyheld van de Wolven

4x Landskampioen
Overwon kanker
Degradée in de Serie A

2001 Eerste Provinciale
2007 Belgisch Topschutter
Per Sempre 23

Pionier
Kampioen met Anderlecht in 1964
La Farfalla (Het Vlindertje)

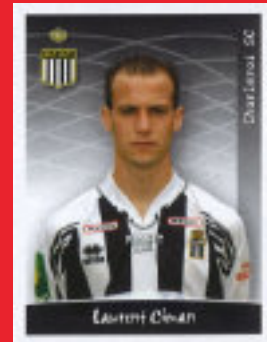
Poco
Olympiër
Nederlands Landskampioen

Le Petit Pelé du Tivoli
Flop bij Inter, legende bij Torino
Vier keer op het WK

Brogno Gazon
All-Time Capocannieri van Charleroi
Broer Toni werd topschutter

Franco per la Famiglia
MLS Defender of the Year
Superdad

Porselein
Hield door transfersom van
Club Brugge Seraing in leven

Zebra van de Eeuw
Balzitter
Fan van Mamma's Cucina

Mazzu Time
Calabrese
Taalbarrière

ITALOBELGIO: EEN VERHAALTJE APART

 FILIP JANSSENS

Het 'Steenkoolakkoord' waarvan sprake dateert van 20 juni 1946, en moest op korte termijn een oplossing bieden voor de hoge nood op de mijnarbeidsmarkt. 'La Bataille du Charbon' oftewel, *pour les Flamands*: de Kolenslag, stond immers centraal in het Belgische (maar bv. ook Franse) beleidsplan voor de naoorlogse wederopbouw. De bedoeling was om de steenkoolproductie op te drijven als stimulus voor de algemene economie. Het nijpende tekort aan mijnwerkers dateerde eigenlijk al van voor de oorlog, tijdens het interbellum, en was in de oorlogsjaren met dwangmaatregelen onderdrukt. In België was eerste minister Achille Van Acker de drijvende kracht achter die Kolenslag. Hij verbeterde de arbeidsvoorwaarden, kondigde een burgerlijke mobilisatie af, stelde Duitse krijgsgevangenen tewerk, sloeg stakingen neer en liet Italiaanse gastarbeiders overkomen. Van Acker behaalde zijn kortetermijndoel, en hield er de bijnaam *Achille Charbon* aan over.

Het akkoord van 1946 beloofde voortaan 200 kilo steenkool aan de Italiaanse staat, voor elke werkdag van een Italiaan in een Belgische mijn. De gastarbeiders werden gelokt met beloftes van hoge lonen en pensioenen. Maar al sinds 1922 waren de Belgische mijnen officieel in het buitenland aan het rekruteren. De Italiaanse gemeenschap in België was tot aan WOII reeds tot een kloeke 80.000 inwoners uitgegroeid. Niettemin bracht de Kolenslag die immigratiestroom pas echt goed op gang. In 1961 telde België reeds 200.000 inwoners van Italiaanse afkomst; een forse 44% van de niet-Belgische bevolking toen. De overgrote meerderheid daarvan was uit het zuiden van Italië en Sicilië gekomen. Ze vestigden zich in de streken rond Charleroi, Luik, in Henegouwen en Limburg; in of nabij de immer verder uitdijende urbane concentraties van de kolen- en staalindustrie toen. De mijnramp van Marcinelle (1956), die het leven kostte aan

262 mensen - waaronder 136 Italianen - deed de Italiaanse regering het immigratieverdrag stopzetten. De rekrutering van gastarbeiders verlegde zich naar landen als Spanje, Griekenland, en later Turkije en Marokko. Maar de Italianen bleven noordwaarts, naar België trekken. Nu spontaan, uit eigen beweging; velen bij wijze van familiehereniging. Zo kwam het dat in 1970 de Italiaanse bevolking in België een recordaantal van bijna 250.000 bereikte - de grootste groep niet-Belgen die ons land ooit huisvestte. Vanaf 1968 kregen Italianen, als EEG-burgers, het recht om zich vrij doorheen de Europese Economische Gemeenschap te bewegen en er werk te zoeken. De verbeterde economische ontwikkeling van Italië vertraagde echter de uitstroom; vele Italianen keerden zelfs terug naar hun land van herkomst.

VRETERS VAN SPAGHETTI EN ZO

Immigratie importeert het onbekende; en onbekend start quasi altijd als onbemind. De gebruikelijke mengeling van primitief wantrouwen, factuele misverstanden, angst voor al wat 'vreemd' is en de menselijke neiging om te (eerst) te veralgemenen en (vervolgens) te stigmatiseren maakte dat ook deze 'nieuwe Belgen' het niet steeds onder de markt hadden, die eerst jaren - of zeg maar: decennia - hier in *la Flandre Profonde*. Ietwat cynisch zou men kunnen stellen dat het een hele opluchting voor hen moest geweest zijn toen in de jaren 60, 70 tot zelfs 80 dat onverkwikkelijke sociale accentje steeds meer verlegd werd naar de toen gloednieuwe Turkse en Marokkaanse inwijkelingen... Verse schietschijven, om het maar eens zo te stellen. De Italiaanse gemeenschap integreerde zich altijd goed in de Belgische samenleving, mede omdat zij dezelfde godsdienst hadden. Maar toch getuigen kronieken uit de jaren 50 en 60 soms van een venijnig racisme ten aanzien van onze zuiderse bureu. De Belgische zanger Grand Jojo, bijvoorbeeld,

entertainde zijn publiek met liedjes waarin zwaar gespot werd met de levensstijl, de gewoonten en de manier van spreken van Italiaanse immigranten. Op straat werden Italianen misprijzend als "macaroni" aangesproken. Een toonaangevend kookboek uit de jaren zestig beschreef mortadella als "onverteerbaar voedsel, te boers om op te eten." En nog in 1977 moest de op dit vlak volledig vrij van verdenking zijnde Vlaamse bard Raymond Van Het Groenewoud die attitude een keertje grondig op de schop nemen en al deze vooroordelen op provocerende wijze persifleren in zijn liedje "Italianen".

En waar racisme in de lucht hangt, krijgt de eigen identiteit - of het zoeken ernaar - een steeds diepere betekenis. Italianen die in België geboren zijn, dragen Italië hoog in het vaandel; maar het is een ideaalbeeld vanop afstand. Vol eerbied, doch statisch. In België zijn ze 'Italiaan'; in Italië gewoon "een buitenlander". Het weer is er prachtig, de kookkunst voortreffelijk; maar werk vinden is er moeilijk - en dus keert men na de vakantie terug naar het Belgische thuisfront. Waar de Vespaclub op hen wacht; de eigen voetbalteams in de amateursreeksen; en de gedeelde, fanatieke devotie voor de authentieke Italiaanse keuken. Overheerlijk - *pun very much intended* - is de anekdote van de heden pronte veertigerdame Manuela Rotillo uit Genk, die al sinds 2007 jaarlijks eigenhandig de zomerse San Marzanotomaten rechtstreeks uit de Abruzzes importeert. Alle Limburgse *mammi's* en *nonni's* slepen dat rode goud gedurende één lange week met tientallen tot zelfs honderden kilo's tegelijk bij haar naar buiten, om er thuis in hun garage eigengemaakte passata - ineens genoeg voor een heel jaar - van te draaien. Italië moet en zal ongerept op het bord terechtkomen.

MAMA MARGHERITA!

De culturele invloed van onze Italiaanse buurtgenoot-medemens op het collectieve Vlaamse bewustzijn is ondertussen zo groot dat we ons er nog amper bewust van zijn. Zeker in de alledaagse wereld van de popcultuur - muziek, showbizz (waartoe we helaas, ook steeds meer ons voetbal moeten rekenen...) - de gastronomie, media en politiek.

De in sommige kringen betreurde acteur-presentator-druktemaker Dré Steemans (moge hij eindelijk rusten in relatieve vrede!) bouwde in de jaren 90 een heuse carrière op dankzij zijn *faux Italien* typetje Felice Damiano. Maar de échte *spirito santo Italiano* schonk België gedurende de voorbije decennia o.a. de internationaal gelauwerde chansonnier Salvatore Adamo; de hese volkszanger Rocco Granata; het satanische keeshondje Mauro Pawlowski - ooit speerpunt van RockRallywinnaars the Evil Superstars, en nadien vooral meesterlijke *guitar sidekick* voor Tom Barman bij dEUS; Sandra Kim (*née*: Sandra Calderone) die voor ons land in 1986 het Eurovisiesongfestival won; hedendaags acteertalent Matteo Simoni; en de eerste openlijk LGBTQ+-premier in de EU, Elio Di Rupo. Naast, vanzelfsprekend, een hele rist aan voetballers (zie elders in dit blad: onze "ItaloBelgio best XI"!!) die niet zelden later doorgroeiden tot gelauwerde coaches, af en toe lichtjes malafide clubbestuurders of - erger nog - spelersmakelaars.

Wie jong was in de jaren 70 heeft de olijfolie nog haar intrede in de Vlaamse huishoudens weten doen. Net zoals het pizzarestaurant - ooit een avontuurlijk want gastronomisch best exotisch uitje - en, niet veel later, de onvermijdelijke diepvriespizza. Al veel eerder waagden de Vlaamse huismoeders zich aan spaghetti bolognaise; maar dat was dan weer een overblijfsel van de Amerikaanse bevrijders die na '45 nog wat blijven rondhangen waren en onze bevolking met Rock'n'Roll, kauwgum, netkousen en het Italo-Amerikaanse gerecht 'spaghetti-meatballs' hadden doen kennismaken. Die spaghetti bolognaise van ons is overigens niet alleen een historische maar ook een gastronomische aberratie; dat bestaat in *senso stretto* gewoon niet. Vooreerst moet het tagliatelle zijn en geen spaghetti - geloof hen op hun woord: een wéreld van verschil - en wordt de saus bereid als een ragout - in het Italiaans: *ragú*; een stoofpotje van rundsvlees, selderij en rode wijn. En onze Vlaamse *peekes en erwtes* en gehakt horen daar gewoon niet in. Al smaakt het natuurlijk best wel, op die manier... En zolang *mamma* het klaarmaakt, en daarvoor luidruchtig geprezen wordt alsook herhaaldelijk en met veel misbaar op allebei de wangen gezoend, zal de doorsnee-Italiaan het ons wel vergeven hoor.

EX-PRESSO

Horden Belgische bistro's, cafetaria's en tea rooms serveerden tot dik vijftig jaar geleden nog gewoon lekker francofoon "*ne lait-russe voor madame*", doch schakelden niet veel later collectief over op de veel elegantere en exclusiever klinkende capuccino. En nu we het er tóch over hebben: vertrouw NOOIT een Vlaamse horecamens die u vriendelijk vraagt: "*Hebdu meuschien geirne nen espresso?!?*" wanneer u net een kopje koffie besteld hebt. Doe de test, en vraag hem/

haar of een *ristretto* mogelijk zou zijn... Als u aangekeken wordt alsof u hen zojuist op dwingende wijze gevraagd hebt de kleren *sito presto* uit te spelen en poedelnaakt de 'Horlepiep' te dansen, verlaat dan onmiddellijk het pand - of maak het iedereen gemakkelijk, en zeg dat u genoeg neemt met "*een gewoon kopje koffie dank u.*"

En nu we toch bezig zijn: gauw nog enkele vuistregels om niet uit de toon te vallen, laat staan iemand bloedernstig te beledigen in 'de Laars' van Europa, de cités van Genk & co,

net zomin als in uw eigen huiskamer wanneer u authentieke Italianen over de vloer hebt...

- Het is "*eSpresso*" en NIET "*eKSpresso*".
- Een capuccino komt NIET met slagroom.
- Neen, u laat beter NIET alleen de korstjes van uw pizza liggen.
- Neen, u snijdt beter NIET uw pastaslierten tot moes met uw mes.
- De slierten worden, zoals ondertussen iedereen wel weet, met behulp van vork en lepel tot cyclische hompen opgedraaid; maar wie het écht helemaal prima wil doen brengt die vervolgens met de lepel naar de mond en níet met de vork (al zal niemand u daar echt negatief op aankijken).
- Neen, niet op elk pastagerecht hoort kaas; maar zeker NOOIT, en werkelijk op geen énkél ervan, Gruyère of Emmenthaler - die vermaledijde Zwitserse smurries...
- Een pastagerecht is eigenlijk een 'eenpansgerecht'. De Vlaamse wijze van één pot saus + één pot (meestal reeds onherroepelijk tot één homp verdroogde) spaghetti op tafel is dus NIET bevorderlijk voor de maaltijd, laat staan voor het humeur van uw Italiaanse gasten. De pasta moet uiteraard apart garen, maar dient vervolgens vermengd met de saus te worden, opdat beide vervolgens nog 5 à max. 10 minuten op een (heel) licht vuurtje met elkaar kunnen kennismaken alvorens zo opgediend te worden.
- En voor wie het nu nog niet weet: néén, ananas hoort NIET thuis op een pizza.

Prego. Ciao - a presto!

(Bronnen: "De kracht van stereotypes. Italiaanse immigranten in België" - StampMedia; blijvenplakkeningent.be - Stadsmuseum Gent; "70 jaar Italiaanse immigratie... en meer!" - Myriatics #5, Myria.be; "Ons Mijnverleden - migranten en gastarbeiders" - Cosimo.be)

16 JUNI ITALIË-ZWITSERLAND: 3-0

Ach de Zwitsers.. Er is zelfs geen goede grap over de immer neutrale Helveten te vinden. Een volk zo saai dat ze er zelfs in slagen een lettertype, beïnvloed door het 19e-eeuwse lettertype Akzidenz-Grotesk, hun naam te geven. *Helvetica*. Zeg nu zelf... Alsof dit nog niet hoog genoeg scoorde op de schaal der saaiheid bestaat er ook nog een film over. Uitgebracht ter ere van de 50e verjaardag van dat font. Ja; daar hebben ze geld voor. Maar in 1920 lukte het niet om een budget bij elkaar te krijgen om een voetbalteam

20 JUNI ITALIË-WALES: 1-0

Een mooie zondagavond op de Ponderosa, het supporterscafé van de Patro-fan; voor mij die avond de locatie om Italië-Wales op een groot scherm te volgen. Nadien naar de Pauwengraaf, voor wat sfeerbeelden. Een straat verder werd scherm breed voor lege stoelen gekeken naar het Turkse elftal. Voor hen was het al vijf voor twaalf. Ze maakten nog kans op de volgende ronde, maar moesten dan wel voorbij de Zwitsers. Daarvoor was dame 'Mirakel' nodig; en die kwam nooit opdagen. Wel op het appél:

naar de olympische spelen te sturen. Wel grappig, gezien hun status in de financiële wereld. Op het veld viel er van Zwitserse feestvreugde ook al niet veel te bespeuren. 3-0 gaf het scorebord aan; in *helvetica*, inderdaad. Meteen het signaal om alweer de straat op te gaan; de fans hadden immers al lang genoeg 'in hun kot' gezeten. Dat werd meteen, op quasi groteske wijze zelfs, duidelijk op de twee *tifo hotspots*: de Pauwengraaf in Eisden en de Europalaan in Genk. En dan te denken dat we nog maar in de groepsfase zaten!

Italië, dat presteerde naar verwachting, en Wales versloeg met 1-0. Het signaal voor velen om richting Eisden te trekken en daar een stevig feestje te bouwen. Vlaggen en bengalen werden bovengehaald, de auto's met honden en familie gevuld, toeters, speakers en een grote mond opgezet. Eisden was een mooie locatie om de groepsronde in *shtijl* af te sluiten.

Tijdens de rustdagen was er tijd voor een nieuw rondje vlaggen jagen op de cité. Een van de dingen waaraan je het succes van het

Italiaanse voetbal kan meten, hier in Genk, is het aantal trainingspakken in het straatbeeld. Vroeger aan de schoolpoort leek het al geregeld op een spelersconferentie van de Serie A. Alomtegenwoordig: Juve, Inter en Milan; en hier en daar een dwarsligger die voor een trainingspak van AS Roma ging. Wat hen verbond was dat je geen enkele voetbalvader ervan kon verdenken ook maar enigszins aan sport te doen. Nu, tijdens het EK, heeft iedereen van hetzelfde blauwe laken een pak, als teken van verbondenheid.

Er zijn ook liefhebbers die zo'n blits blauw trainingspak met gouden letters niet

GIMME KNOCK-OUT!

Ondertussen waren de achtste finales bekend. Rode Duivels tegen Portugal, en de Italianen gaven partij tegen de Oostenrijkers. Oostenrijk, eerder een te duchten concurrent op het podium dan de grasmat. Zo bleek toch enkele jaren geleden op dat andere grootse, Europese evenement, toen hun bebaarde deelneemster de beker in de lucht mocht steken. Maar dat zal de gemiddelde voetbalfan natuurlijk *Würscht* wezen... In het Italiaanse elftal zat sowieso meer muziek dan in het gros van de gepailleteerde Swarovski-sirenes en -barden. De Italianen waren nog niet op een valse noot te

genegen zijn. Kenners die wonen naast de Luminus Arena, en zich best voelen in een blauwe soepjurk. De dame in kwestie zat buiten toen ik haar gevel fotografeerde. En daarbij bedoel ik: de gevel van haar woning. Een gezellig gesprek volgde en ik stelde haar voor om te poseren voor een portret waarbij bleek dat de ene gevel de andere niet is. "Oei, oei, zo .. met de armen gekruist? Ja, dan moet ge even wachten, dan moet ik eerst mijn *memmen tegoei steken*." Voor haar was het duidelijk dat we eerder een mistroostige fado dan een toeterende Peugeot met Portugese spiegelhoesjes zouden horen. Kenners, ik schreef het al...

betrappen geweest, en dat zou ook niet tegen de stugge Oostenrijkers gebeuren. Alleen wisten deze het langer uit te zingen dan de squadra verhoopte, wat resulteerde in verlengingen die eindigden in een 2-1 overwinning.

En zo kwamen we tot de hier verhoopte kwartfinale België-Italië. Want de Rode Duivels hadden intussen met een beproefde tactiek - eerst op voorsprong komen en dan bibberen tot het laatste fluitsignaal - gedaan wat van een gouden generatie verwacht mag worden: zich plaatsen voor een kwartfinale. En dit nog wel ten koste van uittredend Europees kampioen Portugal...

Hoe dan ook: een wedstrijd van groot extra-sportief belang voor de gemiddelde Genkenaar. Waar het echt om ging werd al snel duidelijk gemaakt op de FB-pagina "*Gezigt van Genk als...*": de grote slag om wie de baas is over de rotonde van de Europalaan. Een uitgelezen locatie, immers, om het verkeer vast te zetten en alzo heel wat mensen al dan niet gewild te laten delen in de feestvreugde...

GOING ROME

De ganse stad baadde de avond van de wedstrijd in een gezellige drukte. Corona leek even opgeschort, en 'Rood' en 'Blauw' verbroederden gezellig in een bubbel - of eraanst; zoals dat, wellicht, alleen in Genk kan. Zo een wedstrijd waar er achteraf geen enkele verliezer in de massa zit. Op het veld,

WEM-BE-LIE

Wat er ook van zij: zowel de Italianen als de Spanjaarden maakten er een bereleuke pot voetbal van, die pas na strafschoppen in het voordeel van de Squadra Azzurra eindigde. En weer mocht - moest? - Genk zich opmaken voor een lange, l'ange feestavond, en mocht iedereen reikhalzend uitkijken naar de finale.

Daarvoor ging het richting Wembley, want *football was coming home* aldus de verzamelde Engelse pers en media, en naar analogie met de alom bekende Britse oorwurm. Een stelling, echter, die enkel aan die kant van het kanaal op bijval kon rekenen. Een bekend voetbalfilosoof zei immers ooit: "*Italianen kenne niet van je winne, maar jij ken wel van ze verlieze...*" Al

...O die Italianen, ze zitten vol van charme
Aiaiai bella ragazza, quando viagga
O die Italianen, claxons met veel alarmen
O die Italianen, wat zijn ze toch romantisch
Amore, quanta sepolta...

evenwel, viel dat lot de Duivels te beurt. Een analyse van deze wedstrijd is verder niet nodig. Want meteen na afloop had gewoon iedereen bezit genomen van de rotonde, waar lekker samen een mooie voetbalavond gevierd werd. In Kuttetekoven en Zwevezele verdwenen intussen de eerste vlaggen, die zo plots deden denken aan een teleurstellend EK...

In de halve finale: *la Furia Roja*. Hoewel de Italianen het al eens liever over rood van schaamte dan over rood van woede hebben. Spanje, dat haar eerste officiële interland speelde in het Joseph Mariënstadion van USG; ter gelegenheid van de Olympische Spelen van 1920. En in de volgende ronde wachtte die eerste Belgische 'Gouden Generatie'... De Rode Duivels van toen hakten de Spanjaarden met 3-1 in de pan en stoomden door naar de olympische titel. Acht jaar later leden de Spanjaarden in Amsterdam hun grootste nederlaag: 1-7 tegen de Italianen. Catenaccio was nog niet uitgevonden.

moet het gezegd: Luke Shaw zette de 'three Lions' niet alleen snel maar ook meesterlijk op voorsprong. Een situatie die pas in de 67e minuut werd rechtgezet door Bonucci. Uiteindelijk dienden, alweer, die vermaledijde strafschoppen het pleit te beslissen. Een zenuwslopende reeks waarbij de Italianen aan het langste eind trokken. Football coming home!? *Meh joh! Wasgebezig aan't zeggen. Sta Tornando a casa con noi!*

ALLEE TOMÀT

Intussen zijn we enkele maanden verder, en de rust is weergekeerd in het Noordelijkste stukje Italië buiten de laars. De vakantie in Lido di Jesolo zit er op. De authentieke San Marzanotomaten overspoelen de cités en de mama's en nonna's sleuren verwoed aan hun passatamachine zoals Giorgio Chiellini aan Bukayo Saka. Mannen in trainingspakken kijken goedkeurend toe.

Italië een verdiende kampioen? *Hey G, wadenkge zelf...*

AWAY DAYS

AWAY DAYS FOOTBALL TRAVEL

DE BESTE DERBY DAYS VOOR JOU IN 2022! VAN JANUARI TOT EN MET MEI 2022 HEBBEN WIJ DIVERSE VOETBALREIZEN ROND DE MEEST AANSPREKENDE EUROPESE DERBY'S OP HET PROGRAMMA STAAN.

VOOR SUPPORTERS
DOOR SUPPORTERS

PASSIE
VOOR
VOETBAL

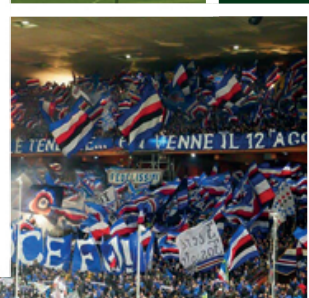
HAMBURG

LISSABON

BELGRADO

GENOA

OVER ONS

VANUIT JARENLANGE ERVARING BIEDEN WIJ EEN UNIEKE ERVARING EN INKIJK IN DE LOKALE (VOETBAL)CULTUUR, BELEVING EN GESCHIEDENIS. AUTHENTIEKE VOETBALREIZEN DIE VERDER GAAN DAN HET STADION EN JE OP PLEKKEN BRENGT WAAR JE WELLICHT NOOIT ZOU KOMEN

WAAROM AWAY DAYS

- * RUIM 10 JAAR ERVARING IN INTERNATIONALE VOETBALCULTUUR
- * UNIEKE SAMENWERKINGEN MET LOKALE SUPPORTERS
- * REIZEN VORMGEGEVEN VANUIT EIGEN ERVARING
- * REIZEN OP MAAT NAAR EIGEN WENSEN IS MOGELIJK
- * GEEN UITGEBREIDE REISSCHEMA'S MAAR VEEL EIGEN TIJD
- * BELEVING DIE MEER IS DAN ALLEEN EEN WEDSTRIJD
- * KRIJG INZICHT IN DE LOKALE CULTUUR, GEBRUIKEN EN HISTORIE

WWW.AWAY-DAYS.NL

VOOR INFORMATIE EN BOEKINGEN KUNT U CONTACT OPNEMEN VIA INFO@AWAY-DAYS.NL

**STERREN BOVEN AMADORA,
BELEM EN ALCÂNTARA**

DE VERGETEN CLUBS VAN LISSABON

 LARS SMIT

 LARS SMIT

STERREN BOVEN AMADORA, BELEM EN ALCÂNTARA

DE VERGETEN CLUBS VAN LISSABON

Wanneer voetballiefhebbers aan Lissabon denken zullen hen vooral de topclubs Benfica en Sporting te binnen schieten. Hoewel deze clubs natuurlijk een schitterende onderlinge derby kennen, is de echte Portugese voetbalcultuur juist ergens anders te vinden. Estrela de Amadora, Belenenses en Atlético CP zijn allen voormalige profclubs die omwille van louche investeerders opnieuw moesten starten als amateurclubs. Bij Estrela neemt voetbal een centrale sociale rol in het door criminaliteit geplaagde Amadora in. Bij Belenenses kunnen ze niet wachten om terug te keren op het hoogste niveau en het zo gehate Belenenses SAD te kunnen verslaan. In de buurt Alcântara zijn de supporters van Atlético CP al lang blij dat hun club nog bestaat... De drie staan symbool voor de supportersrevolutie die in Portugal broeit. Allemaal hebben ze hun eigen verhaal en unieke identiteit. Maar één ding hebben ze met elkaar gemeen. Estrela de Amadora, Belenenses en Atlético CP zijn de vergeten clubs van Lissabon.

ESTRELA DA AMADORA

Oprichtingsdatum: 22 januari 1932

Stadion: Estádio José Gomes (9.288)

Erelijst: Taça de Portugal (1989-90)

Ultras: Magia Tricolor

Competitie 2020-21: Campeonato de Portugal Série G

Het is 22 januari 1932 als zeven jonge Amadorenses (inwoners van het stadsdeel Amadora) staan te denken over een naam voor hun nieuw op te richten voetbalclub. Eén van hen, Julio da Conceição, kijkt omhoog naar de sterrenhemel en doet de perfecte suggestie. Estrela da Amadora; de ster van Amadora. In 1951 krijgt de club hoog bezoek van twee bestuurders van het Braziliaanse Fluminense. Die zijn zo dankbaar voor de hartelijke ontvangst dat ze bij terugkomst in Brazilië een cadeau richting Lissabon sturen. Drie setjes Fluminensetenues. Estrela besluit vervolgens om het legendarische rood, groen en wit uit Rio over te nemen. De *Tricolores* zijn geboren.

In de jaren 70 worden enorme stappen gezet onder leiding van José Gomes, de man met de grootste invloed op het verloop van de geschiedenis van Estrela. Als Gomes in 1976 aan de macht komt als *Presidente* hebben de Tricolores nog nooit hoger gespeeld dan het vierde niveau. Wanneer hij bijna vijftien jaar later afscheid neemt, heeft Estrela haar debuut op het hoogste niveau gemaakt. Niet gek dus dat het onderkomen van de club naar hem vernoemd is. Vlak na zijn aftreden volgt in 1990 het sportieve hoogtepunt voor de club uit Amadora. In de finale van de Portugese beker wordt tegenstander Farense uit het zuiden van Portugal in een replay met 2-0 verslagen. Estrela da Amadora schrijft zichzelf bij in de annalen van de Portugese voetbalgeschiedenis. Slechts twaalf andere clubs in de gehele geschiedenis kunnen met de *Taça de Portugal* pronken. Letterlijk kan dat trouwens niet meer: de beker zelf is helaas al jaren spoorloos.

Bonus bij de bekerwinst is plaatsing voor de inmiddels ter ziele gegane Europacup II. Als eerste tegenstander komt het Zwitserse Neuchâtel Xamax uit de koker. Na tweemaal 1-1 neemt Estrela de penalty's zuiverder dan

haar Zwitserse tegenstander en plaatst zich voor de volgende ronde. Een overwinning die gevierd wordt door duizenden Portugezen die in Zwitserland woonachtig zijn en massaal naar het Stade de la Maladière zijn getrokken. De volgende tegenstander is de reden dat de naam Estrela da Amadora bij de verstokte Belgische voetballiefhebber misschien toch een belletje doet rinkelen: RFC Liège. De Tricolores reizen eerst naar Luik om aan te treden in het legendarische Stade Jules George en een week later speelt het Belgische stamnummer 4 in het Estádio José Gomes. De 1-0 thuisoverwinning is voor de Amadorenses niet genoeg om de 2-0 in Luik weg te poetsen en het avontuur strandt tegen de Belgen uit Luik.

HET DIEPE DAL

De decennia na de bekerwinst wordt Estrela een vaste naam in het Portugese voetbal en speelt bijna uitsluitend op het hoogste niveau. Dit succes wordt mede behaald door een fantastisch oog voor talentvolle trainers. José Mourinho bekleedt in Amadora als assistent-trainer zijn eerste functie in het seniorenvoetbal. Tussen 1994 en 1998 zijn de teugels in handen van Fernando Santos, die in 2016 als bondscoach met Portugal het EK wint. Ook Jorge Jesus, later succesvol bij Benfica én aartsrivaal Sporting, is in twee periodes hoofdtrainer van de club. Jesus is behalve als trainer ook als voetballer actief geweest voor de Tricolores. De geboren *Amadorenses* kijkt nog steeds zoveel als hij kan naar de wedstrijden van 'zijn' Estrela.

Maar in 2009 gaat het gruwelijk mis in Amadora. Er is jarenlang structureel wanbeleid gevoerd, en daarenboven blijkt een voormalige bestuurder grote sommen geld gestolen te hebben. Aan het einde van het seizoen staan spelers, werknemers, leveranciers, de belastingdienst en

tientallen andere crediteurs aan de stadionpoorten te kloppen. De schulden zijn opgelopen tot ergens tussen de 10 en 30 miljoen. Estrela da Amadora is failliet. Het verlies van de club heeft een gigantische impact op de gemeenschap in Amadora. De stad, die onderdeel uitmaakt van de agglomeratie Lissabon, heeft geen al te beste reputatie. Veel taxichauffeurs willen 's avonds Amadora niet inrijden. Vrijwel alle soorten misdaden komen ongeveer drie keer zoveel voor als in Lissabon zelf. Juist in dit soort plaatsen speelt voetbal vaak een cruciale rol in de samenleving. Het gemis is uiteindelijk zo groot dat een aantal leden besluit tot het oprichten van Clube Desportivo Estrela. Een nieuwe club die in eerste instantie alleen gericht is op jeugdvoetbal en andere sporten zoals tafeltennis, schermen en judo. In april 2014 heeft CD Estrela alweer 500 sócios bij elkaar gekregen. Het tekent het belang van de club voor de stad. Pas in 2018, als alles goed op de rit staat, schrijft Estrela da Amadora weer een seniorenelftal in. Ze stromen in op het allerlaagste niveau van het Portugese amateurvoetbal.

MAGIE IN DRIE KLEUREN

Dat is tevens het niveau waar ze actief zijn als ik in januari 2020 een bezoek breng aan het Estádio José Gomes. Sportief maakt de wedstrijd geen blijvende indruk. De Tricolores doen mee in de middenmoot van het laagste niveau en op het veld vol met zand gevulde kuilen is goed voetbal simpelweg onmogelijk. Het is datgene wat zich op de tribunes afspeelt dat er voor zorgt dat Estrela een onvergetelijke indruk op me achterlaat. Een groep van zo'n 30 supporters zwaait bij de opkomst met enkele grote vlaggen en zorgt, geleid door een trommel en megafoon, tijdens de wedstrijd voor een niet aflatende sfeer. De Magia Tricolor is een ultra groep die in 2005 is opgericht. Dit zorgt voor het bizarre feit dat de groep in haar 16-jarig bestaan vaker niet dan wel seniorenvoetbal heeft gezien.

In de rust raak ik aan de praat met de capo van de Magia Tricolor. Zodra er iemand geregeld wordt die goed Engels kan, blijkt dat de supporters ongelooflijk verbaasd en oprecht vereerd zijn dat er iemand uit Nederland naar Amadora is gekomen. Ik ben dan ook van harte welkom, en mag zoveel foto's maken als ik maar wil. Voor ik

het weet krijg ik zelfs de megafoon in mijn handen geduwd. De capo van Magia Tricolor heeft door dat ik de tekst van een van de liedjes – *Força Estrela allez allez allez* – begrijp en bedeeft zijn rol tijdelijk aan mij toe. Na het laatste fluitsignaal laat ik mijn gastheren weten dat ik weer vertrek richting het centrum. Hier willen ze niks van weten. Ik ben welkom in het supportershome. Enkele minuten later sta ik dus in een klein hok onder de tribune met de supporters te praten over hoe het is om 10 jaar zonder hun club te moeten leven. De gastvrijheid van de Magia Tricolor is ongelooflijk en ik word verliefd op Estrela da Amadora. Die liefde blijkt wederzijds. Vanuit Portugal worden plannen gemaakt om snel naar Nijmegen te trekken en bij 'mijn' NEC op bezoek te komen, terwijl mijn Nijmeegse vriendengroep plannen maakt om naar Lissabon te gaan. Een vriendschap bloeit op en ik krijg alle ontwikkelingen rondom de club vanuit de eerste hand mee.

Die zomer wordt er een drastisch besluit genomen. Om sportieve vooruitgang te boeken leggen de sócios hun vertrouwen in de handen van een SAD (zie kader). Een noodzakelijke, maar risicovolle beslissing gezien het gebrek aan sportief perspectief. De SAD komt er eigenlijk op neer dat Estrela de licentie van Sintra Football overneemt en in een klap promotie maakt naar het semiprofessionele *Campeonato de Portugal*. Het gevolg van deze beslissing is dat de publieke belangstelling gigantisch toeneemt en de motivatie bij de supporters omhoog schiet. De hele zomer werken ze zich uit de naad om het stadion - ten tijde van mijn bezoek nog een lost ground vol losliggende verkleurde stoeltjes en onkruid – op te knappen en weer toonbaar te maken.

OPNIEUW PROFS

Behalve het stadion krijgt ook de selectie een broodnodige opknapbeurt. Het leidt onder meer tot een mooi bekeravontuur. In de derde ronde wordt uitgerekend tegen Farense, de tegenstander tijdens de gewonnen bekerfinale van 1990, met 2-0 gewonnen. Net als 30 jaar eerder. De cirkel lijkt rond. Uiteindelijk strandt het avontuur pas in de achtste finales tegen niemand minder dan Benfica. In de competitie zijn de Tricolores het hele jaar oppermachtig. Ze winnen hun afdeling van de Campeonato

de Portugal en plaatsen zich voor de promotiepool. In een bloedstollende groepsfase wordt door een overwinning op de laatste speeldag de eerste plek gepakt. Estrela de Amadora promoveert naar de Segunda Liga en keert als eerste van de 'gevallen' profclubs uit Lissabon terug in het profvoetbal. Een hoopvolle voorbode voor de supporters van Belenenses en Atletico CP.

Dat bijna het hele seizoen vanwege Covid achter gesloten deuren wordt afgewerkt, weerhoudt de supporters van Estrela er niet van om hun liefde en steun te tonen. Een delegatie van de Magia Tricolor reist de spelers per vliegtuig achterna als zij een competitiewedstrijd spelen op de eilandengroep de Azoren. Als de promotie definitief wordt staan tientallen supporters op slechts enkele meters afstand van de spelers voor een gesloten Estádio Dr. Magalhães Pessoa van U.D. Leiria de wedstrijd te volgen op hun laptop. Hoe het in de toekomst precies zal lopen met de SAD en de nieuwe investeerder valt nog te bezien; maar Estrela da Amadora is in ieder geval weer springlevend. En de ster van Amadora mag nooit doven!

DE PORTUGESE STRUCTUUR

Binnen het Portugese voetbal kunnen clubs kiezen uit twee rechtsvormen. De Sociedade Anónima Desportiva (SAD) en de Sociedade Unipessoal por Quotas (SDUQ). Het overgrote deel van de clubs in Portugal wordt geleid als een SAD; een zakelijke naamloze (sport-)vennootschap, zeg maar. Deze rechtsvorm zorgt ervoor, in tegenstelling tot de SDUQ, dat investeerders makkelijk een voet tussen de deur kunnen krijgen. Een belangrijk onderdeel van deze structuur is dat het eerste elftal van een club los komt te staan van de rest van de club. De SAD is in dat geval het eerste elftal van de club. De jeugd ploegen, het tweede elftal en vaak ook immateriële zaken zoals het logo zijn allemaal 'gewoon' de club. Het eerste elftal wordt zo dus principieel een eigen bedrijf dat technisch gezien los staat van de rest van de club. Dit maakt de structuur ideaal voor buitenlandse investeerders. Het is dan namelijk mogelijk om een elftal te kopen op het hoogste niveau zonder je te hoeven bekommeren over de jeugdopleiding en alle andere 'rompslomp' die bij een club komt kijken.

BELENENSES

Oprichtingsdatum: 23 september 1919

Stadion: Estádio do Restelo (19.856)

Erelijst: Campeonato de Portugal (1926-27, 1928-29, 1932-33),
Primeira Liga (1945-46), Taça de Portugal (1941-42, 1959-60, 1988-89)

Ultras: Furia Azul

Competitie 2020-21: AF Lisboa 1ª Divisão

Als je door de wijk Belém loopt is voetbal misschien wel het laatste waar je aan denkt. Gelegen aan de Taag, in het zuidwesten van Lissabon, is Belém de wijk die de grootste aantrekkingskracht heeft op toeristen. Bekend om haar vele musea en rijk aan historische monumenten. Langs de rivier liggen onder meer het Padrão dos Descobrimentos, een monument voor de Portugese ontdekkingsreizigers, en de Torre de Belém, een verdedigingstoren uit de 16de eeuw. Verderop, tussen de vele terrassen, staat vrijwel altijd een meterslange rij voor de Única fábrica dos Pastéis de Belém. Deze beroemde bakkerij beschikt namelijk als enige over het oorspronkelijke recept van de lokale pasteitjes. Het zoete puddinggebakje is een van Portugals populairste gerechten en werd voor het eerst gemaakt door de katholieke monniken van het nabijgelegen Mosteiro dos Jerónimos. Het is bij dit klooster dat je de eerste keer merkt dat er wel degelijk voetbal gespeeld wordt in de culturele wijk. Boven de koepel en de torens van het 15e eeuwse gebouw steken de vier lichtmasten van het Estádio do Restelo uit; de thuisbasis van C.F. Os Belenenses.

In de zomer van 1919 verzamelt een groep enthousiastelingen zich onder leiding van Artur José Pereira op een bankje in het Praça Afonso de Albuquerque, nog geen kilometer van de huidige thuisbasis van de club. Bijna allemaal zijn het spelers van Benfica of Sporting die tot de conclusie zijn gekomen dat ze heel graag hun eigen buurt willen vertegenwoordigen. Op 23 september 1919 wordt Os Belenenses officieel opgericht. Eind jaren 20 en begin jaren 30 beleeft O Belém een gouden periode. Aangevoerd door sterspeler Pepe Soares wordt in 1927 en 1929 de Campeonato de Portugal gewonnen, een knock-out toernooi dat de voorloper is van de latere Primeira Liga. Op zijn achttiende

verjaardag debuteert de volksjongen voor de club. In de laatste 15 minuten buigt Belenenses een 4-2 achterstand tegen het grote Benfica om tot 4-4. Als O Belém vervolgens een penalty krijgt stapt uitgerekend Pepe Soares naar voren en scoort in de laatste minuut de winnende goal. Zoals we in Nederland *het Haags kwartiertje* kennen, spreken ze in Portugal sindsdien van "15 minutos à Belenenses". In het seizoen 1929-30 scoort Soares 36 doelpunten in 14 wedstrijden. De wereld ligt aan zijn voeten en hij wordt beschouwd als de beste speler van het land. Tot hij op 23 oktober 1931, op 23-jarige leeftijd, tijdens zijn werk als machinebankwerker in een fabriek, met extreme buikpijn in elkaar stort. Een dag later overlijdt de ster van Belém in het Hospital da Marinha aan een voedselvergiftiging. Later blijkt dat zijn moeder, die analfabeet is, per ongeluk de chorizo heeft ingepokeld met natriumhydroxide in plaats van zout. Op de dag van zijn begrafenis begeleiden 30.000 mensen de beste speler die Belenenses ooit voortbracht naar zijn laatste rustplaats.

SAD, SAD, SAD...

In 1946 wordt voor de laatste keer beslag gelegd op het nationale kampioenschap. Daarna wordt Belenenses een subtopper, die Europese avonturen afwisselt met enkele degradaties naar de Segunda Liga. Officieus wordt *Azuis* – een bijnaam die verwijst naar de azuurblauwe clubkleuren – nog altijd beschouwd als de vierde aanvulling op *Os Três Grandes*, de drie Groten: Benfica, Sporting en Porto. Het is dan ook de enige club, naast deze drie, die kan rekenen op een landelijke supportersschare. Vooral in vissersdorpen is Belenenses nog altijd erg populair.

Eind 2017, tijdens een halfjarig verblijf in de Portugese hoofdstad, maak ik zelf kennis

met het voetbal in Belém. Een bezoek met hoge verwachtingen, want het Estádio do Restelo is een van de mooiste voetbaltempels van Portugal. Het in 1956 gebouwde stadion heeft een ovale vorm, maar de zuidzijde is compleet open gelaten. Doordat de thuisbasis gebouwd is in een hoger gelegen oude steengroeve biedt die opening een adembenemend uitzicht. Toeristentrekkers zoals het Mosteiro dos Jeronimos en de Padrão dos Descobrimentos zijn goed te zien, terwijl ook de rivier de Taag en de beroemde Ponte 25 de Abril brug tot de panorama behoren. Op een heldere dag kan je zelfs een metershoog standbeeld van Jezus Christus, genaamd de Rei Cristo, zien. Helaas wordt het bezoek behalve dit uitzicht een bittere teleurstelling. Met slechts 2.000 supporters is de wedstrijd een sfeerloze bedoening. Het is het enige wedstrijdbezoek in Portugal dat me op geen enkele manier enthousiast maakt. Omdat ik op dat moment nog niet genoeg van de situatie weet om helemaal te kunnen plaatsen waarom, wordt me later pas duidelijk wat er precies gaande is bij Os Azuis do Restelo.

De zomer na mijn bezoek barst definitief de bom in Belém. Belenenses wordt sinds 1999 geleid volgens de structuur van een SAD (zie kader). Als zowel de club als de SAD in 2012 met grote financiële problemen kampen, besluiten de sócios om 51% van de SAD te verkopen aan CodeCity, geleid door zakenman Rui Pedro Soares. Belenenses stelt als voorwaarde voor de verkoop wel een vetorecht, en de mogelijkheid om de aandelen terug te kopen wanneer de financiële situatie verbetert. De supporters zien vervolgens met lede ogen aan hoe hun club steeds meer vervormt tot het speeltje van één megalomane zakenman. In 2017 verbreekt CodeCity de gemaakte afspraken en grijpt de alleenheerschappij over de SAD. Grote onvrede onder supporters is het gevolg. In de zomer van 2018 barst de bom definitief. Belenenses neemt een drastisch besluit en doet afstand van de SAD. Dit heeft aan de ene kant tot gevolg dat 'Belenenses de club' zonder eerste elftal en licentie voor betaald voetbal komt te zitten. Aan de andere kant komt 'Belenenses het elftal' zonder stadion te zitten. Er moet een uitspraak van de rechter aan te pas komen – waarvan het hoger beroep nog loopt – om te besluiten dat de naam, het logo en de historie toebehoren aan de club en niet aan

de SAD. Belenenses behoudt ook stamnummer 64 en het Estádio do Restelo. De 'B-Sad' (stamnummer 1198) verandert haar logo en zoekt haar toevlucht tot het nabijgelegen leegstaande Estádio Nacional om daar verder te spelen in de Primeira Liga. Het is de supporters een doorn in het oog dat veel (inter-)nationale media deze 'B-Sad' nog altijd aanduiden als Belenenses.

OH, O BELÉM...

Het overgrote deel, naar schatting meer dan 85%, van de supporters kiest voor de 'echte' club. Belenenses schrijft zichzelf die zomer in voor het regionale, allerlaagste niveau van de Portugese voetbalpiramide. Belenensessupporter Diogo vertelt me dat hij dankzij dit seizoen weer verliefd wordt op Belenenses en op voetbal. Hiermee verwoordt hij het heersende sentiment. De supporters zijn hun club niet kwijtgeraakt, zij hebben hun club teruggewonnen. Toeschouwersaantallen schieten omhoog. Terwijl er op de wedstrijd tussen Belenenses en Estrela op het laagste niveau meer dan 8.000 supporters afkomen, speelt de B-Sad hetzelfde weekend op het hoogste niveau voor slechts 3.000 supporters tegen Vitória Guimarães. In het eerste seizoen wordt meteen het kampioenschap behaald met een doelsaldo van 143 voor en 17 tegen.

In januari 2019 keer ik terug naar Lissabon en een bezoek aan Belenenses om de veranderde situatie te aanschouwen kan niet ontbreken op het programma. Een wedstrijd van het eerste elftal is vanwege het programma niet mogelijk, maar gelukkig blijft de supportersliefde in Portugal niet beperkt tot voetbal. Belenenses is een multisportclub en het fanatisme van de supporters richt zich ook op andere sporten zoals vrouwenvoetbal, rollerskaten, handbal en zaalvoetbal. Omdat de licentie in het futsal toebehoort aan de club en niet aan de SAD speelt Belenenses in het zaalvoetbal nog wel op het hoogste niveau. De zaterdagavond van het weekend dat ik Lissabon bezoek staat er een degradatiekraker tegen Portimonense op het programma. Voor de wedstrijd word ik hartelijk ontvangen in het supportershome van de Furia Azul, de ultras van Belenenses. Zij vertellen honderduit over de situatie van de club. Tijdens de wedstrijd wordt duidelijk dat zaalvoetbal een serieuze zaak is. In de sporthal zitten bijna 1.700 toeschouwers.

De ultras hebben hun trommels en zwaaiavlaggen mee en zorgen de gehele wedstrijd voor sfeer. Bij iedere, in hun ogen, foute beslissing staan ze op enkele centimeters van de scheidsrechter de longen uit hun lijf te schreeuwen. Dat Belenenses in een spannende, technische wedstrijd met een geflatteerde 2-5 onderuit gaat is slechts een smetje op een indrukwekkende avond.

geen plafond aan het succes van de club en de supporters dromen ervan om over enkele jaren terug te keren in de Primeira Liga. Bij de B-Sad liggen inmiddels plannen om te vertrekken naar Comporta, een regio op bijna anderhalf uur rijden van Lissabon. Wat de toekomst ook brengt, één ding staat vast. Een club die van het hoogste profniveau naar het allerlaagste amateurniveau is gegaan, kan alles

Niet lang hierna worden de competities stilgelegd vanwege corona. Het voetbalteam pakt, ondanks slechts 10 gespeelde wedstrijden, het kampioenschap. Ook het afgelopen seizoen wordt de competitie door coronaperikelen gehalveerd. Wederom is O Belém oppermachtig, en voor de derde keer op tijd wordt een titel behaald. Voorlopig lijkt er

overleven. Met hondstrouwe supporters die daadwerkelijk onvoorwaardelijke clubliefde uitdragen, is de toekomst van Belenenses hoe dan ook rooskleurig.

ATLÉTICO CP

Oprichtingsdatum: 18 september 1942
Stadion: Estádio da Tapadinha (4.000 van 10.000)
Erelijst: -
Ultras: Grupo Atlético 1942
Competitie 2020-21: AF Lisboa 1ª Divisão

In 1942 fuseren Carcavelinhos Football Club en União Foot-ball Lisboa tot Atlético Clube de Portugal. Beide clubs vinden hun roots in de wijk Alcântara en besluiten de krachten te bundelen om gezamenlijk hun buurt nog beter voor de dag te laten komen. In een mum van tijd ontwikkelt Atlético CP zich tot een plaaggeest voor de gevestigde orde. De voortvarende resultaten zijn niet in de laatste plaats te danken aan het fanatisme van de lokale supporters. Veel inwoners van Alcântara zijn vanuit het centrum van Lissabon naar de buurt verhuisd, op zoek naar betaalbare woningen. Het levert de wijk een reputatie op als achterbuurt, maar bezorgt de nieuw gevormde club tegelijkertijd een fanatieke achterban.

De topclubs komen met knikkende knietjes naar het Estádio da Tapadinha. Het stadion zit regelmatig vol met 10.000 supporters en tijdens grote wedstrijden hangen supporters die naast een kaartje grijpen aan de omliggende daken om toch iets van het voetbal mee te krijgen. Voor spelers is de hel van Tapadinha, zoals het stadion bekend staat in die tijd, allesbehalve een pretje. Op de heenweg en terugweg wordt de spelersbus standaard getraakteerd op een stenenregen. Ook het ophalen van de bal is niet zonder gevaar. De tribunes liggen heel dicht op het veld en de supporters zijn bewapend met zwepen, paraplu's en scheermessen. Alles bij elkaar zorgt het voor een intimiderende sfeer die maar weinig spelers aankunnen. In 1949-50 wordt er thuis dan ook geen enkele keer verloren, en eindigt Atletico CP op een knappe derde plek.

Tijdens deze periode ontstaat er een bittere rivaliteit met de burens van Belenenses. Het is een logisch gevolg van het voetballandschap in Lissabon, waar Benfica en Sporting oppermachtig zijn. In hun schaduw zijn het Atletico CP en Belenenses die onderling strijden om de eretitel van

derde club van Lissabon. De onderlinge wedstrijd staat dan ook bekend als de kleinere *Derby de Lisboa*. De rivaliteit wordt versterkt door het klassenverschil tussen beide clubs. De supporters van Belenses profileren zichzelf graag als club van het volk, maar zijn in de ogen van de *Carroceiros* (wat zoveel betekent als de huifkarrijders – een spottende bijnaam die verwijst naar het armoedige imago van de supporters van Atletico) elitair. Zij zien zichzelf als de ware club van de mensen.

HONG KONG DONG

Met de tijd wordt de competitie steeds nationaler en clubs als Académica de Coimbra, Vitória de Guimarães en Vitória de Sétubal melden zich in de top van de piramide. Hoewel de Carroceiros zichzelf in de jaren 50 en 60 staande weten te houden in de middenmoot door zich te concentreren op eigen jeugd gaat het in de jaren 70 mis. Het ontmantelen van de textielindustrie en de bouw van de beroemde Ponte 25 de Abril, de hangbrug over de Taag, zorgen voor een leegloop in Alcântara. De werkloosheid schiet omhoog en het geld vloeit langzaam uit de wijk weg. De lokale voetbalclub is er het slachtoffer van, en er volgen vier degradaties uit de Primeira Liga in 10 jaar tijd. Die van 1977 blijkt de definitieve klap. Van de 44 seizoenen die volgen speelt Atletico CP er nooit meer eentje op het hoogste niveau. De *Alcantarenses* worden tot een semiprofessionele heen-en-weer-club tussen de Segunda Liga en het derde (regionale) niveau.

In het nieuwe millennium krabbelt Atletico CP echter op, en in 2011 promoveert de club als kampioen naar de Segunda Liga. Op sportief gebied komt er met die terugkeer voor de supporters een droom uit. Op financieel gebied is de promotie echter een ramp. De hoge kosten in de Segunda Liga

kan de club helemaal niet dragen. Na twee te dure seizoenen wordt het voortbestaan van de club bedreigd. En op momenten dat de dood nabij is, doemen er altijd aasgieren op. In het geval van Atletico CP neemt deze aasgier de vorm aan van Eric Mao, een zakenman uit Hong Kong die zegt een miljoeneninvestering te willen doen. De supporters zijn dolblij dat de club gered is, maar vraagtekens zijn er wel. Wat moet een spelersagent uit Hong Kong bij een semiprofessionele Portugese club? Ruimte voor doorvragen is er vanwege de penibele situatie echter niet en dus wordt er in allerijl een SAD opgericht (zie kader) die in handen valt van het bedrijf Anping Football Club Limited.

Al tijdens de eerste voorbereiding gebeuren er vreemde dingen. Er worden maar liefst 40 nieuwe spelers aangetrokken, waarvan een groot gedeelte maar één oefenwedstrijd speelt. Tijdens het seizoen blijken de nieuwe spelers ook allesbehalve aanwinsten en de Carroceiros eindigen op een kansloze laatste plaats. Doordat de bond besluit om de competitie met twee teams uit te breiden, krijgt de club een jaar later een herkansing. Mao wordt steeds vaker gespot in het bijzijn van bekende matchfixers en legt onder meer Ibrahim Kargbo vast, door de Nederlandse pers aangewezen als de vermeende spil in het grote matchfixingschandaal rondom Willem II. Bij de officiële instanties rinkelen ondertussen allerlei alarmbellen. Het behoeft verder waarschijnlijk geen uitleg dat Atletico CP opnieuw op een degradatieplek eindigt dat seizoen. Atletico CP ontspringt voor de tweede keer de dans wanneer nummer 10 Beira-Mar vanwege financieel wanbeleid uit de competitie wordt gezet. Ook het derde seizoen weet Eric Mao de club naar een degradatieplek te leiden. Drie keer is scheepsrecht en de Alcantarenses degraderen uit de Segunda Liga. Eric Mao duikt later nog op in Ierland, Roemenië en Tsjechië. Bij alle clubs komen later sterke vermoedens van matchfixing en/of eindigt de invloed van Mao en zijn kompanen in degradatie(-s).

ADEMBENEMEND MOOI VERVAL

Na de degradatie uit de Segunda Liga volgt zelfs een degradatie naar het vierde niveau. In de zomer van 2017 is de club dan echt compleet leeggezogen door Mao en besluit

als laatste redmiddel om de SAD weg te sturen uit het stadion. Nadat de SAD meerdere malen niet komt opdagen voor haar wedstrijden velt de Portugese voetbalbond het vonnis: Atletico CP SAD is failliet. Als ik eind 2017 een bezoek breng, tref ik een club in chaos aan. Ondanks het faillissement van de SAD bestaat Atletico namelijk wel nog gewoon. De Carroceiros hebben het geluk dat ze ook een belofteteam in de voetbalpiramide bezitten. Dit B-team is actief op het vijfde en op-één-na-laatste niveau, en is dankzij het verdwijnen van de SAD nu in feite het A-team geworden. De combinatie van een jarenlange zweem van matchfixing en de beschamende resultaten maakt het geen verrassing dat de publieke belangstelling niet groot meer is. Voor de wedstrijd in de regionale AF Lisboa Taça tegen Juventude Castanheira zitten er slechts 80 supporters op de tribune. De Grupo Atlético 1942 is met een mannetje of 20 wel aanwezig en laat zichzelf horen met gezang én zien met enkele rookpotten.

De echte aantrekkingskracht tijdens mijn bezoek ligt hem echter in de locatie. Het Estádio da Tapadinha is een eerbetoon aan lang vervlogen tijden. In 1925 wordt Carcavelinhos door Benfica medegeedeeld dat ze niet langer gebruik mogen maken van hun veld. In 1926 wordt daarom het Campo da Tapadinha gebouwd, gelegen in de Alvito mijn. Vlak na de fusie in 1944 wordt het sportpark verbouwd tot een stadion. Vandaag de dag is het niet moeilijk voorstellen hoe het stadion toen was. De oude zwart-wit foto's zijn praktisch identiek aan het huidige beeld, als je het verval tenminste even wegdenkt. En dat is groot. Ongelooflijk pijnlijk voor de supporters, maar adembenemend mooi voor de neutrale liefhebber. De capaciteit van 10.000, op de louter stenen en betonnen staantribunes, is vandaag de dag teruggebracht tot slechts 4.000. De rest van de tribune is onveilig verklaard. Het mooie blauw, rood en geel, dat het stadion in vroegere tijden haar kleur gaf, is tegenwoordig een vervaagde herinnering aan wat ooit was. Op veel plekken brokkelt het pleisterwerk af en is de stenen opbouw van de tribune zichtbaar. Achter de korte zijde is het een verzamelplaats van onkruid, kapotte flessen en alle andere vormen van afval. Het is vanaf deze korte zijde dat je het beste uitzicht hebt. Doordat het stadion aan

een zijde open is, zie je achter de hoofdtribune de Ponte 25 de Abril liggen. Uitgerekend de brug die het einde van de gouden periode voor Atletico CP betekende.

DE KLEINE 'DERBY DE LISBOA' 2.0

Tijdens mijn bezoek wordt de tegenstander met maar liefst 8-0 aan de kant gezet. Helaas komt de jonge ploeg dat seizoen twee punten te kort voor het kampioenschap.

supporters gespeeld, die anders ongetwijfeld in grote getale waren gekomen. De Carroceiros geloven er namelijk weer in en durven stiekem te denken aan betere tijden. *O Sonho Continua!* is tijdens deze donkere jaren de lijfspreuk geworden van de supporters: de droom gaat verder!

Eén jaar later is het wel feest. Langzaam zijn de supporters er weer in gaan geloven en de toeschouwersaantallen gaan terug naar het niveau van voor de buitenlandse inmenging.

En in het huidige seizoen keerde de historische derby tegen Belenenses weer terug. De rivaliteit is tegenwoordig verzacht doordat beide supportersgroepen elkaars strijd tegen megalomane investeerders en de macht van de SAD waarderen. Helaas werd de wedstrijd vanwege Corona zonder

OMTRENT DE AUTEUR

Lars Smit (°1996) is redacteur bij In De Hekken, en zijn leven lang al verliefd op NEC en voetbal in het algemeen. Helemaal gek van groundhoppern, vergane glorie en amateurvoetbal. Actief als zeer matige spits in de reserve vijfde klasse.

VAN DER VALK HOTEL BEVEREN

CULINAIR ONTSPANNEN VOOR ELKE GENERATIE

CHARLEROI
**DE
STILSTAANDE
FASE**

 ROBIN BECK

 NICK CLAESKENS

CHARLEROI

DE STILSTAANDE FASE

Schofferen doen we niet graag in dit magazine, en al zeker niet als het over ons eigen Belgenlandje gaat. Maar de eerlijkheid gebiedt ons te zeggen: Charleroi is niet moeders mooiste en werd door sommige criticasters zelfs 'gekroond' tot lelijkste stad ter wereld. Maar, zoals ons moeder durft te zeggen: *van een schoon tafel eet ge niet per se beter*. En meestal heeft ze gelijk, ons moe; dus gingen we op zoek naar de voetbalcultuur van de Carolos. De neerslag van een regenachtige dag in de metropool van de gastvrijheid, een ode aan de esthetiek van de lelijkheid, met o.a. 60 kunstmatige heuvels als herinnering aan wat ooit was.

STADE DE LA NEUVILLE

Het is al zover: op slag verliefd, en we zijn het middaguur nog niet gepasseerd. Dankzij Jacky, materiaalman én mascotte van deze absolute cultclub (verwacht u aan een coverstory ergens in 2022 beste lezer!), worden we binnengelaten in het Stade de la Neuville, thuisbasis van Olympic Charleroi. Vakkundig weggemoffeld door de stadsplanners uit vervlogen tijden. Oriënteren via floodlights is dan misschien wel een wegebbende kunstvorm geworden in dit tijdperk van Google Maps, maar af en toe komt het nut ervan nog eens bovendrijven. Mochten die pylonen er niet zijn zou geen mens overigens weten dat hier voetbal wordt, want voor de ingang is zowaar een schaatspiste neergepoot. Jacky is druk in de weer met het klaarmaken van de kleedkamers; straks wordt er immers bekervoetbal gespeeld. Een Waalse klassieker zowaar; niemand minder dan Club Luik komt op bezoek, al mag het geen supporters meenemen. De Luikenaars trekken uiteindelijk aan het langste eind na verlengingen; een doelpunt van oudervormden Jeremy Perbet, tegen de club van die andere veteraan, de inmiddels 39-jarige Mohamed Dahmane, die hier blijkbaar ook sportief directeur is.

Ooit was Olympic de ploeg van't stad. Ze bereikte nog tien jaar voor (bevriende) rivaal Sporting voor het eerst de hoogste klasse, dankzij de steenrijke voorzitter Gaston Gianolla die een voorliefde

had voor spelers van over de taalgrens (veelal uit het Antwerpse), daar veel geld voor betaalde en zelfs een regeling voorzag waarin de sterren in kwestie konden trainen in de eigen streek en enkel in het weekend de trein namen naar Henegouwen. Het leverde 'Flaminpic' promotie op naar de hoogste klasse in 1937, waar het tot in 1963 quasi onafgebroken verbleef. In 1947 strandde het op één zege van de landstitel, maar sindsdien ging het bergaf met de club. In 1968 een laatste keer in eerste klasse met het jonge toptalent Charly 'la Foudre' Jacobs, in 2011 zelfs bijna volledig van de tabellen geveegd na jaren van (buitenlands) wanbeleid. Intussen zijn we tien jaar verder, werd de club overgenomen door de Turkse zakenman Sahin, werd er gefuseerd met Farciennes om nieuwe schulden dicht te rijden en speelt de club in 1ste Nationale Amateur. Slechts één ding lijkt standvastig te zijn, hier bij de Doggen: het Stade de la Neuville. Sinds 1937 nog amper gewijzigd, op enkele opfrisbeurten en de verwijdering van de gradins achter één doel na. De tijd is hier blijven stilstaan, net zoals dat het geval is in de omringende arbeiderswijk van Montignies-sur-Sambre. Toch wordt ook hier al jarenlang gesproken van een nakende afbraak en een verplichte verhuis naar een multifunctioneel sportcomplex kilometers verderop. Hoog tijd dat er een cel voetbalerfgoed wordt opgericht in dit land...

STADE YERNAUX

In dezelfde wijk treffen we een stadion genoemd naar Yves Yernaux, de architect die verantwoordelijk wordt geacht voor de stedelijke structuur van de stad sinds de jaren 60. Of die wirwar van kronkelige banen en brutalistische gebouwen nu echt een stadionnaam moest opleveren, laten we in het midden; maar het sportcomplex kan er best wel mee door, op het kunstgrasrein na uiteraard. Er wordt hier gevoetbald sinds de jaren 80, maar de vaste gebruiker sinds 2004 is SC Montignies, tegenwoordig uitkomend in 1ste Provinciale.

Drama enkele weken geleden, zo lezen we in de lokale kranten: tijdens de bekermatch tegen Jodoigne werd de kleedkamer van de scheidsrechter binnengedrongen en zijn portefeuille gestolen. De ref smeerde het verhaal uit op sociale media en beschuldigde zelfs de clubleiding van opgezet spel, wat een foeterende voorzitter/stichter Mola opleverde. Ook vandaag krijgt de arbiter de wind van voren, wanneer die de juniorenmatch stillegt wegens een paar druppeltjes regen. Hij keert na twee minuten terug uit de kleedkamers; mogelijks na zich eerst vergewist te hebben van de veilige staat van zijn persoonlijke spulletjes...

STADE CHENEVIÈRE

Terwijl de regenwolken zich uitleven boven Charleroi en zo de stad haar kenmerkende, ja bijna iconische grauweheid tot leven komt, worden we tot tweemaal toe teleurgesteld. Zowel het B-terrein van RFC Gilly met de aangrenzende velodroom (zie hiervoor echter onze nieuwe rubriek achteraan dit magazine) als het Stade de la Docherie in Marchienne blijken hermetisch afgesloten. En er zijn meer problemen, want onze fotograaf wordt zowaar wagenziek! Kwalijk kunnen we het hem niet nemen, want de buitenwijken blijken een wirwar aan straten en stegen waarvan het wegendek doet denken aan dat van ontwikkelingslanden die hun grondstoffen en ziel hebben verkocht in ruil voor Chinese asfaltlagen.

Nog misselijkmakender is de geschiedenis van onze volgende locatie, Marcinelle. Berucht om de verschrikkelijke mijnramp in 1956 en haar monsterlijke ex-inwoner Marc Dutroux, wordt er hier

natuurlijk ook naarstig gewerkt aan de geluksbarometer van de stedelingen, bijvoorbeeld door te voetballen! We houden halt bij Racing Club Marcinelle, de laatste erfgenaam van een hele lijst aan clubs die hier, al dan niet na fusies, hun thuisbasis hadden. Een lokale cafématch doet pijn aan de ogen, maar de kantine is open. De barvrouw staat, minstens twintig jaar jonger toen en extra geaccentueerd met een omcirkeling en de beschrijving "Chef!"; mee vereeuwigd op de ploegfoto van de voetbaldames uit de jaren 90 en geeft ons vriendelijk doch zichtbaar in de war, een drankje om te bekomen van de rally. Verder: avondse kleedkamers, grenzend aan de tuinen van arbeiderswoningen; een mijntalud op de achtergrond; en een schattig tribuneetje in de nu blijkbaar blauwe clubkleur.

CHAMPS DE PECHENNE

Het gehucht Bouffioux hoort eigenlijk bij Chatelet en staat bekend om haar keramische kunsten; maar ook op het voetbalveld worden er potten gebroken - en wellicht ook benen, vanwege de belabberde staat van de grasmat. "Bent u de scheidsrechter?", vraagt een dertiger me vriendelijk maar ook redelijk bezorgd - nee ik zou geen 90 minuten meer kunnen crossen op deze hellende morzel grond. "Even voor de duidelijkheid: ik heb dus geen grasmachine gewonnen?" Neen, daar weten we helaas niks van af... Maar van zo gauw we ons fatsoenlijk voorgesteld hebben, is de man vereerd dat zijn club de Vlaamse pers haalt. De hemel klaart, letterlijk en figuurlijk, op; Nicolas Michaux blijkt de voorzitter te zijn van het charmante FC Bouffioux, waarvan de oerversie, Jeunesse Sportive, werd gesticht in 1967. De huidige derde provinciale speelt vandaag haar eerste competitiewedstrijd van het seizoen en start met de nodige ambities, nadat het vorig jaar als leider de competitie zag afgelast worden.

Idyllisch is dit veld zeker wel, met die reusachtige talud en de open velden daarachter. Optimale omstandigheden, da's wat anders: "We huren dit veld van een landbouwer, want tot een decennium geleden hadden we geen terrein en zelfs geen club meer hier in Bouffioux. Dat konden we niet zo laten..." Ook de terreinverzorgger mengt zich: "Tot een paar weken geleden stond hier nog overal onkruid op; dat hebben we allemaal weggekegen!" In onze poging om dit pareltje perfect in haar 'stilstaande fase' te fotograferen, beklimmen we een iets hoger gelegen plateau. Bij terugkomst heeft de voorzitter zich omgekleed. Niet in zijn beste pak, wel in een voetbalplunje. De komende 2,5 uur speelt de president op het middenveld. Romantischer wordt het niet...

STADE DU FIESTAUX

Laatste rechte lijn huiswaarts, en dus rijden we nog gauw door Couillet, 'het Brasschaat van Charleroi'. Het is te zeggen: iets minder ruig en ruw, en met zicht op het stadscentrum. Tegenwoordig speelt hier, omgeven door één of andere kostschool en beschikkend over een prachtige (helaas met graffiti besmeurde) authentieke tribune, een deel van SC Montignies. Daarvoor was het de thuisbasis van al wat zich ooit *Couillet* mocht noemen.

En dat zijn wel wat stamnummers bij elkaar gegooid. In 2009 ontstond een gigantische stoelendans, toen door het quasi-originele Couillet een samenwerking werd aangegaan met wat nog overbleef van La Louvière. Het stadion werd verlaten en de club ging spelen op Tivoli. Twee jaar later ontstond er echter een nieuw 'La Lou', door een fusie met Centre. Couillet verhuisde terug naar het oude stadion en herdoopte zichzelf tot FC Charleroi. De fusieclub fuseerde vervolgens met een fusieclub en werd Charleroi-Fleurus onder het stamnummer van de laatstgenoemde. Voorzitter Leone geraakte echter zijn andere

stamnummer 94 niet kwijt en besliste dan maar een jeugdelftal af te vaardigen in Bevordering: de ploeg (FC Charleroi) pakte vijf punten en kreeg 144 doelpunten tegen. Stamnummer 94 moest dus degraderen, maar hetzelfde lot was weggelegd voor Charleroi-Fleurus. Voorzitter Leone verkocht zijn nummer (dat van Fleurus dus) dan maar aan Boussu-Dour, dat op zijn beurt zijn eigen nummer had verkocht aan het ambitieuze RFC Seresien. Tweedeklasser Boussu-Dour werd zo vierdeklasser Francs Borains en Eerste Provinciale RFC Seresien werd tweedeklasser Seraing United. Voor wie nog kan volgen: het stamnummer 94 bleef nog over, en werd dan maar toebedeeld aan Eerste Provinciale RC Charleroi- Couillet-Fleurus, "CCF" voor de vrienden. Die ploeg is inmiddels ook al failliet gegaan.

Ach, het leven hoeft helemaal niet zo moeilijk te zijn. De zon breekt opnieuw door, en legt een prachtige schijn over de stad. Die 'lelijkste stad ter wereld' valt best wel mee...

**BECOME PART OF THE CLUB;
PART OF THE TEAM...
PART OF THE 'STAND'!**

SHIRT 49,99€ • ABONNEMENT 26€

4 nummers inclusief verzending binnen België

ACTIE: 65€ IPV 76€ OP 'COMBI' SHIRT + ABONNEMENT

kortingscode ABONNEE_2021

WWW.CATENACCIO-MAGAZINE.COM

DOMINIQUE PIEDFORT

BINNENKANT-PAAL-BINNEN

EMMEREN MET CLUBKLEUREN

Heerlijk stuk over de op- en neergang van FC Assent in de vorige Catenaccio. Deed me onmiddellijk denken aan de saga van KFC Turnhout en KFC Tielen in mijn Kempenland. Kom, terug naar de jaren zeventig. Toen ik als knul met vader zaliger naar het Villapark trok. Pa werkte voor IJsboerke, de sponsor van tweedeklasser Turnhout met Harald Nickel in de spits en dorpsgenoot René Verheyen links op het middenveld. Nonkel Jef verkocht cornetto's langs de lijn, waarom moest aan die zalige tijd een einde komen?

Ik zal het je zeggen. Omdat Staf Janssens in Turnhout meer wilde dan de firmanaam op de truitjes. Een boerke uit Tielen die de boel hier overneemt? Nee, dat zagen de dikke nekken uit de hoofdstad van de Kempen niet zitten. "Voor mij niet gelaten", dacht Staf. "Dan begin ik wel een wielerploeg." Waarna Walter Godefroot voor IJsboerke de Ronde van Vlaanderen won. KFC Turnhout voetbalde op dat moment al in derde klasse.

KFC Tielen moest je in de kelder van vierde provinciale gaan zoeken. Ik zie ze daar nog spelen, in rood-zwart op hun akker langs de spoorweg. Te troosteloos, vond Achille Janssens, de zoon die de vernedering van zijn vader nog altijd niet had verteerd. Hij zwoer een soort eed: Tielen uit die kelder halen en groter worden dan KFC Turnhout. Rood-zwart werd geel-blauw, de kleuren van IJsboerke, en na een seizoen of negen was het al zover. KFC Tielen kon eindelijk KFC Turnhout te kakken zetten. De lift steeg tot in de tweede klasse en de halve finale van de Beker van België in 1997. Kort daarna nam de NPM van Albert Frère IJsboerke over. Achille emigreerde naar Knokke en hield zijn speeltje voor bekeken. Ook andere Kempense clubs moesten het afleggen tegen te veel groothedswaanzin. VC Poederlee in derde klasse met Ronny Prins, KFC Herentals dat uitpakte met Bruno Versavel, Patrick Goots die de netten bol zette in Turnhout, veel gekker moest het echt niet worden.

Enfin, KFC Tielen mocht weer in vierde provinciale een derby uitvechten met Molenkring, in een accommodatie waarvan de Rode Duivels tijdens Euro 2000 nog dankbaar gebruik maakten. In de business seats werd op dat moment alleen nog maar een kaartje gelegd door de plaatselijke gepensioneerden, open miserie!

Hoewel, jongens van onder de kerktoren kregen plots weer een kans in het eerste elftal. En de wedstrijd tegen KFC De Vrede Wechelderzande zorgde voor meer animo dan een match tegen Olympic Charleroi, met zeven supporters die drie weken onderweg waren naar Tielen. Toch kon ook dit hoofdstuk niet blijven duren. Enter een fusie met VV Lichtaart tot KFC De Kempen. Einde verhaal? Niet echt. De Kempen strekken zich uit van Hoogstraten tot Herstelt, van Zandhoven tot Mol, de regio gaat zelfs de provinciegrens over richting Limburg. KFC De Kempen in Tielen? Alsof KFC Berendrecht Sport zich voortaan FC Antwerpen gaat noemen, als je begrijpt wat ik bedoel.

Hola, rustig blijven nu, daar in Tielen. Ik moet eigenlijk nog beginnen over KVC Westerlo, rood-geel en in provinciale tot François Vermeer van meubelzaak Vermeer-Thijs het zot in zijn kop kreeg. Rood-geel werd geel-groen, met Julien Cools, Jos Heyligen, Stani Gzil en wie weet ik nog ging het in een ruk naar derde klasse. In geel-blauw zette Westerlo die opmars verder. Ja, met dank aan het boerenverstand van Herman Wijnants, maar dat emmeren met clubkleuren, daarop zou een verplichte degradatie moeten staan. Mag ik dan straks in derde amateur, ik ga het nog één keer zeggen: bevordering!, naar KVC Westerlo in rood-geel tegen KFC Tielaart in rood-zwart? Dank u.

ROBIN BECK

BOEKEN TOE

THE MIRACLE OF CASTEL DI SANGRO

Joe McGinniss (Sphere Publishers, 1999, 408 pagina's)

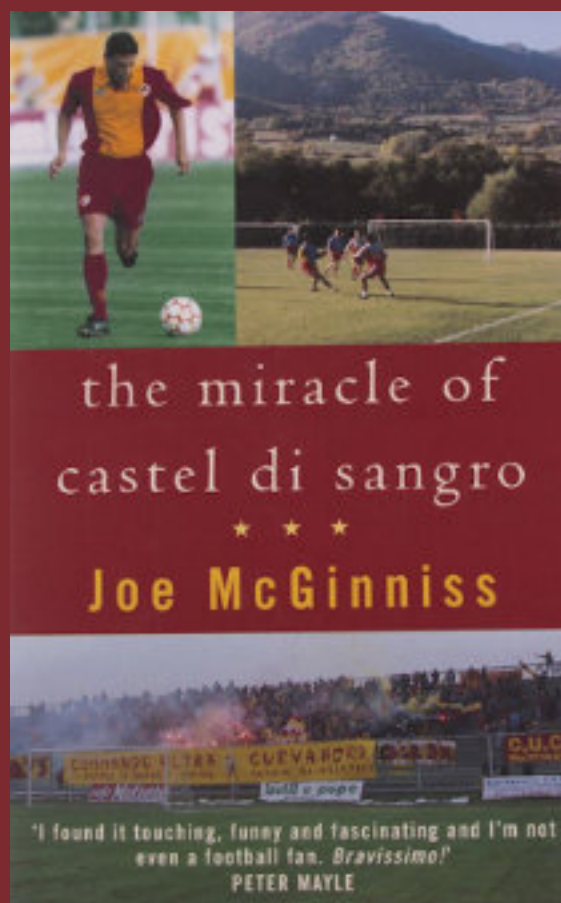
"I retain clear memories of what my life was like before. In many ways, I suppose it was better. My children respected me. My wife and I shared numerous interests. I had friends. I enjoyed music. I read books. That I would grow suddenly obsessed with football seemed no more likely than my becoming an astronaut."

De toon van dit non-fictieve voetbaldrama wordt al meteen gezet in hoofdstuk twee van dit opmerkelijke boek dat, onterecht, onder de radar lijkt te zijn gebleven. Al zijn daar, zeker in Italië, misschien wel bepaalde redenen voor.

De Amerikaanse misdaadauteur Joe McGinnis verdiende zijn strepen voornamelijk in de jaren 80 met enkele rake *true crime* bestsellers die hem, mede door de verfilming ervan, geen windeieren legden. Medio de *nineties* verkeert Joe, die zichzelf (soms iets te vaak) tot protagonist van het boek verklaard wil zien, blijkbaar in een *full-blown* midlifecrisis die hem naar wonderlijke wereld van het voetbal, meer specifiek *il Calcio* drijft. Hij blaast daarvoor zelfs een deal van een miljoen dollar op die hij zou krijgen om het verhaal van OJ Simpson neer te pennen. Hij neemt in 1996 het vliegtuig richting de Italiaanse Abruzzes om zich onder te dompelen in de natuurlijke habitat van zowat de grootste underdog uit de voetbalgeschiedenis, Castel di Sangro Calcio.

De titel van dit boek is verraderlijk, want een opbouw naar "het mirakel" moet u niet verwachten. Dat mirakel vond namelijk al plaats voor de aankomst van de journalist, enkele maanden eerder, toen ene Pietro Spinosa, een doelman van het zevende knoopschat, om volkomen onverklaarbare redenen vlak voor de penalty shoot-out tijdens de eindronde van de Serie C in doel werd gedropt en er bijna op zijn eentje voor zorgde dat het petieterige Castel di Sangro zich van een plek in de Serie B verzekerd zag. Miraculeus? Jazeker, want exact 13 jaar eerder speelde de dorpsclub nog in de allerlaagste divisie van de Italiaanse voetbalpiramide.

Hoe Joe, wiens voetbalkennis niet verder reikt dan de World Cup en Roberto Baggio, juist terecht komt in dit Italiaanse bergdorp van nog geen 5.000 inwoners, blijft eerder vaag (misschien zelf niet vrij van alle zonden?), maar vast staat dat er genoeg gebeurt in één seizoen Serie B om meer dan 400 pagina's te vullen. Daar zorgen het noodlot, vreemde Italiaanse fratsen, een knotsgekke trainer van de oude stempel, textbook maffiosi als clubleiders én de auteur zelf voor. Het Amerikaanse laagje overdreven dramatiseren dat McGinnis er overheen smeert, maakt dit boek zeer verkwikkelijk en bij momenten ook intens mooi én triest.

Hij is en blijft echter een Amerikaanse auteur, en dat voelt raar aan als er over voetbal gepraat moet worden. Zo legt de goede man alle aspecten van het voetbalspel wel ergens uit aan zijn lekenlezers, gaande van een hoekschop tot offside, en vaak met belachelijke terminologie die ze enkel en alleen in de VS durven gebruiken. Niet meteen interessant voor een doorwinterde voetbalfan als u uiteraard. Ronduit saai en overbodig wordt het echter als het wedstrijdverloop van een tiental matches wordt uiteengezet, geschreven door een man die hooguit tien voetbalmatches zag in zijn vorige leven. Wat het boek dan weer meer cachet had gegeven was het verhaal van enkele fans, die hier integraal bestaan uit inwoners van een of ander ruraal gehucht en er zelfs in slagen om met "honderden tot duizenden" af te zakken naar het eigen en menig ander Italiaans stadion. Een gemiste kans zonder twijfel, te meer omdat de Amerikaan midden in het dorp woont en gaandeweg zijn Italiaans begint bij te spijkeren.

LUNGA E DURA

En als we dan toch negatief gaan doen: Joe McGinnis is een arrogante zak van het hoogste kaliber en bovendien eentje die zijn plaats niet kent. Al na match twee meent hij meer te weten van voetbal dan de ervaren trainer van het team, een notoire liefhebber van Catenaccio die er toch maar mooi in slaagt om wonderbaarlijke prestaties neer te zetten met een team vol nobele onbekenden. Joe gaat dan ook (*pour le besoin de la cause?*) openlijk in discussie met de norse vulkaan, wiens uitbarstingen van Italiaanse verwensingen aan zijn adres wel netjes worden neergepend én vertaald, leuk meegenomen voor ieders meest vulgaire vocabulaire. Echt teleurstellend wordt de heer McGinnis pas in het allerlaatste hoofdstuk, wanneer hij zich keert tegen de spelersgroep. In Italië is er geen zwart-wit, alleen een hele grote grijze chaotische smeltkroes, die geen ruimte laat voor radicale (en vooral hypocriete) Amerikaanse normen en waarden. Na een jaar te hebben geleefd in deze biotoop had

de man dat minstens mogen begrijpen. Bovendien moeten journalisten, wat mij betreft, de geschiedenis beschrijven en niet proberen te herschrijven, wat McGinnis een paar keer lijkt te doen.

Maar, beste lezers, dit boek is en blijft een gigantische aanrader en geeft een unieke kijk op één van de meest bizarre episodes uit de Italiaanse voetbalgeschiedenis. "La stagione è lunga e dura", het seizoen is lang en hard, zo blijft de stugge coach herhalen tegen de Amerikaan; en - *mamma mia* - heeft hij daarin gelijk. Familiale drama's van

Om af te sluiten een laatste pittige vaststelling. Dé antagonist van het verhaal, volgens de auteur dan toch, is algemeen manager Gabriele Gravina, de schoonzoon van geldschieter/maffiabaas Pietro Rezza. Volgens McGinnis is Gravina een niet te vertrouwen praatjesmaker, notoire vrouwengek met een impotentieprobleem en beschikt hij vooral over een ongezonde, niet te temmen ambitie om door te stoten naar tot in de hoogste sferen van de voetbalwereld. Anno 1999 lijkt de man, mede door enkele knotsgekke (of beter: krankzinnige) mediastunts, echter vooral

de ergste soort, spelers die in de cel belanden, dood, racisme, verduistering van gelden, testers met een valse identiteit en zelfs een gigantisch obscure voorzitter die (letterlijk) niet kan lezen of schrijven maar wel zoveel poen bijeen rijfde dat hij de bergketen in zijn achtertuin met dynamiet liet aanpassen om een beter zonlicht te krijgen. Het hoort er allemaal bij, in dit boek; net als memorabele zeges, hartverwarmende vriendschappen en heerlijke ouderwetse Italiaanse tradities. De zoektocht naar *la salvezza*, de redding, is beklijvend en al even miraculeus als de titel ons listig suggereert.

een clown op (zelf verhandelde) steroïden, een kleurrijke eendagsvlieg zeg maar, die vroeg of laat definitief door de mand zal vallen. Anno 2021 liggen de kaarten anders: McGinnis overleed, geteisterd door een drankverslaving en vervreemd van familie en kinderen, in 2014; Gravina, de groteske malafide clown, werd in 2018 Italiaans bondsvoorzitter.

R RANK ONE

 facebook.com/rankoneshop

 instagram.com/rankoneshop

 rankone.be

ODE AAN HET VOETBAL OP 'DE NEGENDE' VAN BEETHOVEN

 FILIP JANSSENS

 ARCHIEVEN

Laszlo Kubala is gehaakt in het strafschopgebied, en zal zelf de penalty omzetten. Europa op voorsprong... (Wembley, 1953) - inkleuring: Gerard Kamp - COLORIGINALS

De Franse goalkeeper Darui weet het Europese strafschopgebied voorlopig schoon te houden... (Hampden Park, 1947) inkleuring: Perry Dolmans

EXHIBITIEWEDSTRIJDEN MET EEN DEMONSTRATIEF KANTJE

ODE AAN HET VOETBAL OP 'DE NEGENDE' VAN BEETHOVEN

Een internationaal Europees voetbalteam? Het was even peinzen, maar we moesten toegeven dat we daar nog nooit van gehoord hadden. Al bleek al gauw - *Google is your best friend* - dat dit gelegenhedselftal al ruim twintig vriendschappelijke wedstrijden aan de riem heeft hangen, nog voor WO II (meer bepaald: in 1938) reeds een eerste keer aantrad, en in 2007 de meest recente keer. Dik 70 jaar *and counting* dus; toch méér dan zomaar de zoveelste historische voetbalrelikwie. Maar wat is het verhaal erachter?

Europa's "Best XI" komt duidelijk, opnieuw met dank aan Google, alleen buiten als er iets te vieren, te herdenken of andersoortig in het spotlicht te zetten valt. In het boekwerk "60 years at the heart of football" uit 2014, gepubliceerd door UEFA naar aanleiding van hun 60ste verjaardag (°1954), lezen we alleen een verwijzing naar die wedstrijd uit 2007. Navraag bij hun dienst Communicatie & Media levert wat meer achtergrond bij die voorlopig laatste match in Manchester op, maar ook een kurkdroog "*Please note that other 'Europe XI' team's matches were not projects from UEFA, therefore we cannot give any further comments on this topic.*" OK; dan zoeken we het zélf wel uit. Vandaag alvast de focus op de eerste drie matches; alle drie ontmoetingen uit de pre-UEFA-periode.

RULE BRITANNIA

Tot ruim na de Tweede Wereldoorlog zouden de exhibitiewedstrijden van het Europese elftal uitsluitend in Groot-Brittannië en tegen Britse teams plaatsvinden. Niet alleen gold Engeland als bakermat van het moderne voetbal: er werd

ook al sinds mensenheugenis - meer bepaald: sinds 1885 - professioneel gespeeld. Ter vergelijking: Oostenrijk en Hongarije waren in 1924 pas de eerste Europese landen die dat voorbeeld volgden; vervolgens Italië en Spanje (1926), Frankrijk (1932), Nederland (1954), West-Duitsland (1963), Zweden, (1967), België (1974), Denemarken (1978), etc.

De eilandengroep had dus niet zozeer alleen maar decennia dan wel lichtjaren voorsprong op het continent, inzake het spelletje. De 'beste 11' vanwege het Europese vasteland afvaardigen betekende dan ook niets meer noch minder dan een stand van zaken op te nemen; te peilen naar hoe groot de achterstand ondertussen nog wel was. Want dat de voorsprong slonk, daar was iedereen zich van bewust. Bij gebrek aan grote internationale toernooien - de Europacup werd pas voor het eerst in het seizoen 1955-56 gespeeld, en aan de WK's deden de Britse landen tot 1950 niet mee wegens niet (meer) aangesloten bij de FIFA - was men aangewezen op dit soort gelegenhedsmatches om de krachtverhoudingen te toetsen.

De Engelse keeper Vic Woodley kan tijdig ontzetten (Highbury, 1938) - inkleuring: Perry Dolmans

ENGELAND 3-0 EUROPA

Datum: 26 oktober 1938

Stadion: Arsenal Stadium

Reden: de 75ste verjaardag van de FA

Het is dan ook vooral in dat licht dat de allereerste wedstrijd van Europa's Best XI, woensdag 26 oktober 1938, op het veld van Highbury mag gezien worden; evenals de heftige anticipatie ernaar. De match stond in het teken van de 75ste verjaardag van de Engelse FA, dag-op-dag (opnieuw even ter vergelijking: de Belgisch voetbalbond bestond toen net 43 jaar); de oudste nationale voetbalbond ter wereld. Opgericht op 26 oktober 1863, in The Freemasons' Tavern in de Londense Great Queen Street, met als voornaamste doel destijds paal en perk te stellen aan de overdaad van al te verschillende spelregels. Hieruit kwam het zgn. Association Football voort; het voetbal zoals wij dat heden kennen, zo kan men stellen - en dus ook, eindelijk!, het duidelijke en definitieve onderscheid met rugby. Zes werkvergaderingen, per adres 81-82 Long Acres (nabij Covent Garden), waren eraan voorafgegaan. Een heuglijk moment, voorzeker!

Zo vond toch, alvast zeker, die FA zélve; want het initiatief voor de galamatch kwam als vanzelfsprekend van hen. De wereldvoetbalbond FIFA zou (net als de eerstvolgende keren) instaan voor het samenstellen en afvaardigen van Europa's elftal. Kwatongen zagen er, naast zelfverheerlijking, vooral een verbloemde machinatie vanwege de FA in om de bondskas te spekken - want die was vervaarlijk leeg geraakt, naar verluidt. Hoe dan ook: de donkere wolken van sektarisme, Nazisme, nationalisme en genocide pakten al volop samen boven het Europese continent; maar de échte gruwel - het wereldwijde oorlogsgeweld - moest, net iets minder dan een jaartje later zou dat zijn, nog losbarsten. In het licht van wat nog komen ging zou men dus bijna van een rooskleurige periode kunnen spreken, al bij al.

EEN BITTERE KLOPPING...?

"Men moet toegeven dat geen kosten teveel zijn gebleken om de Vastlandsploeg van de noodige zorgen te omringen", stelde Gazet van Antwerpen op dinsdag, een dag voor de wedstrijd vast. "Inmiddels wekt de wedstrijd enorme belangstelling en men rekent op een menigte van zestig duizend toeschouwers." Diezelfde dag nog raakte de opstelling bekend: Europa zou uitkomen in de toen gebruikelijke 'piramide' - een 2-3-5 formatie, met een Italiaanse ruit achteraan: doelman Olivieri, linksback Rava en rechtsback Foni; en vlak voor hen, centraal op het midden, Andreolo. Die laatste werd, wars van alle oorlogsdreiging klaarblijkelijk, op het driemansmiddenveld doodleuk (en ook bijzonder ironisch, gezien de oorlogsbanden die wat later gesmeed zouden worden) geflankeerd door de Duitsers Kitzinger (links) en Kupfer (rechts). De vijfmansvoorhoede was een alleraardigste van de Noor Brustad, de Fransman Aston, opnieuw een Duitser (Hahnemann) en een Italiaan (Piola - in de punt van de aanval), én ons aller Raymond Braine, de Antwerpenaar die toentertijd gold als één der meest getalenteerde midvoors van Europa.

De Beerschotter was op dat moment al de geschiedenisboeken ingegaan als de eerste Belg met een prominente buitenlandse carrière; na een conflict met de Belgische voetbalbond over onrechtstreeks geldgewin dankzij het voetbal (Braine baatte ook "De Matador", een goed draaiend café uit in Antwerpen), verkaste de Beerschotter in 1930 naar het toen vooraanstaande Sparta Praag. Zes jaar later, in 1936, was Braine door de grote poort terug naar het thuisland gekeerd, en had hij 'zijn' Beerschot aan twee nieuwe Belgische landstitels weten te helpen. En in juni 1938 had Braine nog met België deelgenomen aan het WK in Frankrijk.

Opvallend: geen Hongaren in het elftal, slechts ééntje (Szenegeller) op de bank; ook al was Hongarije even voordien toch (verliezend) finalist op dat WK geweest. Wereldkampioen Italië (tevens houder van de Olympische gouden voetbalmedaille op de spelen van 1936) was dan weer wél goed vertegenwoordigd - met maar liefst vijf landgenoten op het veld, en daarenboven nog eentje (Colaussi) als invaller. Men rekende duidelijk op de ervaring én de centrale as van dit goed geoliede, op dat moment succesrijkste Europese landenteam. Al was dan een oefenpartijtje op zondag, in Amsterdam, reeds op een ernstige deceptie uitgedraaid... De 'Vastelandsploeg' wist slechts met 1-2 te winnen van ...'Jong Oranje', had zodoende "*bitter teleurgesteld*", en zou "*met dergelijk spel te Londen een bittere klopping*" tegemoetgaan, aldus opnieuw GvA. Iets wat de Engelse pers had bevestigd door honend te verklaren "dat er wel 50 elftallen in Engeland te vinden waren om Rava & co te verslaan". Diezelfde Engelse pers was dan weer unaniem enthousiast in het vooruitzicht van onze Belg Braine aan het werk te kunnen zien...

Bij Engeland was het vooral uitkijken naar de toen slechts 23-jarige Stanley Matthews, "het voetbalwonder" van Stoke City, als flankaanvaller op rechts; én naar 'mid-mid' Stan Cullis, de spil van het nationale team en Wolverhampton Wanderers. Cullis zette Wolves vlak voor WO II nadrukkelijk mee op de kaart, en zou vanaf 1948 ook de succesrijkste coach ooit van de Wanderers worden en als dusdanig aanblijven tot 1964. Cullis, een heus clubmonument aldus, overleed in 2001, en staat prachtig vereeuwigd in brons aan de ingang van het immer heerlijke Molineux Stadium.

STERKER DAN OOI

En de Europese elf gaan kansloos met 3-0 onderuit. De wedstrijd wordt live op televisie uitgezonden; een zeldzaamheid in die tijd. De BBC, pas twee jaar tevoren (in 1936) met televisie-uitzendingen gestart, had een eerste keer een volledige voetbalwedstrijd uitgezonden in september 1937. De tweede match ooit was een interland (Engeland-Schotland) geweest, en de derde de FA Cupfinale; beide in april 1938. De internationale ontmoeting met Europa's Best XI was dus pas de vierde kamp

die op het scherm te zien was. Uiteraard in zwartwit; zodoende ging het stijlvolle Europese tenue van lichtblauwe shirts met witte broekjes grotendeel aan de Engelse kijker voorbij.

Kapitein van Europa, onze landgenoot Raymond Braine, opent de plechtigheden door als aanvoerder van de bezoekers Prins George, de hertog van Kent, op de middenstip de hand te schudden. Highbury is gevuld met ruim 50.000 (al spreken sommige bronnen van "ruim 40.000") toeschouwers. Het spel gaat op en neer, maar is volgens de commentatoren vooral slordig aan Europese zijde. De thuisploeg is dreigender voor doel; en als Engeland in de 21' op 1-0, en nog voor het half uur op 2-0 komt, is dat alleen maar billijk te noemen. Een pegel van Braine, vanop afstand, tegen de lat is het voornaamste wat de vastelanders daar tegenover hadden weten te stellen. En na rust gaat het thuisland op hetzelfde elan verder. Stanley Matthews, wervelend op links én rechts, "*speelt een eenige partij*" en heeft "*klas te koop*". Europa is grotendeel op verdedigen aangewezen, en slikt 20 minuten voor tijd de derde tegengoal. Alleen Raymond Braine, opnieuw, weet namens het vasteland de vijftigduizend aanwezigen nog éénmaal in vervoering te brengen door "*een acrobatisch schot hard op doel te kogelen*". Een unaniem open doekje op Highbury wordt zijn deel - meer, helaas, niet. Al zal Braine nadien in het toonaangevende Duitse blad Der Kicker vernoemd worden als "de enige speler die zich staande had weten te houden" bij de bezoekers.

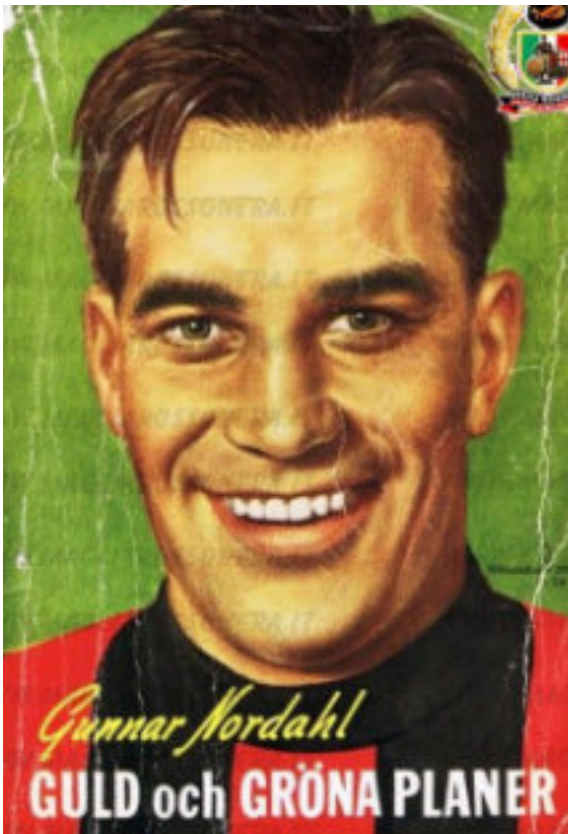
"*Engelse voetbalfaam sterker dan ooit*", toeterde Gazet van Antwerpen deemoedig, daags nadien; "*Albion weerstaat glansrijk de proef tegen de leermeesters van het vasteland*". Al was vooral duidelijk voor eenieder geweest dat de Engelsen - die tenminste in dezelfde competitie, alleszins hetzelfde nationale team, en niet zelden ook voor dezelfde clubs speelden - vooral door hun grotere samenhang geen partij waren geweest voor de Europese selectie die niet meer dan een - *noblesse oblige* - briljant allegaartje was gebleken van spelers die, op de Italiaanse vertegenwoordiging na, elkaar amper ooit ontmoet hadden; laat staan al veel samen op één veld hadden gestaan.

Onze Mechelaar 'Torreke' Lemberechts (1947)

'Beerschotter' Raymond Braine (1938)

De Zweed Gunar Nordahl, de 'bomber' van AC Milan

De jonge Stanley Matthews (1938)

VK 6-1 EUROPA

Datum: 10 mei 1947

Stadion: Hampden Park

Reden: VK treedt terug toe tot de FIFA

Wanneer het stof van WO II ietwat is gaan liggen, komen alle maatschappelijke lichaamsfuncties één voor één opnieuw op gang - en zo ook het voetbal. De meeste nationale clubcompetities hebben zich vanaf het seizoen 1945-46 opnieuw vlot getrokken; en het eerste naoorlogse FIFA-congres in 1946 heeft meteen zeer heuglijk nieuws in petto... De voetbalassociaties van De Britse eilanden zullen, na bijna 20 jaar afwezigheid, opnieuw toetreden tot de wereldvoetbalbond.

Dat Engeland, Schotland, Ierland en Wales er dermate lange tijd niet bij zijn geweest, is een verhaal apart. Al meteen na WO I, in aanloop naar de Olympische Spelen van 1920 (alles wat daarover te weten valt staat in onze editie #5) is het bonje omdat de FIFA - tegen de wil van de Britse bonden in - het recente verleden met de mantel der liefde wil bedekken en ook de oorlogstegenstanders van zo-even de sportieve handdruk wil gunnen. Engeland neemt nog wel deel aan dat Olympische voetbaltornooi (met weinig succes), maar kort daarna trekken de Britse eilanden zich uit de FIFA terug. In 1924 keren ze voor even weer, maar nog eens vier jaren later ontstaat commotie over het betalen van amateurvoetballers. Opnieuw komt het tot een schisma, waardoor de vier grote Britse bonden de boot van de eerste Wereldkampioenschappen (in 1930, '34 en '38) missen. Doorheen de jaren 30 is er wederzijdse toenadering; maar o.a. de tweede wereldoorlog zorgt ervoor dat het nog tot 1946 zal duren eer de grote verzoening een vaststaand feit wordt.

Dat die verzoening dan ook enige luister mag bijgezet te worden, hoeft geen betoog - en het publieke succes van de wedstrijd uit 1938 indachtig, besluiten de FA en de FIFA om opnieuw een vriendschappelijke ontmoeting tussen dit keer een elftal van het Verenigd Koninkrijk en een team van het Europese vasteland te organiseren. De ontmoeting zal een eclatant succes worden,

met maar liefst 136.000 toeschouwers in het majestueuze Hampden Park in Glasgow rond het veld, en een monsterlijke overwinning voor - alweer - de Britten op het veld.

TORREKE BOVEN

In aanloop naar die 10e mei speelt de Europese selectie zich opnieuw 'los', dit keer in Rotterdam, tegen Nederland. En weer is er een Belg van de partij... De Mechelaar Victor "Torreke" (Torke) Lemberechts, rechtsbuiten in het kersverse 'WM'-systeem bij FC Malinois, is een kleine, beweeglijke buitenspeler met een uitzonderlijke neus voor doelpunten. Met KV Mechelen wordt hij driemaal landskampioen - zij het éénmaal in oorlogstijd (1943, 1946 en 1948). In 346 wedstrijden voor zijn 'Malinwa' scoort Torreke 128 keer; daarmee zijn koosnaam - met enig gevoel voor dichterlijke vrijheid - alle eer aandoend. En ook als Rode Duivel weet Lemberechts 14 keer in 42 interlands de weg naar het doel te vinden. In de loop van zijn carrière, in mei 1948, opent Torke samen met zijn vrouw Jeanne Willems "café Glasgow" op de Grote Markt van Mechelen, genoemd naar de meest prestigieuze wedstrijd uit zijn carrière die hij net een jaartje tevoren gespeeld had; een kroeg die 72 jaar in familiehanden zal blijven.

Verder nog in de Europese equipe: slechts één Italiaan ('mid-mid' Juventusicoon Carlo Parola); reeds vier spelers uit Noord-Europa (Zweden en Denemarken); de Ierse Manchester Unitedmiddenvelder Johnny Carey, ironisch genoeg - gezien de tegenstanders - als kapitein; en vooral, vooraan, de dan al spraakmakende maar ook nu nog steeds als bronzen klokken weerklinkende namen van de toen 24-jarige Nederlander Faas Wilkes - de "voetballende gentleman" uit Rotterdam, die wordt gezien als een van de beste en meest sierlijke Nederlandse voetballers aller tijden; een tweebeelige dribbelkoning, pingelaar van het zuiverste water, de latere sterspeler van

o.a. Inter, Torino, Valencia en Levante; bekend om zijn lange rushes, en het grote voorbeeld voor de piepjonge Johan Crujff - naast de Zweed Gunnar Nordhal - "Il Canoniere" van AC Milan, nog steeds topscorer aller tijden daar, met een adembenemende 225 goals in 295 wedstrijden. En daarnaast dus, ons 'Torreke'. Aan de overkant, namens het Verenigd Koninkrijk: een mooie evenwichtsoefening van 6 Engelsen, 3 Schotten, één Welshman en één Noord-Ier. Kapitein is de dan 32-jarige ouderdomsdeken (wie kon toen bevroeden dat 'Sir Stanley' nog 20 jaar, tot 1968 maar liefst, op het hoogste niveau voetballen zou...), Stoke City's "Wizzard of the Dribble", Matthews. Zeker vermeldenswaard, verder: de Schot 'Billy' Liddell - 23 kalenderjaren voor Liverpool FC maar liefst, met daarin 215 goals in 492 matches - en Chelseaspits Tommy Lawton - een *allrounder* die toch vooral bekend stond voor de opmerkelijke kracht en accuratesse van zijn kopballen.

Maar het is allereerst de 29-jarige 'Wilf' Mannion van Middlesbrough FC, bijgenaamd "The Golden Boy" vanwege zijn blonde manen, die de wedstrijd in een beslissende richting duwt - met twee goals (waarvan eentje op penalty) in de eerste 35'. Tussendoor had de onvermijdelijke Nordhal nog weten gelijk te maken, maar het was toch de UK die met een comfortabele 4-1 voorsprong de rust in ging, dankzij bijkomende goals van de Schot William Steel (Greenock Morton) en Tommy Lawton. De tweede helft wordt een beetje maat voor niets zo, en na nog een owngoal van Parola (74') dikt opnieuw Lawton tot 6-1 aan met - hoe had het anders gekund - een vétte, rake kopstoot; *adding insult to injury*. Het samenspel was de beste troef van de Britten geweest, aldus de verslaggever ter plaatse van Het Laatste Nieuws; "Wel werden het overdreven cijfers, toch toonden de Britten zich veel sterker dan hun tegenstrevers". Die tegenstrevers hadden vooral last van het geïmproviseerde spelsysteem - losjes gebaseerd op de ondertussen wat verouderde 'piramide' - en de navenante (lukrake) opstelling; daar waar verschillende spelers in eigen land en team reeds andere tactische disciplines (waaronder de 'WM'-opstelling) gewend waren. Torreke Lamberechts maakte openlijk zijn beklag: "Ik kreeg geen enkele behoorlijke bal. Ik begrijp ook niet waarom ik niet naast Wilkes spelen

mocht. Ik had me niet alleen aan zijn spelwijze kunnen aanpassen, maar had hem tenminste verstaan. We spreken toch beide dezelfde taal..."

VIJF MATCHEN IN ELF DAGEN

Naast het spitsenduo Nordhal-Prest (Denemarken) had alleen de Zwitser Steffen, op linksback, zich weten staande te houden in de "buitengewone atmosfeer" van Hampden Park. "De Europeërs leken maar gevorderde leerlingen tegenover voetbalmeesters die het volledig meesterschap hadden bereikt." En (ook) de Engelse pers wist de (eigen-)lof slechts met moeite te temperen: o.a. The Daily Telegraph verklaarde dat hun kroongenoten de tegenstanders "a lesson in football" hadden gegeven en op overtuigende wijze "outplayed the cream of Europe". Pathé News stelde onomwonden: "British soccer is still the World's best." En dagblad The People stelde, ietwat pathetisch: "Zaterdag hebben wij het lijk van het Continentale voetbal begraven." Vooral de Sunday Times zorgde voor toch enige nuance: "Deze zeer beschaafd gespeelde wedstrijd heeft bewezen dat de Continentale voetballers onze techniek langzaam maar zeker leren..."

En de Britse voetbalbonden? Die genoten, uiteraard, met volle teugen. Dat Britten hun deelname aan en/ of aanwezigheid bij iets steevast als een gunst voor de anderen zien, was ook toen niet anders. De herintrede bij de FIFA werd dus op de eilanden ervaren én afgeschilderd als een zegen voor de rest van de wereld - waarvan zij, zonet, de (Europese) voetbalelite een lesje hadden geleerd. Het Verenigd Koninkrijk had ook niets aan het toeval overgelaten, en hun selectie dagen tevoren op besloten trainingskamp gestuurd. Dit prestigeduel moest kostte wat kost gewonnen worden. Al hekelde de Belgische socialistische krant Vooruit ook de 'verborgen agenda' van zowel de FA als de FIFA: "De kas is ledig en moest opnieuw gevuld worden"... Wat er ook van zij: voor deze "Wedstrijd der Eeuw", aldus krant De Gentenaar, waren "iets tussen de 135.000 en 150.000 toeschouwers" komen opdagen. Op vrijdag, de dag voor de match, gingen toegangstickets van hand tot hand voor tien- tot vijftienmaal de oorspronkelijke aankoopwaarde. Twee dagen voor de wedstrijd reeds waren alle taxi's in Glasgow op match day gereserveerd...

THE HAMPDEN ROAR

Hampden Park, dat magistrale vooroorlogse stadion, bekend van de 'Hampden Roar' (gebrul) in die tijd, was een ware kolos met een enorme persoonlijkheid. Uitgetekend door de legendarische stadionarchitect Archibald Leitch, en geopend in 1903 als het grootste stadion ter wereld, had het van meet af aan een maximumcapaciteit van *a whoppin'* 100.000 toeschouwers. Tussen 1927 en 1937 werden daar nog eens dik

Meteen na de wedstrijd spoedde Torreke Lemberechts zich naar de luchthaven, om *sito presto* naar het thuisland teruggevlogen te worden voor de wedstrijd Antwerp-Malinois daags nadien, op 11 mei; zijn vijfde match in elf dagen. Op de Bosuil begroetten 30.000 aanwezigen "*die kleine pittige Mechelaar*" met een luid applaus. Lemberechts schitterde vooral in de eerste helft; beide teams hielden elkaar na 90' in evenwicht (eindstand: 1-1).

Doelman Julien Daruï voor Europa komt tijdig tussen, ten nadele van de aanstormende Brit Wilf Mannion (Hampden Park, 1947) - inkleuring: Andy Imrie (UK)

50.000 extra plaatsen aan toegevoegd. Het officiële toeschouwersrecord werd gevestigd op 17 april 1937, wanneer er voor Schotland-Engeland (eindstand: 3-1) maar liefst 149.415 kaarten waren verkocht doch, naar schatting, minstens 160.000 fans in het stadion zaten - nog steeds een Europees record. Sinds de 'extreme makeover' van 1999 is deze ooit zo tot de verbeelding sprekende kanjer, nu met amper 52.000 resterende plaatsen, nog slechts een schim van zichzelf.

'Torke' overleed in 1992, met amper 68 jaren op de teller. En in 2020 gaven zoon Guy Lemberechts en partner Jeanine Delellio café Glasgow in andere handen over. *The end of an era...*

📷 Billy Wright, kapitein van Engeland, Ernst Ocwirk, kapitein voor Europa, en scheidsrechter Melvyn Griffiths openen de debatten (Wembley, 1953) - inkleuring: Gerard Kamp - COLORIGINALS

ENGELAND 4-4 EUROPA

Datum: 21 oktober 1953

Stadion: Wembley

Reden: 90ste verjaardag van de FA

Goed zés jaar later slechts staat er opnieuw een "Match van de Eeuw" op het programma. Dit keer in het imposante Wembley. Weerom een Europese selectie, partij gevend aan de Engelse nationale ploeg; dit keer ter viering van het 90-jarige bestaan van de FA. *Never change a winning formula, n'est-ce pas...*

Toch is er ook enige romantiek aan dit treffen, zo stelt Gazet van Antwerpen van tevoren vast: "...de opstelling van de 38-jarige Blackpool-winger, Stanley Matthews, de grandioze voetballer met de grandioze loopbaan, misschien wel de beste die de wereld ooit gekend heeft (...)". Inderdaad zal "The Wizard of the Dribble" al voor de derde keer achtereenvolgens, sinds die eerste ontmoeting in 1938, het continentale Europa partij geven. Naast Matthews, vooraan: diens maatje van bij Blackpool, Stanley Mortensen, die nog datzelfde jaar een hat-trick in de finale van de FA Cup gemaakt had - tot op heden de enige speler die daar ooit in geslaagd is... al kwam Raheem Sterling er voor Manchester City in 2019 verdomd dicht bij. En eveneens van de partij, aan Engelse kant: de rechtsback van Tottenham Hotspur, Alf Ramsey, die twee jaar later een punt achter zijn actieve voetbalcarrière zou zetten om eerst 8 jaar de 'gaffer' van Ipswich Town te worden en vervolgens dertien jaar bondcoach van Engeland te zijn, waarmee hij op het WK van 1966 wereldkampioen werd. *Legend in the making* dus.

Aan Europese zijde: geen Belgen dit keer - wél onenigheid. De FIFA had de selectie nog ietsje nadrukkelijker naar zich toegetrokken - reden waarom sommige bronnen over "England vs. The Rest of the World" spreken - en een technische staf van twee veldtrainers en maar liefst vier selectieheren samengesteld; waaronder de uiteindelijke coach, de Nederlander Karel Lötzy, en de Spanjaard, señor Muñoz Calero. Die laatste was, onder invloed van de steeds grootsere prestaties van de Spaanse teams Real Madrid en Barcelona, zover gegaan om

minstens drie plaatsen in Europa's Best XI voor zijn spelers uit 'zijn' Spaanse competitie op te eisen. Uiteindelijk zouden Barça's Ladislao Kubala en de (jazeker!) Catalaan van Real, Joaquín Navarro, de selectie halen. Andrés Bosch en Estanislau Basora, beiden FC Barcelona, bleven op de bank. Die Muñoz Calero was trouwens niet alleen de man van brandjes stichten, maar ook blussen: in september '53 nog, slechts een maand tevoren dus, was hij tussenbeide gekomen in het hoog oplopende conflict tussen Real en Barcelona aangaande de overgang van Alfredo Di Stéfano, die van River Plate eerst naar Barça zou gaan maar uiteindelijk toch tekende voor Santiago Bernabeu's Madrid. Diezelfde Di Stéfano, toen nog volbloed Argentijn (hij zou pas in 1956 de Spaanse nationaliteit aannemen), was ook heel even in aanmerking gekomen voor deze Europese selectie omdat hij al bij al op Europese grond voetbalde; maar dat plan had de FIFA uiteindelijk toch maar laten varen vanwege alle commotie die er zo al rond diens persoontje heerste - er broeide immers ook nog een ruzietje tussen de Colombiaanse en Spaanse voetbalbonden omtrent exact dezelfde transferkwesitie.

25 SECONDEN OP EEN ZWITSERS UURWERK

En dan waren er nog de Oostenrijkers: die hadden een bijzonder goede lichterling - op het WK van 1954 in Zwitserland, een jaartje later dus, zou Oostenrijk knap derde finishen - en zowel Wacker Wien, Rapid Wien als Austria Wien deden het beregoed in eigen land. Uiteindelijk zouden Rapid en Austria samen vijf spelers afvaardigen, waarvan er drie ook daadwerkelijk meespeelden: de immer betrouwbare doelman Walter Zeman (Rapid), de imposante en trefzekere verdediger Gerhard Hanappi (Rapid), en Europa's kapitein, de middenvelder Ernst Ocwirk (Austria). Onder de bankzitters: een zekere Ernst Happel (Rapid)...

Het Europese team speelde, voor een met 97.000 toeschouwers afgeladen vol Wembley, in de lichtblauwe FIFA-shirts met veterhals en kraagje, en het FIFA-logo op de borst. "Engeland rekent op zege met twee doelpunten verschil", blokletterden zowat alle - ook de continentale - kranten daags voordien. Maar het werd een zinderende wedstrijd, met een volstrekt adembenemend scoreverloop, en de Hongaar (van geboorte) 'Laszlo' Kubala als één van de belangrijkste blikvangers. Met

coachen. En, bijzonder opmerkelijk: hij zou ook, volstrekt legitiem overigens, voor vier verschillende nationale elftallen aantreden tijdens zijn spelerscarrière. Een voetbaldier zonder weerga!

"Mister Griffiths raadpleegde zijn Zwitsers uurwerk. Terwijl hij, de onderwijzer uit Cardiff, dit uiterst belangrijke werk deed en duizenden reeds uit het stadion verdwenen, zond voetballend Engeland voor de laatste maal alle beschikbare strijdkrachten in de

Nat Lofthouse (Engeland) dwingt de Joegoslavische keeper Vladimir Beara (Europa) plat te gaan (Wembley, 1953) - inkleuring: Perry Dolmans

z'n 26 jaar was Laszlo op het toppunt van zijn kunnen toen, uitkomend voor Barcelona FC - waar hij in 11 kalenderjaren (tussen 1950 en 1961) maar liefst 152 goals in 219 wedstrijden bij elkaar zou stampen. In 1999 werd Kubala door de socios verkozen tot beste voetballer uit de geschiedenis (lees: de 20e eeuw) van de club. Laszlo zou van 1945 tot 1967 - dat is 22 jaar - op topniveau clubvoetbal spelen; de laatste vijf jaren daarvan als speler-trainer. In totaal zou hij - tussen 1962 tot 1995 - ook nog eens meer dan 30 jaar lang elftallen

loopgrachten. 'Een wanhoopoffensief', zei men op de persbanken, waar 350 journalisten uit meer dan 35 landen samenzaten. De ganse Engelse voorhoede rolde op een versterkte Europese vesting af... Deze Europese verdediging trachtte tijd te winnen. Mortensen wierp zich echter op tussen enkele spelers, die de Engelse rechtsbinnen probeerden van de bal te houden. Op hetzelfde ogenblik als de scheidsrechter floot, zwaaiden de beide grensrechters... Een zware fout van Posipal, de stoere Duitse vechter, had een strafschoep tot gevolg. Tienduizenden

hielden hun hart vast toen de bal op de witte stip lag en Ramsey zijn aanloop nam. Een schot, een laaguitvallende doelman, en de bal boorde zich tegen het net. Een wilde opwindende zinderde door het stadion toen het leder in het net lag en tien Engelse voetbalprofs een op Wembley nooit geziene vreugdedans maakten. Dit doelpunt was het vierde dat Engeland scoorde. Het was de gelijkmaker, die nauwelijks vijf en twintig seconden vóór het einde van een sensationele wedstrijd werd aangetekend." Zo belt sportjournalist René Mariën - hoogstwaarschijnlijk ademloos - wat er gebeurd was in de allerlaatste speelminuut aan zijn redactie door; en zo laat zijn krant GvA dit heerlijke stukje proza op 22 oktober '53 verschijnen. En dat dit keer het almachtige Albion door het oog van de naald gekropen was, werd door beide kanten erkend. Al zinderde de wedstrijd wel degelijk aan beide zijden...

MET DE SCHRIK VRIJ

Al na 5' staat het 0-1 voor Europa, dankzij een penalty van Kubala. Nog in de 8' maakt de alom tegenwoordige Mortensen gelijk. En dan is het de beurt aan Giampiero Boniperti, heden erevoorzitter van Juventus FC. Meer dan 40 jaar lang zal hij clubtopscorer van de Oude Dame zijn; tot in 2006 Alessandro Del Piero dat record verbreekt. Giampiero maakt eerst de 1-2, een "*buitengewoon doelpunt*" aldus opnieuw René Mariën ter plaatse, na inzenden van kapitein Ocwirk, in de 15'; en nog voor de 40' zelfs 1-3, met een kogel die Engelanddoelman "*Merrick niet eens zag aankomen*", op voorzet van Bernard Vukas (Hajduk Split), na "*meesterlijk*" samenspel met Gunnar Nordahl. Europa baas. Al keert Engeland nog sterk terug; eerst twee minuten voor, en vervolgens vier minuten na rust... tweemaal James Mullen van Wolverhampton Wanderers. Tussenstand: 3-3, zowaar. Al is daar dan, net wanneer je 'm nodig hebt voorwaar, die Kubala weer. De druk van Europa houdt aan, en de wellicht talentrijkste speler van het hele speelveld maakt in de 64' gebruik van de ruimte die de Kroatische dirigent Vukas onophoudelijk creëert om uiteindelijk, zo denkt men dan toch, de 3-4 met "*een daverend schot*" en "*geen schijn van kans*" voorbij de Engelse doelman Merrick te kogelen. Maar de wedstrijd zou dus eindigen zoals die begonnen was: met een strafschop.

En zo bleef Engeland alsnog ongeslagen op eigen veld tegen eender welk team van het Europese vasteland. Maar waar amper een lustrium tevoren nog over "*Britse voetballe*" gesproken werd, en alleen de vriendelijkste commentaren geneigd waren te erkennen dat er aan continentale zijde 'best wel wat bijgeleerd' werd, was het nu duidelijk dat de rollen stillaan keerden. De West- en Centraal-Europese landen roerden zich. Naast het daarnet al vernoemde, fris voetballende Oostenrijk diende ook de generatie van de 'Magische Magyaren' zich aan; de Hongaren werden verliezend finalist op het WK één jaartje later. (West-)Duitsland werd in '54 een eerste keer wereldkampioen. Oostenrijk won de troosting van Uruguay, de titelhouder. Joegoslavië en Zwitserland speelden kwartfinales. Engeland strandde in die kwartfinale; Schotland kwalificeerde zich niet eens voor de eindstrijd. Neen, de rentree van het VK op het FIFA-podium van het wereldtoneel dat voetbal heet kondigde zich dan wel heel feestelijk aan: veel baat boekten de Britten er niet meteen mee... In tegendeel. En dat zou nog tot het voor Engeland zo luisterrijke jaar 1966 blijven duren. En het Europese elftal? Dat speelde lustig verder. Jaar in jaar uit; 21 wedstrijden (volgens sommige bronnen 22) in totaal, tot op heden. Maar daarover later wellicht meer...

MET DANK AAN

De archieven Gazet van Antwerpen, belgicapress.be, fotodatabase Alamy.com. De inkleurders: Perry Dolmans (Antwerpen), Andy Imrie (UK) & Gerard Kamp - COLORIGINALS (Breda - NL)

PURE LOGOCA

Australië en voetbal, het zal misschien nooit helemaal klikken; maar toch werden er in het verleden stiekem verwoede pogingen ondernomen om de *Aussies* te doen inzien dat er maar één sport écht toe doet... Neem nu AFK Vrsovice uit Praag, dat in mei 1927 door de Australische voetbalbond werd uitverkoren om het spelletje te komen promoten in een rondreis door het land down under, in tal van exhibitiewedstrijden. Nu ja, "uitverkoren"... pas nadat tientallen Engelse clubs hadden afgezegd en ook het grote Sparta Praag een wekenlange bootreis niet had zien zitten. Nadat de promotors Vrsovice zo ver kregen had dat ze hun naam veranderden in Bohemians, de regio waarin Praag zich bevindt, trokken de Tsjechen er op uit. Vier weken en maar liefst 19 matches later keerden de groen-witten terug naar Europa.

Als dank ontvingen ze twee kangoeroes van de regering, die na de ongetwijfeld geanimeerde terugreis werden geschonken aan de Praagse Zoo. De naam Bohemians werd behouden en binnen de kortste keren verscheen het buideldier in het logo. De *Klokani* (Tsjechisch voor kangoeroes) behaalden hun grootste successen in de jaren 70 en 80 en wonnen in 1983 zelfs de landstitel. Slechts één man slaagde erin om de kangoeroe qua populariteit te overtreffen: Antonin Panenka. De man die zijn eigen penalty uitvond speelde 23 jaar lang voor de club en is er nu de flamboyante voorzitter van. Maar de Australische connectie wordt ook nog steeds onderhouden. Vorig jaar startte de club een campagne om geld in te zamelen voor de slachtoffers van de zware bosbranden daar.

"Nee, meneer Orbán, die
kunnen we niet weg halen."

*Six
Hardies*

EEN TERUGBLIK OP DE LOOPBAAN
VAN GILL SWERTS

FIGHTING SPIRIT

ROBIN BECK

KOEN DE VUYST

EEN TERUGBLIK OP DE LOOPBAAN VAN GILL SWERTS

FIGHTING SPIRIT

Van de 26 geselecteerde Rode Duivels op het afgelopen EK debuteerden er negen ooit in het eerste elftal van een buitenlandse club. Op jonge leeftijd de stap zetten naar een Europese grootmacht is al lang geen uitzondering meer, eerder een logische stap in een na te streven internationale loopbaan op het allerhoogste niveau. Een pionier zullen we hem niet noemen, maar de inmiddels 38-jarige Gill Swerts deed het de Nainggolans en Hazards van deze wereld ooit voor. Het leidde hem tot een rijkgevulde carrière met soms diepe dalen, maar vooral onvergetelijke momenten én successen. Terugblik op de levenswandel van een hardwerkende rechtsachter, *team player* en soms ondergewaardeerde topvoetballer.

Zet een voetballer in zijn natuurlijke habitat en de kans is groot dat de nostalgische verhalen er automatisch uit beginnen stromen. Gill Swerts is vandaag de Kennedytunnel doorgesparteld en zakt af naar de plek waar het voor hem allemaal begon ruim 30 jaar geleden: de Freethiel, de thuishaven van KSK Beveren. Wanneer we de oefenvelden voorbijwandelen volgen enkele obligate maar hartelijke haltes; hier en daar een praatje slaan met wat ploegmaats - nu zelf aan de slag als jeugdtrainer bij Waasland-Beveren of als kritische papa langs de lijn - van destijds. Velen ervan willen zélf even polsen hoe het gaat met de huidige belofcoach van Royal Antwerp, de sterke buur die over het water furore maakt. Hier in Beveren is de hoogconjunctuur al lang gepasseerd, zo merkt ook Gill: de kleedkamers voor de jeugd nog steeds dezelfde zijn als 30 jaar terug. We begeven ons naar het al even belegen hoofdterrein, waar Swerts zijn eerste minuten ooit maakte in een stadion. "In een warm-up match, voor de eerste ploeg aan de wedstrijd begon. Dat waren memorabele dagen als kind. Hele dag voetbal: met de grootvader naar Beveren, alles geven in de match voor het oog van de scouts en toekomstige fans en dan supporteren voor de grote mannen. Heerlijk!" En waar het Beverse voetbal nu al

meer dan een decennium er niet in slaagt om profvoetballers op te leiden, was het einde jaren 90 wel andere koek met naast Swerts ook onder meer Anouar Bou-Sfia, Jelle Van Damme, Zinho Chergui, Wim De Decker en Kris De Wree in de rangen. "Veel wedstrijden hebben we niet verloren, zoveel staat vast. We moesten zeker niet onderdoen voor de topclubs van het land."

De *trip down memory lane* brengt prachtige herinneringen naar boven voor Gill, maar evenzeer de nodige emoties. Twee van de belangrijkste personen in zijn leven, zowel op persoonlijk als op sportief vlak, heeft de familieman vroegtijdig moeten afgeven. In 2006 overleed zijn grootvader en grootste fan, slechts enkele weken voor zijn eerste interland voor de Rode Duivels, nota bene zijn favoriete elftal bij wie hij zijn kleinzoon dolgraag had zien spelen. In 2018 liet ook vader Fernand veel te vroeg het leven door een hartkwaal. Hij gaf niet alleen zijn sportieve genen door aan zijn kinderen, maar steunde hen ook door dik en dun in hun sportieve keuzes: "blijkbaar werd ik al op mijn elfde gevolgd door ploegen als Anderlecht, PSV én Feyenoord, maar dat was veel te vroeg vonden mijn ouders. Ze hebben me daar destijds niks van verteld. Op mijn 14e stond Feyenoord daar terug en liet mijn vader mij de vrije keuze. Niemand

van ons werd ooit gepusht, maar we konden allemaal rekenen op onvoorwaardelijke steun.”

APPELS EN BOMEN

De familie Swerts groeide op in het Antwerpse Schilde, maar heeft roots langs vaderskant in West-Afrika. Gills grootvader belandde als arbeider in het postkoloniale Congo, waar hij meewerkte aan de aanleg van een spoorwegverbinding in het land. Hij werd er verliefd op een lokale schoonheid uit Kabinda, destijds een kleine centrumgemeente maar tegenwoordig de snelst groeiende stad van het continent, en het koppel kreeg elf kinderen. Spanningen in het land noopten onder meer vader Swerts ertoe te vluchten naar België, waar hij zich vestigde in Antwerpen. Fernand, ‘de Ferre’, werd één van de meest getalenteerde jeugdproducten van Beerschot en stond op het punt te tekenen bij Anderlecht. Een zware blessure fnuikte zijn grote doorbraak. Uiteindelijk vierde de middenvelder zijn hoogdagen als volwassen voetballer bij het bescheiden KFC Wuustwezel, waar hij in derde nationale samenspeelde met de jonge Stan Van Den Buys, in de afgelopen decennia de vaste metgezel van Michel Preud’Homme bij clubs van heinde en verre.

Appels en bomen, u kent het verhaal, en zo werd al gauw Gills vijf jaar oudere broer Gregory gespot bij het bescheiden Schilde SK. Voor de jongste Swerts was er nog geen plaats, hij was immers té jong om te mogen spelen: “Wanneer mijn broer trainde, zette ik me langs de zijlijn en deed ik de oefeningen dan maar na op mijn eentje. Toen Beveren kwam aankloppen heeft mijn vader toegezegd op één voorwaarde: ik moest ook mee getransfereerd worden, want dat had qua transport niet haalbaar geweest om telkens twee kinderen te brengen naar verschillende locaties.”

Gregory, nochtans een prima linksbuiten – “technisch veel sterker dan ik” –, zou het uiteindelijk niet halen als profvoetballer. Een moeilijke relatie met zijn toenmalige coaches deden hem besluiten de voetbalschoenen in te ruilen voor bokshandschoenen, met succes. Onder de bijnaam *Chico* werd hij een gevierd thaibokser (ook bekend als muay Thai) die niet enkel meermaals Belgisch kampioen werd maar ook Europese titels op zijn

palmares mocht schrijven, dankzij het spijkerharde trainingslabour van de gelauwerde topcoach Dennis Krauweel – tegenwoordig mentor van voormalig wereldkampioen kickboksen, Rico Verhoeven. “Mijn broer is een echte topatleet. Vroeger ging ik regelmatig met hem trainen en sparren. Dan was ik in bepaalde periodes in een betere conditie, maar van zo gauw we dicht bij een belangrijke kamp kwamen was hij niet meer bij te benen. De fysiek en kracht die thaiboksers hebben is niet te vergelijken met die van voetballers!”

De spieren van een afgetrainde vechtsportmachine heeft hij misschien niet, maar een gebrek aan *fighting spirit* zal niemand Gill Swerts ooit kunnen verwijten. Bij Beveren viel hij al snel op en werd hij opgeroepen voor de nationale jeugdselecties. Hij kwam er terecht in een lichte met onder meer doelman Bram Verbist, Hans Cornelis, Karel Geraerts, Stein Huysegems en Kristof Snelders en werd een onbetwiste vaste waarde. Toen reeds merkte hij, als (toenmalige) middenvelder van het bescheiden Beveren, dat er zich een kloof begon te vormen op het gebied van tactiek en trainingsmethoden met de spelers die actief waren bij grotere clubs. Het werd dus tijd voor een stapje hogerop...

DIENAAR KRIJGT RESPECT

In de lente van 1996 stond Feyenoord daar weer. “Met mijn familie werd ik uitgenodigd in de Kuip. We waren meteen onder de indruk van de professionaliteit die daar heerste, de clubliefde ook. Iedereen netjes in het Feyenoordplunje, een strakke organisatie van de wasvrouw tot de terreinverzorger én vooral een ongeziene beleving: toen we gingen kijken naar het jaarlijkse juniorentornooi in het stadion stond daar meer dan 7.000 man, dat kon ik me in België niet voorstellen!” Liefde op het eerste gezicht en dus trok Gill, een 14-jarige jongen met een voetbaldroom, naar het grote Rotterdam; dicht bij huis in kilometers, maar tegelijk toch ook zo ver weg van vrienden en familieleden.

“De eerste maanden waren nochtans heel leuk”, zo herinnert Swerts zich. Tijdens de zomermaanden trokken de beloftevolle Feyenoorders bijvoorbeeld op oefenkamp

naar Zwitserland, een unieke ervaring voor de jonge tiener. Intussen trachtte de Belg zich ook te settelen in zijn gastgezin, waar hij verbleef met tal van andere jonge talenten zoals landgenoten Thomas Buffel en Sam De Meester (een Belg van Kameroense origine die nooit echt kon doorbreken op het hoogste niveau), de Braziliaan Leonardo en het Canadese 'eeuwige talent' Brad Parker. Maar van zodra de zomermaanden en de vakantiesfeer opdroogden, werd het bittere ernst voor de

ik mezelf in slaap hilde, omdat ik het echt niet meer zag zitten. Als ik dan met vader praatte stelde die me wel steeds gerust: ik kon altijd terugkomen en mocht zelf mijn keuzes maken. Ik besliste op mijn tanden te bijten, want ik wist dat ik die kans bij zulk een grote club niet mocht laten schieten."

Swerts beet door en ontpopte zich tot een onmisbare schakel van zijn team. Technisch zeker niet de sterkste, maar met de motor van een pantsertank, speelde hij zich in de

nieuwkomer: "Ik kwam eigenlijk terecht in een totaal nieuwe wereld, een veel hardere wereld dan ik gewoon was. Rotterdam is een prachtige stad, maar ook één met scherpe randjes. Vooral op school maakte dat wel een indruk op mij. Het was een mengelmoes van karakters en culturen, af en toe eens een vechtpartij, bloedmooie meisjes ook (lacht). Veel tijd had ik echter niet om te acclimatiseren, want na de school was het recht naar het trainingsveld, dag in dag uit. Ik kwam van twee keer per week trainen in Beveren, naar bijna dagelijks in Rotterdam. Er zijn avonden geweest waarop

gratie van trainers en ploegmaats als stofzuiger op het middenveld. "In Nederland, waar de meesten heel technisch zijn, appreciëren ze spelers die zich wegcijferen voor het team. In het begin was het wel aanpassen natuurlijk. In België had ik amper een tactische training gekregen, terwijl dat hier een heel belangrijk aspect was. Gaandeweg kreeg ik echter perfect mijn functie binnen de ploeg onder de knie." De lof bleef niet enkel bij schouderklopjes: in het seizoen 2000-2001 werd Swerts verkozen tot A1-Junior van het Jaar in Nederland, een felbegeerde bekroning die

eerder ook ploegmaat en landgenoot Buffel in de wacht had weten te slepen. Nochtans was de concurrentie, ook binnen het eigen team, niet mis. Bij Feyenoord speelde hij samen met jongens als de al eerder genoemde Leonardo, huidige Groningencoach Danny Buijs, Said Boutahar, boezemvriend en later international Glenn Loovens, Marokkaans international Youssef El Akchaoui én *last but very certainly not least*, de onovertreffbare Robin Van Persie. “We hadden werkelijk een topteam dat elke tegenstander overklaste.

LIEFDE EN VERDRIET

In tegenstelling tot vele anderen, voornamelijk supporters, is Gill wél een voorstander van het introduceren van belofteploegen in de Belgische (semi-)profcompetities. Als huidig trainer van Antwerp U-21 hoopt hij alvast volgend seizoen met zijn team in die reeksen terecht te komen: “Voor de ontwikkeling van jonge spelers zijn beloftecompetities niet optimaal. Bij Feyenoord verkiezen ze een

Dat gold ook voor aartsrivaal Ajax, toen met jongens als Sneijder, Heitinga en Van Der Vaart in de rangen. Ik denk niet dat we één keer zijn verloren van Ajax en maar goed ook. Die rivaliteit is namelijk heel sterk en wordt er ook ingepompt: van Ajax moet gewonnen worden! Naar die jeugdmatchen komen effectief ook duizenden supporters kijken, enorm indrukwekkend en niet te vergelijken met eender welke rivaliteit hier in België.”

uitleenbeurt boven het ervaring opdoen bij de beloften, omdat je als jong talent dan kunt proeven van het echte mannenvoetbal, met ervaren tegenstanders. Dat kan in België door die nieuwe formule nu ook gebeuren.” Hij maakte het zelf mee, toen de middenvelder als 18-jarige werd uitgeleend aan stadsgenoot Excelsior. De derde club van Rotterdam, zonder noemenswaardig palmares (al verloor het in 1930 wel de bekerfinale van ...Feyenoord) maar met een

klassieke familiale voetbalcharme en dito stadionnetje (Woudestein, net als de club daterend van 1902), was tussen 1997 en 2005 de satellietclub van de grote broer uit Rotterdam-Zuid. Dat leverde initieel best wel wat animo en kritiek op bij de fans van Excelsior, die vreesden voor hun eigen identiteit. Maar onder trainer Adrie Koster, en dankzij de prestaties van maar liefst acht Feyenoordhurlingen, ging die kritiek in het debuutseizoen van Swerts snel liggen. In het jubileumjaar van het 100-jarig bestaan van Excelsior eindigde de club tweede in de Eerste Divisie en mocht het zich voor het eerst sinds 1987 opnieuw opmaken voor de Eredivisie. Thomas Buffel scoorde 15 doelpunten dat seizoen, de latere Braziliaanse international Michel Bastos scheurde (ondanks zijn gigantische heimwee) op de linksback; en aan de andere kant stond de uit noodzaak tot vleugelverdediger omgeschoolde, immer strijdende Belg: Gill Swerts.

De terugkeer naar de Eredivisie bleek, zoals verwacht, geen eitje. Ondanks een injectie van maar liefst elf Feyenoordkrachten wist de club zich niet te handhaven. De prestaties van Swerts, inmiddels vaste rechtsback, werden echter nog steeds gesmaakt. Een laatste jaar ervaring opdoen bij Excelsior, opnieuw in de tweede klasse, was de bedoeling – hij startte de voorbereiding al bij de club uit Kralingen – tot hij plots een telefoontje kreeg op weg naar de training: “technisch directeur Rob Baan belde me plots op om zo snel mogelijk langs te komen in De Kuip; Adrie Koster wist er al van. Ik dacht dat het om iets administratief of zo zou gaan, maar bij aankomst vertelden me ze dat coach Van Marwijk mij erbij wou. Na het vertrek van Paul Bosvelt was er een plaats vrijgekomen in het eerste elftal. De volgende dag moest ik al spelen in een oefenmatch tegen Celta de Vigo, totaal onvoorbereid, en stond ik tegen de Rus Aleksandr Mostovoj, één van de beste spelers tegen wie ik ooit moest verdedigen. Bij het eerste van Feyenoord komen was een droom die voor mij uitkwam. Maar het ging ook gepaard met heel wat druk: alles wat we deden werd breed uitgesmeerd in de media, mensen herkennen je op straat... Ik herinner me nog dat ik na mijn rode kaart – na één minuut – in de UEFA Cup tegen Teplice gewoon niet buiten durfde komen, ik moest gaan winkelen met mijn kap op!”

Swerts betaalt leergeld, zoals bij die supersnelle rode kaart, maar speelt uiteindelijk een heel degelijk seizoen. De pas 20-jarige verdediger doet in 17 wedstrijden mee, en eindigt met de club als derde. Niet goed genoeg voor het kritische bestuur, dat het duo Van Marwijk-Baan vervangt door nieuwe coach Ruud Gullit en technisch directeur Mark Wotte. “Op het einde van het seizoen werd ik op kantoor geroepen door Wotte. Ik verwachtte dat ze mijn contract zouden openbreken. Ik had toch flink wat speelminuten opgedaan in mijn debuutseizoen als jonge speler en kon persoonlijk terugblikken op een geslaagd seizoen. Twee minuten heeft dat gesprek geduurd. Ze rekenden niet meer op mij en zouden me in mijn laatste contractseizoen uitlenen. Een enorme teleurstelling, waar ik me toch heb moeten overzetten na zeven jaar Feyenoord. Ik kreeg die zomer heel wat aanbiedingen, waaronder van enkele subtoppers. Uiteindelijk koos ik voor ADO Den Haag, een echt gezellige volksclub met fanatieke fans en daarenboven ook dicht bij mijn huis in Rotterdam. We haalden ons doel en konden het behoud veiligstellen. Bovendien wonnen we thuis van Feyenoord met 2-0, wat toch een kleine revanche was. Van Gullit of de club heb ik amper nog iets gehoord. Op het einde van het seizoen wilden ze mijn contract toch nog voor een seizoen verlengen om dan opnieuw uitgeleend te worden aan ADO. Dat leek me eerder een geste naar Den Haag toe, dan naar mezelf. Ik was graag bij Den Haag, maar wou toch iets meer dan jaarlijks spelen tegen de degradatie...”

HOLLYWOOD AAN DE RIJN

“Het Hollywood aan de Rijn”, zo benoemde Swerts ooit zijn volgende halte in zijn loopbaan. Van alle ploegen waar Gill ooit actief was speelde hij het meeste wedstrijden voor Vitesse Arnhem, maar heel hoog oplopen met die club doet hij niet. “Bij Vitesse volgde het ene conflict het andere op. Er was geen gemoedelijkheid te vinden. Bijna elke week zagen we andere medewerkers of personeelsleden, ook spelers kwamen en gingen, er waren lekken in de kleedkamers naar de pers toe, enzovoort. Het Gelredomestadion was prachtig, maar het geraakste nooit vol.” Desondanks streed Vitesse, onder aanvoering van het geniale enfant terrible Theo Janssen, tot in de play-offs voor Europees voetbal.

Swerts, enkele maanden voordien nog in de media bestempeld als “tekortkomend voor de top”, doet het zo goed dat hij opnieuw (of beter: voor het eerst) in beeld komt voor de Rode Duivels. Het scheelde nochtans niet veel of Gill had gekozen voor een andere nationale ploeg, die van Congo DR, nadat voormalig Aalst-, Gent- en Moeskroenspits Patrick Dimbala hem daarover had benaderd. “Dat kon ik mijn grootvader, een groot fan van de Duivels, niet aandoen. Het is zo jammer dat hij mijn debuut voor de Belgen heeft moeten missen. Enkele maanden tevoren overleed hij.” Dat debuut kwam er, onder bondscoach René Vandereycken, op 1 maart 2006 in een rotslechte uitmatch op het besneeuwde veld van Luxemburg. Hij speelde die dag aan de zijde van een andere illustere debutant, Thomas Vermaelen, en kon samen met zijn landgenoten de blamage maar net vermijden in een 0-2 zege.

En net wanneer de loopbaan van Swerts in een immense stroomversnelling lijkt te zullen gaan, slaat het noodlot toe. In augustus 2006 scheurt hij zijn meniscus en enkele maanden later, bij zijn wederoptreden in een beloftenmatch, scheurt hij zijn kruisbanden. Maanden revalidatie is het harde verdict en uiteindelijk zal Gill geen enkele wedstrijd meer spelen dat seizoen. Bovendien raakt hij in conflict met de clubleiding over zijn revalidatie. Die wil hij doen in Antwerpen, onder de vakkundige leiding van dokter Lieven Maesschalck, en dichtbij zijn familie en vrienden. Daar wil Vitesse echter niks van weten. De club zet hem voor blok: Swerts mag in Antwerpen revalideren, maar zal dat uiteindelijk op eigen kosten moeten doen. De verdediger keert uiteindelijk sterker dan ooit terug met het mes tussen de tanden. Hij rakelt een oude anekdote op: “bij mijn eerste invalbeurt in de voorbereiding heb ik er per ongeluk voor gezorgd dat de match voortijdig moest worden stopgezet. Ik tacklede een speler van Bilbao omver vlak voor de Baskische bank en het spel zat op de wagen. Om mij te beschermen tegen die woedende mannen is mijn broer zelfs nog op het veld gelopen!” *Gill Swerts is back*, zoveel stond vast...

In het najaar van 2007 wordt Swerts opnieuw opgeroepen voor de Rode Duivels. In de komende twee jaar zal hij een vaste waarde worden in de selectie van de Belgen

en uiteindelijk afklokken op 17 A-caps. Het is een periode waar de immer eerlijke karakterspeler met gemengde gevoelens op terugkijkt. In de eerste plaats fier om zijn land te hebben kunnen vertegenwoordigen, maar anderzijds ook enigszins teleurgesteld hoe alles sportief en extra-sportief verlopen is. De Belgen beleven, om het zacht uit te drukken, niet hun beste periode, ondanks de toevloed aan opkomende toptalenten en wereldvedetten in spe. Op het veld loopt het te vaak mis op cruciale momenten, zoals in de lente van 2009 wanneer de Belgen in een dubbele confrontatie met Bosnië een laatste kans hebben om het WK in Zuid-Afrika te bereiken. Het wordt een afknapper van formaat met nederlagen thuis (dé bewuste wedstrijd waarin de Bosniërs het halen, nadat de match een halfuur was stilgelegd geworden vanwege op het veld gegooide pyros) én uit. “Recent zag ik de documentaire ‘Mathematisch kan het nog’ en dan trek je toch wel rare ogen. Ik gaf een assist in de thuismatch en scoorde in de uitmatch op Bosnië, maar werd nog steeds op de korrel genomen door de pers, terwijl ik daar misschien mijn beste match ooit speelde voor mijn land. Er gebeurden toen gewoon heel rare dingen: journalisten die mee op het vliegtuig mochten met de spelers, privileges voor enkelen en totaal geen aandacht voor de anderen. Ik herinner me nog dat bepaalde bondsmedewerkers na jaren van interlandvoetbal nog steeds mijn naam niet kenden: *dag Vincent, dag Timmy, dag mijnen besten*, zo ging het dan als we arriveerden voor de wedstrijd. Dat is toch een beetje een gebrek aan waardering vind ik dan. Voor sommigen bleef ik simpelweg maar een spelertje van Vitesse of AZ. Bondscoach Vandereycken daarentegen ben ik altijd dankbaar gebleven, hij geloofde in mij en gaf me vertrouwen.”

LOEWIETJE KOMT ALTIJD MET DE OPLOSSING

Nadat zijn contract bij Vitesse afliep en hij besloot te vertrekken – je zou voor minder – leek de tijd eindelijk rijp om de kans te wagen in de vaderlandse competitie. Verregaande gesprekken met Club Brugge leidden uiteindelijk tot een akkoord met zowel manager Luc Devroe als trainer Jacky Mathijssen. Gill zat al met het hoofd in Jan Breydel en wachtte simpelweg op een telefoontje voor het finaliseren van de

transfer. Dat kwam er echter nooit, om een voor Swerts onbekende reden. Een geluk bij een ongeluk, zo zou niet veel later blijken, want de Belg stond aan de vooravond van het meest memorabele seizoen uit zijn loopbaan. Niemand minder dan Louis Van Gaal, als vanouds in publieke oorlog met al zijn criticasters, haalde hem naar AZ Alkmaar. Na een teleurstellend seizoen verwachtte iedereen enkele bekende inkomende toppers, maar Van Gaal zag het anders. Hij haalde naast de transfervrije Swerts enkele onbekende namen binnen en trostseerde een vlag van onbegrip bij media en supporters. "Van Gaal is ongetwijfeld de beste trainer die ik ooit heb gehad. Hij haalde werkelijk alles uit iedere speler en eiste enorm veel van ons. Ik kan je zeggen: de spelers waren dolgelukkig wanneer het winterstop was, want iedereen moest altijd tot het uiterste gaan en zat stikkapot. Iedere speler wist perfect wat zijn taak en positie was, daar kon niemand zich achter wegsteken. Zijn gevoel voor details was zo extreem dat hij zelfs wekelijks het gras ging inspecteren. Maar hij was ook een beschermer van zijn spelersgroep, en behandelde ons als familie. Hij hamerde op teamgeest, betrok de spelersvrouwen bij de groep en beloonde ons voor goede prestaties. Als we wonnen trokken we soms gewoon voor twee dagen op citytrip naar Parijs met een tiental ploegmaats, niks gepland, gewoon op het gevoel af. Wekelijks gingen we ook met zijn allen op restaurant, niet als verplichting maar omdat we zo hecht waren." Gill herinnert zich nog zijn eerste gesprek met Van Gaal: "Kan jij tegen kritiek Gill? Zeker coach. Nou waar zie je jezelf spelen? Centraal op het middenveld? Nee, daar heb ik jongens met andere kwaliteiten! Op rechtsbuiten? Jij kan je man niet voorbij! Nee, jij wordt mijn rechtsachter, geen discussie!" *Loewietjes wil is wet*, en dat is misschien wel het beste...

Toch scheelde het niet veel of Van Gaal had niet eens de herfst gehaald. De competitie start abominabel. Na een thuisnederlaag tegen NAC en een 3-0 pandoering op ADO Den Haag, ligt het hoofd van Louis al op het kapblok. Maar dan komt de trein pas echt op gang. Thuis wordt gewonnen van PSV en een week later speelt AZ Willem II volledig zoek: 0-4 aan de rust met dat wonderbaarlijke doelpunt van Moussa 'Tita Tovenaar' Dembele. Vanaf dan gaat het razendsnel met de Alkmaarders. De club

blijft 26 matches lang ongeslagen, krijgt slechts 22 doelpunten tegen en wordt uiteindelijk landskampioen met 11 punten voorsprong op Twente. Het is nog maar de tweede landstitel uit de clubgeschiedenis, de eerste in 28 jaar, kortom een verrassing van formaat. LVG noemt de trofee "het grootste kunststukje uit zijn loopbaan", straffe woorden voor een man die zeven landstitels, vier nationale bekercups, de Champions League en een plek in een WK-finale wist binnen te rijven. In zijn basiself plaats de Nederlander (met een verleden bij de *Great Old*) steevast vier Belgen: de creatieve middenvelders Dembele en Maarten Maartens, Luikenaar Sebastien Pocognoli op linksachter én uiteraard *gouwe ouwe* Gill Swerts, die in maart 2009 door Peter Vandenbempt in VoetbalMagazine zou worden omschreven als "de beste opkomende verdediger van Nederland".

Het huzarenstukje zet Louis Van Gaal, na jaren van relatieve anonimiteit bij AZ, opnieuw in de schijnwerpers. Hij gaat in op een aanbieding van Bayern München en verlaat na vier jaar de club. Als opvolger wordt een andere grootmeester aangeduid: huidig Barcelonatrainer Ronald Koeman. Swerts, die opvallend mild is voor quasi al zijn coaches, legt uit wat er misging: "Onder Koeman ging het allemaal wat te gemakkelijk. Van Gaal was zo obsessief bezig met details dat het voor iedere opvolger moeilijk zou worden om dat opnieuw in de spelersgroep te krijgen. Vooral in de verdediging liep er flink wat mis, omdat we vaak te behoudend gingen spelen. Een gebrek aan vertrouwen, want onder Louis hadden we altijd heel hoog gespeeld met opkomende backs, en plots leek dat niet meer te lukken met nochtans dezelfde spelers." Het werd in het algemeen een teleurstellend jaar: aan de winterstop telde AZ al 23 verliespunten, meer dan in een heel seizoen voordien, en werd het in de Champions League roemloos uitgeschakeld als laatste in een groep met Arsenal, Olympiakos en Standard. Koeman wordt in december ontslagen, AZ eindigt de competitie pas als vijfde. Swerts verzeilt, onder nieuwe trainer Dick Advocaat, steeds vaker op de bank. In de lente krijgt hij een mooie aanbieding van de Franse recordkampioen Saint-Etienne. Hij weigert uit liefde voor AZ, zijn ploegmaats én zijn familie. "Achteraf bekeken betekende dat

toch een kantelpunt in mijn loopbaan. Vanaf dan is mijn carrière, buiten mijn wil om, achteruitgegaan. Ik had nochtans een goed gevoel bij de nieuwe trainer voor het volgende seizoen, een zeer fysieke coach die hield van vechters op het veld. Hij leek me op het lijf geschreven...”

Die nieuwe coach, Gertjan Verbeek, heeft het duidelijk niet voor zijn Belgische rechtsback. “Dat merkte ik al in de voorbereiding, maar toch nam ik me voor om te vechten voor mijn plek. Ik trainde goed, toonde zoals altijd mentaliteit op training, maar was gewoonweg onzichtbaar voor Verbeek. In september zei hij dat hij me ging belonen voor mijn inzet door me te selecteren voor een bekermatch tegen tweedeklasser FC Den Bosch. Selecteren en niet starten hé! Bij mij is de veer gebroken door de uitmatch op Ajax, waar we een karrenvracht aan blessures hadden in de verdediging maar hij me nog steeds weigerde op te stellen. Hij speelde nog liever met vier linksvoetigen in de verdediging! Toen heb ik een serieuze aanvaring met hem gehad in de kleedkamer, en wist ik dat het verhaal AZ ten einde was.”

VOETBALNOMADE ZONDER MAKELAAR

Redder in nood blijkt een oude bekende, zijn geliefde Feyenoord, dat Gill voor een half jaar huurt, met optie tot definitieve overgang. Feyenoord verkeert echter in één van de grootste crises uit de clubgeschiedenis. Het zit in acute financiële problemen en speelt vooral met jonge spelers, zoals toekomstige wereldsterren Georginio Wijnaldum en Stefan De Vrij. Enkele weken voordien kreeg het nog een beschamende 10-0 om de oren van rivaal PSV. “Mijn vader zei me zelfs dat ik niet naar Feyenoord mocht gaan. Een te groot risico vond hij. Maar mijn clubliefde en coach Mario Been en technisch directeur Leo Beenhaker hebben me toen overtuigd. Ik was, na al die maanden inactief te zijn geweest onder Verbeek, niet meer de oude, maar ik dacht toch nog van belang te kunnen zijn voor Feyenoord.” Swerts verovert quasi meteen een basisplek en bleef die ook behouden. Na een rode kaart tegen zijn ex-club AZ en enkele weken schorsing, slaat het noodlot echter opnieuw toe: een gescheurde achillespees en meer dan zes maanden revalidatie.

Het leven van de profvoetballer kan mooi zijn, maar evenzeer hard en eenzaam. Voor Swerts is er vanaf de zomer van 2012 geen plaats meer bij Feyenoord: te oud, te veel blessures, zo luidt het verdict. Ook zijn spelersmakelaar laat hem vallen. Hij lijkt vergeten te zijn dat Gill in zijn portefeuille zit en regelt maar geen nieuwe contacten met nieuwe clubs. “Op een dag zei hij doodleuk dat hij een e-mail had verstuurd naar Parma, mijn favoriete club, om het daar eens te gaan proberen. Dat was natuurlijk totaal niet realistisch in die periode. Die clubs krijgen misschien honderden mails per seizoen, dat is zelfs bij Antwerp het geval. Via ex-ploegmaat Glenn Loovens ben ik toen gaan testen bij Sheffield Wednesday. Toen ik mijn makelaar daarover informeerde, wou hij nog met de pluimen gaan lopen ook, terwijl hij helemaal niks met die opportuniteit te maken had. Sindsdien heb ik beslist om mijn eigen zaken waar te nemen en contacten in de voetbalwereld aan te spreken, zoals ex-ploegmaats en trainers. Dan keek ik online wie er bij welke club actief was en stak ik mijn licht daar eens op...”

Zonder makelaars een club vinden, het blijkt geen sinecure. Terwijl Swerts de conditie onderhoudt bij Antwerp, toen nog op sterven na dood in tweede klasse, gaat hij vruchteloos op zoek naar een nieuwe werkgever. Drie jaar eerder nog sterkhouders bij de landskampioen van Nederland en vaste Rode Duivel, nu plots werkloos voetballer: het kan verkeren. Vier maanden lang komt er niks, tot hij in september kan tekenen bij SonderjyskE, een Deense eersteklasser met een plan, maar zonder historie. “Er zat echt wel structuur in de club, dat zag je aan alles (*in 2020 zou SonderjyskE voor de allereerste keer ook de Deense cup winnen, nvdr*). Vrijwel meteen werd ik in het team gedropt en werd ik geroemd om mijn leiderschapskwaliteiten in de verdediging. Ik deed het best goed, maar het leven in Haderslev, een klein stadje aan de Duitse grens, was best wel koud en vooral saai. Bovendien zijn Denen een erg stug volk en bleek het niet altijd gemakkelijk om te integreren als nieuwkomer. Toen ik tijdens de winterstop een interview gaf in België, zei ik dat ik hoopte dat ik ooit zou kunnen terugkeren naar België of Nederland. Dat had blijkbaar onze coach ook gelezen: hij was woedend en verweet me een gebrek aan respect voor de club. Plots kwam ik voor

de rest van het seizoen op de bank terecht en mocht ik ook nooit meer invallen. Ik heb mijn contract uitgedaan, zo ben ik dan ook, en heb na de laatste match in Kopenhagen voor het afscheidsdiner vaarwel gezegd tegen mijn ploegmaats nog voor het eten kwam. *En plein public*, waar de coach bijzat, iedereen mocht weten wat ik ervan dacht.”

Het is opvallend hoe de loopbaan van een profvoetballer gemaakt en gekraakt kan worden door een enkeling zoals een

mocht ik eindelijk terug spelen op mijn favoriete positie als verdedigende middenvelder. Ik vond in Breda daarenboven de tijd om te beginnen werken aan mijn toekomst door te starten met een trainerscursus. Het eerste seizoen wisten we ons ook te handhaven en speelde ik vooral na de winterstop heel wat wedstrijden.” Het tweede seizoen liep veel minder van een leien dakje. De nieuwe trainer van de club, Robert Maaskant, vertelde de Belg dat hij niet meer in de

clubbestuurder of, godbetert, een doorgedraaide trainer. Want Lars Sondergaard, tegenwoordig bondscoach van de Deense vrouwen, mocht dan wel niet de eerste zijn die het Swerts moeilijk maakte om onverklaarbare redenen, hij zou ook niet de laatste zijn. Na zijn Deense avontuur, waarin Gill toch getoond had nog niet afgeschreven te zijn, volgde een verhoopte terugkeer naar de Eredivisie. Bij staartclub NAC Breda had de Belg het best naar zijn zin: “we traiden vooral in Zundert, slechts een dik halfuur van Antwerpen, en bovendien

plannen paste en mocht vertrekken, na de komst van de transfervrije Demy De Zeeuw, grote flop bij Anderlecht een seizoen voordien. “Tijdens de winterstop werd ik gebeld door het Saudische Al Raed (enkele weken later getraind door Marc Brijs, nvdr) en wou ik toezeggen. Maaskant liet me niet gaan, want hij had zagezegd iedereen nodig terwijl hij me voordien amper nog opstelde. Uiteindelijk ben ik gebleven, zijn we gedegradeerd en had ik geen contract meer, terwijl ik evengoed flink wat geld had kunnen scheppen in het Midden-Oosten. Ik

neem dat echter niemand kwalijk, want een contract is een contract.”

De lijdensweg, geplaveid door vreemde coaches, eindigt uiteindelijk in Engeland. Gill Swerts, voormalig Rode Duivel, tekent in de zomer van 2015 in de vierde klasse. Al is dat natuurlijk relatief, als je er meer verdient dan in de Eredivisie én je bovendien bij de oudste professionele voetbalclub ter wereld, Notts County mag spelen. “Toen ik met mijn vriendin voor het eerst in Nottingham kwam, waren we meteen verkocht! Mijn vriendin heeft eigenlijk niks met de sport, maar ze was werkelijk verbaasd over de passie en de beleving van de fans daar. Ik zal nooit vergeten dat we moesten gaan spelen in de League Cup op het veld van Aston Villa. Na 90 minuten stond het 3-3 en had ik al op drie posities moeten spelen en in de verlengingen kwamen er nog eens twee nieuwe bij! We verloren uiteindelijk met 5-3, maar spelen op Villa Park was één van de mooiste momenten uit mijn loopbaan...” Swerts belandde in Engeland via zijn voormalige jeugdcoach bij Feyenoord, Ricardo Moniz. Die kon, naast de oude legendes Alan Smith en Roy Carroll, ook rekenen op Swerts’ Ghanese landgenoot Stanley Aborah en een hele rist Nederlanders. Notts begon swingend aan de competitie, Swerts werd zelf omschreven als de beste transfer van de club, maar zakte gaandeweg verder weg in het klassement. Moniz werd aan de deur gezet en vervangen door een Schot van de oude stempel. “Op de eerste training hing hij een blad in de kleedkamer met alle mensen die naar de B-kern vlogen. Het waren simpelweg alle buitenlanders! Toen ik verhaal ging halen zei hij doodleuk dat hij ons niet kende en daarmee was de kous blijkbaar af. Nog straffer werd het toen ik tijdens de winterstop kon vertrekken naar Cyprus, maar die Schot de transfer tegenhield omdat hij vond dat Notts geld zou moeten krijgen. Uiteindelijk hebben ze mij op 31 januari gevraagd om mijn contract te ontbinden in ruil voor 12 maanden loon. Ik kon mijn oren niet geloven en heb natuurlijk niet getwijfeld. Zo zie je maar hoe sommige clubs gerund worden...”

“Eigenlijk voel ik me nog fit genoeg om professioneel voetbal te spelen”, stelt Gill oprecht. “Ik begrijp echt niet wat er de laatste jaren is misgelopen. Eindeloos heb ik liggen bellen met profclubs in België en

Nederland, in de hoogste klasse maar even goed in de lagere divisies. Als je op den duur al niet meer binnengeraakt bij pakweg Geel of Dordrecht, begin je je echt vragen te stellen. En nooit krijg je echt antwoorden, behalve van die zaken zoals dat ze het evenwicht in de ploeg niet willen verstoren. Het ging ook niet om geld of zo. Meestal kwam het zelfs niet zover en bovendien heb ik de laatste jaren voor minimumcontracten gespeeld. Uiteindelijk heb ik acht maanden zonder ploeg gezeten, terwijl ik mijn conditie onderhield bij RKC en later Berchem Sport. Mijn laatste profclub was Seraing, in 1ste Amateur. Zelfs die wilden me eerst niet, want ik was zagezegd te klein voor hun middenveld. Nadat ze uiteindelijk niemand vonden hebben ze me toch overtuigd. Ik speelde daar voor een appel en een ei en kreeg zelfs geen tankvergoeding. Iedere dag op en neer van Antwerpen naar Luik, op den duur was ik verlies aan het maken. Maar ik speelde er best graag, werd er kapitein en had een goede band met coach Christophe Gregoire. Door mijn goede prestaties wilden ze me verlengen, maar daar stond niks van loonsverhoging tegenover. Dat kon ik mezelf niet langer aandoen...”

En zo staat Gill Swerts opnieuw aan het begin van een nieuwe loopbaan, waarvan hij nog niet weet waar ze heen zal leiden, net zoals dat twintig jaar geleden het geval was. De kleuren zijn dezelfde gebleven, maar de havenstad is gewijzigd. Bij Royal Antwerp FC werkt Gill sinds drie jaar aan een trainersloopbaan, al was dat initieel niet meteen de bedoeling: “ik werd bij de U-16 geplaatst zonder ervaring, maar door de begeleiding van heel wat clubmensen is alles snel in de juiste plooiën gevallen.” Na onder meer een titel bij die U-16, werd Gill in 2020 coach van de beloften; meteen een grote stap die nog wat groter kan worden als de ploeg erin slaagt om binnen de top 8 te eindigen en zo één van de profploegen te worden die zich mogen opmaken voor 1B of 1ste Amateur. Als Swerts zijn *fighting spirit* kan overbrengen op zijn jongens zal dat wel goedkomen, daar zijn wij van overtuigd. En wie weet zien we Gill dan toch eindelijk in de Belgische hoogste klasse; als hoofdcoach...

De Notaris denkt
en tekent met
u mee!

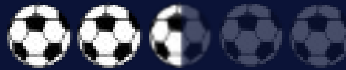
www.notaris.be

SANDER BRAL

VAR

IL DIVIN CODINO (2021)

In "Il Divin Codino" volgt regisseur Letizia Lamartire het lief en leed achter de goddelijke paardenstaart van de meest legendarische speler die Italië ooit in de rangen had: Roberto 'Robby' Baggio. De man startte zijn carrière bij Lanerossi Vicenza vooraleer hij via een monstertransfer bij Fiorentina terecht kwam. Zijn grootste successen boekte hij nadien bij Juventus en AC Milan. Baggio staat wellicht het meest bekend voor zijn gemiste strafschop in de beslissende penaltyreeks op de WK-finale tegen Brazilië in 1994. Pijnlijk.

Een Italiaanse film door een Italiaanse regisseur over één van de grootste sportpersoonlijkheden van het land. De verwachte overdaad aan chauvinisme blijft gelukkig uit in de film - er wordt zelfs rijst in plaats van spaghetti gegeten - maar op de vraag waarom aan het einde van zijn carrière niemand nog met Baggio wil werken, blijft onbeantwoord. Het azuurblauwe vermoeden dat de divafratsen van Baggio in werkelijkheid prominenter aanwezig waren dan in de prent wordt afgebeeld, is wellicht op z'n plaats. *Eccessiva romanticizzazione.*

Hard werken en laag vliegen. Dat is de boodschap die Baggio's vader, van simpele komaf, meegeeft aan al z'n zonen. Een leuze die later nog eens herhaald wordt door

Baggio's boeddhistische mentor. Want de jonge Robby komt in de grote stad Florence, op de zoektocht naar zichzelf, al snel in contact met spiritualiteit uit het oosten.

Je kan je de vraag stellen hoe interessant het leven van een succesvolle voetballer kan zijn - hebben die gasten niet allemaal ongeveer hetzelfde leven gekend, van het slop naar de top? - maar bij Baggio is het antwoord volmondig: heel interessant. Een jong talent dat veel te snel wordt weggerukt door een grote ploeg en aan zijn lot wordt over gelaten in een nieuwe stad. Een boeddhistische Eagles-fan. Een man met meer blessureleed dan Vincent Kompany.

Stof genoeg, dus, om een menselijk verhaal te portretteren. Alleen jammer dat dat dan niet gebeurt. Behalve zijn revalidatiestrijd - komt goed in beeld - en zijn moeilijke band met zijn vader - hard maar onvoorwaardelijk - wil je natuurlijk weten hoe een jonge kerel uit een katholiek nest zo snel en dogmatisch uren per dag tot boeddha bidt. Daar moet toch een verhaal achter zitten? Niet volgens "Il Divin Codino", zo blijkt.

In plaats daarvan gaat er heel veel aandacht naar het sportieve; maar als we voetbal willen zien, zullen we wel voetbal kijken. Het WK 1994 bijvoorbeeld. Waarbij een bijzonder getalenteerd Italiaans team - met onder andere een jonge Maldini - wordt

gedwarsboemd door de oubakken strategieën en vreemde beslissingen van de eigen coach Sacchi. Alsof het de Rode Duivels zijn onder Wilmots op het EK in 2016.

Uiteindelijk ziet Sacchi dan toch het licht en kan Baggio zijn duivels ontbinden. De belofte aan zijn vader om ooit het WK te winnen van Brazilië - waarvan Ronaldo, de enige échte Ronaldo, prominent in beeld wordt gebracht - wordt echter niet ingelost. De beslissende strafschoep van de goddelijke paardenstaart vliegt het stadion uit. Een trauma dat hij nooit meer te boven komt en versterkt wordt door de reacties uit eigen land. Gelukkig niet zo wansmakelijk als wat de jonge Engelsen Saka, Rashford en Sancho te verduren kregen na het recentste grote toernooi...

"Il Divin Codino" is een onderhoudende prent met een goeie cast en links of rechts al eens een memorabel beeld. Verder leer je dat Italiaanse arbeidersgezinnen dagelijks geen pasta maar *rizi bizi* eten - rijst met bonen -, dat Italianen verwonderlijk goed "Eddy Merckx" kunnen uitspreken en dat (godbetert) Bulgarije het in 1994 tot de halve finale van het WK heeft geschopt.

Wanneer Italië via de televisie leert dat Baggio niet wordt opgeroepen voor het WK 2002, wordt hij herkend in een lokaal tankstation en komen de mensen hem troosten. Zijn antwoord is gelijkaardig aan dat van Nainggolan in 2018 in het Antwerpse Frituur n°1: "Dat is 't leven hé."

*EENHEID, DIVERSITEIT, EN VROLIJKE
TEGENSTELLINGEN IN HET
INDONESISCHE JAKATA*

MARCHEERT VOORT, KEMAYORAN TIGERS!

📄 DEBANJAN BANERJEE

📄 DEBANJAN BANERJEE

EENHEID, DIVERSITEIT, EN VROLIJKE TEGENSTELLINGEN IN HET INDONESISCHE JAKARTA

MARCHEERT VOORT, KEMAYORAN TIGERS!

Het Zuidoost-Aziatische voetbal mag dan zo goed als alle Europese voetballiefhebbers Siberisch koud laten voor wat er op het veld gebeurt: wat er zich daar omheen afspeelt, zo weten we al sinds onze editie #8 waarin de Maleisische 'Ultras Malaya' aan bod kwamen, verdient wél ons aller aandacht. Onze vriend Debanjan Banerjee, code name "Joey", de man achter het online forum "The Footy Traveller" en videoreporter voor COPA90, trok voor ons naar Jakarta en bracht een korf vol verhalen mee na zijn bezoek aan de belangrijkste club van de Indonesische hoofdstad - Persija Jakarta.

"Macan Kemayora! De bijnaam van Persija!!" schreeuwt Kris me toe. "Macan wàt?!!" schreeuw ik terug, niet in staat om veel te horen met die brullende Curva Nord op de achtergrond. "Kemayoran! District van Centraal Jakarta! De Kemayoran Tijgers! Wij zijn de Kemayoran Tijgers!!" Ik noteer het op mijn telefoon; weer een toevoeging aan die nu al ellenlange lijst van dingen die ik leerde sinds ik eerder op de dag in Jakarta landde.

Kris en ik staan achter het doel, gehuld in onze gele hesjes. Zijn enorme telelens rust op een monopod, die hij van tijd tot tijd moeiteloos kantelt om opnamen te maken van de actie die zich voor ons afspeelt. In mijn handen: slechts een smartphone, gemonteerd op een selfiestick. Als officiële 'persfotografen' vandaag is onze apparatuur de mooiste denkbare metafoor voor ons beider vaardigheidsniveaus...

Achter ons dondert de menigte, gekleed in levendige tinten oranje, op een ritme dat nauwelijks lijkt beïnvloed te worden door de gang van zaken op het veld. Het voelt alsof circa twintigduizend mensen tegelijk hun uiterste best doen om elk microgrammetje ingehouden emotie te bevrijden. Het is moeilijk, zelfs voor ervaringsdeskundigen

op het gebied van voetbalpassie, om logica te vinden in zo'n intens gezang op een dinsdagmiddag, onder de werkelijk bràndende zon van de stad Bekasi. In plaats daarvan besluit ik Kris een vraag te stellen die waarschijnlijk wel een zinnig antwoord heeft - Waarom speelt Persija, het grootste team van de hoofdstad van Indonesië, eigenlijk in Bekasi? En niet in eigen stad? "We zijn een reizend thuisteam", grapt hij terug - en hij vertelt me hoe Persija Jakarta in de afgelopen drie decennia veelal in stadions heeft gespeeld op aanzienlijke afstand van hun 'thuis' - Stadion Menteng, centrum Jakarta. "Gelukkig spelen we sinds 2008 onze thuiswedstrijden meestal in de GBK Arena, het stadion voor het nationale team - opnieuw in de hoofdstad dus. Maar dat wordt op dit moment gerenoveerd voor de Aziatische spelen. Daarom is het publiek vandaag ook minder" besluit Kris, licht teleurgesteld dat ik niet het beste krijg van wat zijn stadgenoten te bieden hebben. Maar voor mij voelt het als precies het tegenovergestelde - het Patriot Candrabhaga Stadion is inderdaad niet geheel gevuld, maar galmt alsof het op 't punt staat compleet uit haar voegen te barsten. Méér dan genoeg om mijn hele rug in een permanente staat van tintelende spanning te houden...

SCOOTER HIER, SCOOTER DAAR, SCOOTERS OVERAL

Eerder op de dag, op weg naar het stadion, was ik tot de conclusie gekomen dat Jakarta aanvoelt als eender welke, grote Indiase stad. "Gelijk onderhuidse tweelingen", had ik mezelf toegemompeld, terwijl mijn scooter-taxichauffeur ons voertuigvakkundig door de luidruchtige, chaotische en overbevolkte stad manoeuvreerde. Tijdens die slopende scooterrit van maar liefst 51 km, linea recta van het vliegveld naar het stadion, overtuigde ik mezelf dat de beste manier om de stad verder te verkennen te voet zou zijn; en het liefst nog met een zware, volle koptelefoon over de oren - teneinde de alom tegenwoordige, oorverdovende kakofonie toch enigszins te compenseren. Maar, immer dichterbij het stadion komend, verandert wat begon als een lichte irritatie in het gekende mengsel van nieuwsgierigheid en quasi-kinderlijke opwindning die horen bij het vertoeven op vooralsnog onbekende plekken - én bij de typische vooruitzichten van elke 'wedstrijddag' uiteraard.

Gedurende de laatste kilometers van de reis naar het stadion word ik uitsluitend nog omringd door motoren van Persija-fans. Allen de fansjaals om het middel gebonden; hoogstwaarschijnlijk vanwege het warme weer. Het lijkt wel alsof ik in konvooi aankom! Buiten het stadion blokkeren busladingen fans het normale, doorgaande verkeer. Sommigen leunen uit open deuren en ramen, zingend uit alle macht; anderen staan op het dak, waardoor bussen en minibusjes vervaarlijk schommelend zwalpend en stuiterend bij de stadionpoorten aankomen. Wat een aanblik!

PERSIJA JAKARTA EN HET INDONESISCHE VOETBAL

Persija werd in 1928 opgericht als *Voetbalbond Indonesische Jacatra (VIJ)*, in een tijd dat Indonesië nog een Nederlandse kolonie was. In 1950, vijf jaar na de onafhankelijkheid van het land, werd VIJ omgedoopt tot Persija - de afkorting van *Persatuan Sepakbola Indonesia Jakarta*, wat zich laat vertalen als Indonesisch voetbalverbond van Jakarta. Alle teams in het Indonesische voetbal die met "Per-" beginnen, volgen dezelfde nomenclatuur -

allen ooit overheidsteams van de provincie, de stad of gemeente die ze vertegenwoordigden.

Na meerdere pogingen om het Indonesische voetbal te herstructureren, o.a. door meer onafhankelijkheid en professionalisme in de (club-)structuren te brengen, is het nationale voetbal vandaag de dag onderverdeeld in drie nationale divisies: Liga1, Liga2 en Liga3. De voetbalfederatie van Indonesië (PSSI) die deze drie liga's beheert, wordt vaak beschuldigd van corruptie. In 2015 werd de PSSI zelfs door de FIFA opgeschort vanwege politieke inmenging in de nationale competitie.

Het Indonesische nationale team was het eerste Aziatische team dat deelnam aan het WK, wanneer ze zich kwalificeerden voor de editie van 1938 als Nederlands-Indië. Het staat momenteel 173e op de FIFA-ranglijst.

HONGER!

Verkopers met sjaals, namaaktruien, snacks en drankjes bevolken de straten rondom het stadion. Elke vierkante centimeter van mijn uitgehongerde maag spooft me aan om op voedseltocht te gaan; maar de tijd speelt niet in mijn voordeel - ik word in het mediakantoor van de club verwacht door Jiva, een prominent figuur binnen de grootste supportersorganisatie van Indonesië, zo niet van Azië: de "Jakmania".

Ik word er begroet met een hartelijk "Hallo Joey!" en de breedste glimlach die ik de hele dag al had gezien. Glimlachen, hoewel verschillend in intensiteit, zijn alom tegenwoordig in dit land. Na vele bezoeken aan het land sinds die dag in Bekasi, ben ik ervan overtuigd dat een glimlach als onmisbaar orgaan geldt in Indonesië - net zoals ogen, neus en oren. Stel je een gezicht voor zónder... Vreemd, toch? Een Indonesiër die je begroet zonder een glimlach is als een gezicht zonder neus.

"Eet eerst, daarna zien we verder" zegt Jiva, terwijl hij me een lunchdoos in de handen duwt. Deze eerste bliken van kameraadschap zijn het begin van een levenslange band, gebaseerd op voedsel, voetbal en onze liefde voor de niet zo populaire voetbalteams - voor hem Sunderland, de mijne West Bromwich

Albion. Als stereotypen in de wereld van Ultras doorbroken moeten worden, zou Jiva het perfecte rolmodel daarvoor zijn. Beleefd en altijd grappig, een vader van twee... Jiva werkt overdag voor de Indonesische regering en is een van de oprichters van *The Orange Street Boys* (OSB) - een van de oudste Ultras-groepen in de Curva Nord van Persija.

Terwijl Ultragroepen in Azië dezelfde culturele kenmerken uitdragen inzake fanatisme, zijn ze wat betreft toegankelijkheid een stuk minder rigide dan

ook in het stadion gebruiken. In de arbeidersnederzettingen van Jakarta, onder de pannendaken, is voetbal verweven met het leven.

EVENWICHT

Jiva vertelt me dat hij me wil voorstellen aan zijn OSB-vrienden. "Maar eerst moet je Intisari proberen. Mijn vrienden hebben het voor je geregeld" grinnikt hij, terwijl we de mediaruimte uitlopen en op weg zijn naar hun ontmoetingsplek voor de

hun Europese tegenhangers. De meeste van hen kiezen er ook bewust voor om apolitiek te blijven. Maar in een land als Indonesië, waar religie doorsijpelt in zowat alle aspecten van het dagelijkse leven, is het wellicht niet zo verrassend dat ook de voetbalcultuur ervan doordrongen is. Tijdens de Ramadan, bijvoorbeeld, trekken hier jonge Ultras voor dageraad de straat op om hun buurt tijdig te doen ontwaken voor de devote ochtendmaaltijd *suhur*; en ze doen dat met de trommels en chants die ze

wedstrijd in het stadion. "Wat is Intisari?" vraag ik. "Alcohol! Eigen makelij! Lijkt wat op wijn..."

Tegenstrijdige gedachten spoken door mijn geest. Alcohol direct beschikbaar, in een natie met een gigantische moslimmeerderheid? Dat houdt geen steek... "Is dat niet verboden?" vraag ik verbaasd. "Wij houden nogal van evenwicht. We bidden vijf keer per dag, maar we drinken ook..." is het laconieke antwoord. Ik

lach, en neem een slok van het krachtige brouwsel, dat meer smaakt als donkere rum met cola dan wijn. De eerste slokken doen met me wat ze met de meeste mensen doen: een plotselinge golf van kalmte overvalt mijn overwerkte hersenen. En meteen daagt het me: de honderden supporters in het stadion met dat zwarte drankje in een plastic zakje, die drinken geen ijs thee... En de horden delirische fans bovenop de busdaken hoogstwaarschijnlijk - om niet te zeggen:

honderden talen, kunstvormen en creatieve uitingen die uniek zijn voor de Indonesische of Aziatische samenleving, heerst ook sinds de drie meest recente decennia een diepgaande invloed van westerse subculturen op de Indonesische jeugd. Punk, rock, EDM, hiphop; van graffiti, over scooters en skaters en sneakers, tot kapperszaken: in Indonesië is het allemaal even belangrijk als in, pakweg, Brussel, Chicago, Rotterdam of Kopenhagen. Wie het land bezoekt en een conservatieve

overduidelijk - ook niet. "Het smaakt naar *Old Monk!* De populairste rum in India!" roep ik uit, reeds lichtjes lispelend. Samen met de alcohol op klaarlichte dag dringt het inzicht tot me door dat Indonesië een land is van vrolijke tegenstellingen.

EEN MOSLIMNATIE BEÏNVLOED DOOR WESTERSE SUBCULTUREN

Interessant genoeg is alcohol niet de enige vrolijke tegenstelling in een land waar het nationale motto *Bhineka Tunggal Ika*, oftewel: Eenheid in Diversiteit is. Naast de

instelling verwacht, is vaak in de war door deze paradox.

En daar is een goede reden voor. Indonesië beschouwt zichzelf als een seculier democratisch land. Een meerderheid van de Indonesische moslims praktiseert een gematigde versie van de islam, met uitzondering van Atjeh - de meest westelijke provincie van het land - waar de sharia de boventoon voert. Op het populaire toeristeneiland Bali, dan weer, belijden de bewoners overwegend het hindoeïsme. Indonesië heeft zes officiële

religies: naast de hier al eerder genoemde, ook nog eens het protestantse en roomse katholicisme, het boeddhisme en het confucianisme. Het multi-etnische karakter van de Indonesische samenleving - een mix van Javaanse, Maleisische, Chinese, Arabische, Indiase en Europese bloedlijnen en invloeden - wordt weerspiegeld in de keuken, de architectuur, maar ook in mores en media. Onderlinge diversiteit is hier de dominante én verbindende factor bij uitstek voor het ideologische evenwicht - eerder dan een bron van problemen...

"Hoe zit het met die groep Orange Street Boys, wanneer zijn ze gevormd?" vraag ik Jiva terwijl we rond het stadion slenterden. "In 2005, door ..." - maar dan worden we tegengehouden door een grote groep mannen en vrouwen, gehuld in kastanjebruine truien en sjaals, die ons - hoe kan het ook anders - breed glimlachend tegemoet komen. "Aha! De fans van PSM Makassar... de uitploeg van vandaag. Die komen ons begroeten!"

RIVALITEIT EN VRIENDSCHAPPEN IN HET INDONESISCHE VOETBAL

Het Indonesische voetbal kent unieke vriendschappen én rivaliteiten tussen clubs. "Ofwel zijn we goede vrienden ofwel dodelijke vijanden", legt Jiva uit. En dat het inderdaad zo extreem beleefd wordt, blijkt uit de zéven doden en talloze gewonden die door de jaren heen al vielen rond dé 'Clasico' in Indonesië: Persija Jakarta tegen Persib Bandung. Natuurlijk mogen fans de korte reis van 150 km tussen Bandung en Jakarta niet maken, vanwege het hoge risico op slachtoffers. Auto's met kentekenplaten van Jakarta worden aangevallen bij de grens met Bandung, en in Jakarta worden op de voorafgaande dagen uitgebreide zoekacties op treinstations, luchthavens en aan regionale grensovergangen gedaan, om te voorkomen dat de *Bobotoh* (fans van Persib Bandung) de stad binnengeraken. Dit wanneer de clubs in hun respectieve thuissteden spelen uiteraard. Maar veelal durft de voetbalbond van Indonesië (OISZ) het risico niet aan en zorgt ervoor dat de onderlinge confrontaties zich op honderden of zelfs duizenden kilometers afstand van Jakarta en Bandung afspelen, in neutralere gebieden zoals Solo en Bali.

Tegelijk maken elk jaar minimaal 5.000 fans van Persija Jakarta de 850 kilometer lange reis naar Malang, Oost-Java, om de wedstrijd tegen hun grote vrienden Arema Malang bij te wonen. Jakartanen noemen Malang hun tweede thuis. Het is niet ongebruikelijk om een *half-and-half* sjaal te vinden in de kraampjes van Jakarta - half oranje van Persija en het blauw van Arema. Ironisch genoeg speelt ook de grote rivaal, Persib Bandung, in datzelfde blauw...

Met de bezoekers van vandaag, PSM Makassar, hangt er geen dreiging in de lucht. Ongeveer 100 PSM-fans maakten de reis vanuit Sulawesi - een van de meer dan 17.000 eilanden die deel uitmaken van de Indonesische archipel. Honderden anderen die in de stad Jakarta wonen en werken, zullen hen later op de dag vervoegen. Jiva stelt me voor aan de capo van "The Maczman" - een stevig gebouwde kerel met z'n haar in een rode hanenkam. "Punkrocker?" gok ik; en Jiva beaamt. "Punkmuziek is populair in Indonesië. En onze supportersclans hier komen regelmatig dankzij een gemeenschappelijke muzikale voorkeur tot stand... Orange Street Boys werd gevormd door verschillende vrienden die uit verschillende doch verwante muzikale subculturen kwamen zoals skinhead hardcore, ska en Oi! *Orange street* verwijst trouwens naar een straat in Kingston, Jamaica; wereldberoemd dankzij de ska- en reggaemuziek."

EEN ONTSNAPPING VOOR DE ARBEIDERSKLASSE

In de jaren negentig was Indonesië een land dat verwickeld was in conflicten. Het was in die periode dat muziek en kunst, die de principes van sociale rechtvaardigheid, individualiteit en rebellie uitdroegen, door de onderdrukte arbeidersklasse en de studentenjongeren van Indonesië werden omarmd, o.a. als protest tegen het autoritaire regime van president Soeharto. In een tijd zonder internet werden rebelse ideeën gedeeld via boeken, CD's en tijdschriften die konden worden binnengesmokkeld in een land waar de media absoluut geen vrijheid van meningsuiting genoot. Sindsdien is het Indonesische sociale systeem zo geëvolueerd dat de (meestal stedelijke)

jongeren zich in relatieve vrijheid door Westerse stijlen en culturen laten beïnvloeden, maar toch - en dit heel bewust - op een manier die typisch Indonesisch is. En in het voetbal vonden de arbeidersjongeren niet alleen een betaalbare vorm van amusement, maar ook een identiteit. Net als een platform om de andere interesses - muziek, kunst, mode - te uiten. En zo maakt die smeltkroes van Westerse 'underground' en traditionele Indonesische cultuur op een fascinerende manier deel uit van het unieke Indonesische voetbalecosysteem.

OP DE TRIBUNES

"Toen we ontstonden, correspondeerden sommigen van ons actief met verschillende ultragroepen uit het buitenland via Yahoo Messenger, en bestudeerden we de cultuur van ultras en casuals door boeken te kopen bij Amazon. Jakmania paste destijds de gebruikelijke technieken toe - we kwamen met grote spandoeken, en voerden gezangen en choreografieën uit om Persija te ondersteunen. Geruime tijd zouden de uitfans bang zijn om naar het Lebak Bulus stadion te komen, de thuisbasis van Persija tot 2008. In 2007 begon het enthousiasme op de tribunes echter af te nemen - velen van de Jakmania kwamen kijken, maar zongen niet; sommigen zaten zelfs maar pinda's te eten. Vanaf dat moment hebben we besloten ons te reorganiseren in de afdeling OSB; om de mentaliteit van 'je team 90 minuten lang te ondersteunen' er opnieuw in te krijgen. We benoemde een capo, en een dirigent, die de rest van de Jakmania kon overtuigen zich 90 minuten te laten horen. Toen Persija naar GBK Stadium verhuisde, gingen alle afdelingen samen zitten in Sector 5 op de noordtribune, en werden we gemeenzaam 'Curva Nord Persija' genoemd."

Eenmaal binnen maak ik kennis met Kris, die zich voorstelt als de officiële fotograaf van Jakmania. Het is de eerste keer dat ik langs de lijn sta bij een grote voetbalwedstrijd; ik voel me als een baby in een kamer vol speelgoed. Alleen die stomme smartphone voorkomt dat ik naadloos opga in de mij omringende professionals... Bij de rust staat Persija al 0-2 achter; maar de onophoudelijke aanmoedigingen van de 'Curva' worden daar niet minder door - in

tegendeel. Elk stukje oranje in het stadion lijkt steeds feller te worden in het licht van de ondergaande zon. Werkelijk enorme spandoeken worden overal in het stadion ontrold. "Persija Never Surrender" - zelfs eentje in het Italiaans: "*Non esitate marciato Tigre*"... Aarzel niet en marcheer door, Tijger. Een Union Jack met het logo van Persija in het midden, omgeven door een lauwerkrans, hangt naast een banner met het Indonesische opschrift *Kebon jeruk* oftewel 'Orange Garden' erop. De enorme diversiteit in deze banners - kleuren en formaten, maar ook de onderling verschillende symboliek, talen en culturele verwijzingen - doet af en toe misschien wat tegenstrijdig aan, maar is tegelijkertijd fascinerend en betoverend...

NOORDWAARTS!

Wanneer het fluitsignaal voor de rust klinkt, loop ik naar de spelersingang. Onderweg zwaaien mensen van de tribune naar me en vragen me om een foto te maken. Een man poseert met zijn wijsvingers en duimen in de vorm van een hart, boven een spandoek met de tekst "Mijn eindeloze liefde"; Anderen maken met hun wijsvinger en duim een 'J'. Een grote, potige man met een dik omrande bril, Adidaspet achterstevoren op, zwaait vanop afstand naar me. Hij lijkt eind twintig, begin dertig... "Hallo Joey! Zo, waar wil je eerst heen?" zegt hij met zijn diepe stem, terwijl hij een sigaret opsteekt. "Curva Nord?" zet ik meteen hoog in. "OK! Volg mij..." Ik volg hem, recht de ketel in die helemaal gevuld is met sigarettenrook en bezwete mannen met hun shirt rond het middel gebonden. Men werpt me blikken toe; niet bedreigend, wel bevregend... "WTF ben jij en wat doe je hier in feite?" Ik manoeuvreer me met de hulp van m'n kompaan Diky naar voren; helemaal tot aan het podium waar de capo staat. Even kijken hoever ik hier kan gaan... De capo maakt ruimte voor me, terwijl ik mijn telefoon klaarmaak om wat foto's te maken. Vervaarlijk zwaaiend met zijn hele lichaam van de ene kant naar de andere, terwijl zijn donderende commando's kraken in de megafoon, straalt mijn buurman op dit al bij al krakkemikkige staketsel hetzelfde vertrouwen in het eigen evenwicht uit als de fans die ik, eerder vandaag, zag aankomen terwijl ze dansten op het dak van hun rijdende minibus.

Met elke seconde voel ik de ongemakkelijke blikken in mijn richting steeds frequenter worden. Aanvankelijk denk ik dat het aan mijn telefoon ligt - het is moeilijk om een fotograaf serieus te nemen die met zijn smartphone opnamen maakt... maar dan realiseer ik me dat het niet het toestelletje is, maar mij gele pershesje dat het ongemak veroorzaakt. "We moesten maar 'ns gaan, Joey" roept Diky me vriendelijk toe. "De 'noordkant' hier is gevoelig voor

van de Jakmania. In Jakmania zijn er veel afdelingen die we hebben onderverdeeld per taak - juridisch, ticketing, leden-administratie, communicatie, veldcoördinatie - en per regio", legt Diky uit. "Wat doet de veldcoördinatie?" vraag ik, een beetje overweldigd door het niveau van professionalisme in hun structuur. "Die handhaaft de orde voor, tijdens en na de wedstrijd, en beschermt ook de bezoekende supporters als die toelating

journalisten", legt hij uit terwijl ik naar beneden klim. "Als Ultras zeggen ze hier 'neen' tegen politie en media. Heb je een beetje een goede foto kunnen maken?" "Ik denk een paar", zeg ik met een nerveuze glimlach.

MANIA-KAAL

"Nu breng ik je naar de *Bidang Acara*" zegt Diky, terwijl hij nog een sigaret opsteekt. "dat is de evenementenafdeling

van Jakmania hebben gekregen om hun ploeg te komen aanmoedigen. Ze beheren ook de tickets voor uitwedstrijden."

Op dit nieuwe deel van de tribune is de stijl van ondersteuning duidelijk anders dan waar ik zonet vandaan kom. Hier draagt het publiek overwegend oranje, in tegenstelling tot het deel van de de Curva Nord waar ik net vandaan kom, waar de meerderheid amper wat aan had. hier zijn meer vrouwen op de tribunes, en alle fans

volgden nauwgezet hun capo in één grote, gechoreografeerde beweging van handen en lichamen, op het ritme van de drums. Ik realiseer me dat dit de originele Indonesische fancultuur is - "The Mania"; vergelijkbaar met de *Barras Bravas* van Zuid-Amerika, maar met een duidelijk Indonesisch gevoel. In de meeste delen van Indonesië opereren "The Manias" onafhankelijk van andere

in verscheidenheid over kon dragen op de anders zo heterogene massa's. De groei van Jakmania werd natuurlijk ook versterkt door de landstitel van Persija in 2001. Mensen die eerder helemaal niks voelden voor Jakarta's belangrijkste club, sprongen nu in de stadsfontein. Dezelfde stad, waarin ze zich eerder zo gemarginaliseerd hadden gevoeld, was nu hun bron van trots

fangroepen zoals Ultras, Casuals of Hooligans; maar in Jakarta wordt met "Jakmania" juist naar iedereen samen verwezen. Eenheid in diversiteit, alweer.

DE MAN DIE JAKARTA VERENIGDE

de kern van Jakmania werd opgericht om een steeds grotere schare fans op te kunnen bouwen. Van de 40 oorspronkelijke oprichters is Ferry Indrasjarief - in de volksmond beter bekend als Bung Ferry - de belangrijkste man gebleken bij het mobiliseren van de arbeidersklasse - hij die *de geest van eenheid*

geworden. *Gue Anak Jakarta* of *ik ben de zoon van Jakarta* werd de uitdrukking op de lippen van elke arbeidersjongen in de stad.

Ondertussen komt Persija in de tweede helft op gelijke hoogte, dankzij een penalty - omgezet door de Braziliaanse spits Reinaldo - en een flits van die andere Braziliaan, Bruno Lopes. Het stadion barst uit in een emotionele explosie van fanatieke drumritmes en puur enthousiasme; iedereen doorweekt door de honderden waterzakken die ter gelegenheid van beide thuisdoelpunten in de lucht zijn gegooid. "Je moet Bung Ferry

ontmoeten, onze oprichter. Ik zal je na de wedstrijd naar hem toe brengen" zegt Diky, die er nu een stuk opgeluchter uitziet. Diky blijkt jarenlang de rechterhand geweest te zijn van Bung Ferry die, na een bijna 30-jarige carrière bij Jakmania, zijn taken heeft doorgegeven aan de volgende generatie.

OP AUDIËNTIE

Op het eerste zicht ziet Bung Ferry er precies uit zoals ik verwachtte: een vaderlijk ogende grijsaard. Zijn ogen fonkelden van de energie; enerzijds een restant uit zijn activistische jeugd, anderzijds ingegeven door de rust die komt na jaren van leren, inzichten verwerven en begrijpen. Vele jonge leden van Jakmania omringen hem, schudden hem de hand, gaan met hem op de foto. Het geheel heeft iets pauselijks.

Bung Ferry is een cultfiguur zoals je alleen in het voetbal zult vinden", verzekert Diky me. "Hij belichaamt gewoon de belofte die hij ooit aan zichzelf én aan zijn stad heeft gedaan: om Persija nooit voor een leeg stadion te zien spelen. Daarvoor heeft hij duizenden mensen gemobiliseerd, binnen verschillende socio-economische klassen, religies en identiteiten. In zijn ogen, er was ook

Ik stel, ietwat schaapachtig, de existentiële vraag: "Is Bung Ferry getrouwd?". "Getrouwd met Jakmania", wordt grinnikend geantwoord.

HOME SWEET HOME

Tijdens mijn luttele uren in Indonesië vatte ik de kern van waar het in het land om ging: de mensen. Ik maakte kennis met de passie van duizenden, de warmte en visie van velen. Voetbal in Indonesië is een waarheidsgetrouwe weergave van de uitdrukking "het spel van het volk". Door tijd met de Jakmania door te brengen, heb ik een glimp opgevangen van de complexe sociale dimensies die in het Indonesische voetbal bestaan; Voetbal omvat het lokale én het mondiale, het particuliere én universele, het moderne en het historische, en de talloze andere tegenstellingen die het land en de Zuidoost-Aziatische regio tot die heel bijzondere, culturele smeltkroes maken.

Oppervlakkig gezien ziet het Indonesische voetbal er voor de meesten somber en corrupt uit en krijgt het weinig kans op een betere toekomst. Het imago van het Indonesische voetbal is niet zo best; de historisch slechte prestaties van de nationale teams en lage wereldranglijsten verantwoordden deze reputatie. Maar als we aan die oppervlakte krabben en onderhuids geraken, blijkt dat de liefde voor het voetbal puur is in Indonesië, omdat het voldoet - net als op zovele andere plaatsen ter wereld - aan enkele zeer essentiële, menselijke basisbehoeften voldoet. En daarin vooral: het verstrekken van een individuele én sociale identiteit. Meer nog: fangroeperingen zoals de Jakmania staan model voor de maatschappelijke veranderingen die de mensen willen zien in het voetbal en in de samenleving. In dat opzicht is Persija een club die de standaard zet voor de rest van het land om te volgen.

OMTRENT DE AUTEUR

'Joey' Debanjan Banerjee woont in Calcutta, in de Indische provincie West-Bengalen, en is het hart en de ziel van "The Footy Traveller" - een ware online road-trip die voetbalcultuur wereldwijd in kaart, woord én beeld wil brengen. En onderweg maakt Joey ook sporadisch videoreportages voor COPA90. Hij heeft zijn leven verpand aan fancultuur in het algemeen, en 'zijn' club West Bromwich Albion in het bijzonder.

CODECREA

www.codecrea.be

www.vastiau-godeau.be

www.robustaflex.be

www.solvas.be

Gasdam 10
9120 Beveren

03 775 79 66

www.eurotherm.be
info@eurotherm.be

PITCHD.TV

GROUNDHOPPING & FOOTBALL ROMANCE

VERLEDEN VELDEN

Alles is vergankelijk; en zo ook, helaas, het voetbalveld. In elke editie van Catenaccio Magazine stellen onze *partners in crime* van PITCHD.TV u een pareltje van Belgische stadionsterfelijkheid voor. Vandaag: ...

DE DERDE RING VAN CHARLEROI

17 juni 2000. Engeland tegen Duitsland. Alan Shearer scoort met het hoofd de 1-0, het enige doelpunt in een uitzinnige wedstrijd. Het uitverkochte Stade du Pays de Charleroi ontploft. Vol verwachting dansen de Engelse fans opnieuw op de nog uit 1996 daterende hymne: "Football 's coming Home!" Misschien dit keer wél...?!

De twee Europese grootmachten kwamen elkaar tegen in de groepsfase van Euro 2000, wat meteen de mooiste affiche in speelstad Charleroi werd. Met zijn drie ringen was Tribune 3 de absolute blikvanger van het vernieuwde Mambourg, maar een bouwaanvraag voor de hoogste verdieping

was nooit officieel ingediend laat staan: toegekend geworden. Niet lang na het EK werden de bovenste 2400 plaatsen dan ook terug ontmanteld.

De afgebroken derde ring verhuisde naar de velodroom in het nabijgelegen Gilly, waar de verloren gewaande tribune nu al meer dan twintig jaar een anoniem tweede leven leidt. Door de jaren heen werden er echter steeds minder evenementen georganiseerd, en de wielersbaan raakte in verval. Uitkijkend over het Zwarte Land vormt de mythische derde ring nu nog slechts een stille herinnering aan het voetbal dat heel, héél even homeward leek te gaan...

CATENACCIO

TER VERDEDIGING VAN DE VOETBALSPORT

Catenaccio verdedigt de voetbalsport met de kracht van de pen. Het laat het licht schijnen op de alternatieve kant. De mooie kant. De ruwe kant. De échte kant. Catenaccio is een ode aan het voetbal en een aanklacht tegen al wat het bedreigt.

 [instagram.com/catenacciomagazine](https://www.instagram.com/catenacciomagazine)

 [facebook.com/Catenacciomagazine](https://www.facebook.com/Catenacciomagazine)

 twitter.com/Catenaccio_mag

www.catenaccio-magazine.com

info@catenaccio-magazine.com

Uitgegeven door vzw KSK Beveren

CATENACCIO 11 | SEPTEMBER 2021

